En spion. Stockholmsroman

Bokutgåva

Albert Bonniers förlag, Stockholm 1917.
I.

– Magda! Magda!

Det är Alma, som går omkring vår villa och söker mig med middagsbud. Att hon inte tänker på att jag kan vara här hos Hernhoffs. Men jag låtsas inte höra. Jag måste först hjälpa Sten och Viktor att lägga ut skenorna och få tåget i gång. Gudskelov att deras mamma är bortrest, annars fick vi väl inte ha salsbordet att köra på. Det är nog alldeles för fint till det.

– Magda! Magda!

Nu är hon ute på gatan. Men det låter nästan som om hon gick bortåt. Ack, om hon ville gå ner och söka mig i Humlegården! Jag går inte förrän jag får dra upp lokomotivet och släppa i väg det.

– Låt mig få göra det nu, Viktor. Det är min tur.

Usch, såna pojkar, att inte bry sig om mig det minsta, utan bara slåss med varann om lokomotivet. Aj, nu slet Viktor upp Stens sjömanskrage! Så där skulle de minsann inte få leva om deras mamma vore hemma. Då får de inte leka och slåss annat än i barnkammaren.

– Magda! Är Magda här?

Nu är hon därnere på gården. Att fönstret också ska stå öppet! Men jag bryr mig inte om att höra ändå.

– Snälla ni, kan jag inte få lov att låna lokomotivet ett litet tag? Jag ska ju gå strax.

Nej, de frågar inte efter någonting annat än att dunka på varann.

Farbror Hernhoff i dörren! Vem tittar han efter? Ska han bort? Han ser alltid så fin ut som om han ska bort på middag. Alma säger att han ser bra ut. Men det tycker jag inte. De där små smala ögonen, som alltid plirar och söker någonting! Och jämt småskrattar han också. Nej, min pappa, han är vacker, han. Och när han skrattar, skrattar han ordentligt, så att det hörs och syns.

– Är Magda här?

Nu fick han se mig. Det var mig han tittade efter.

– Din jungfru går och ropar efter dig, lilla Magda. Hör du inte det?

Bäst att säga adjö, niga och springa, så slipper jag svara. Ut! nerför trappan!

Han förstod nog i alla fall att jag hört Alma. Han nickade och småskrattade, så att de gula, spetsiga mustascherna gungade. Kan det vara sant, som de säger att de är vaxade? Fy, det är otäckt med sådana där uppvridna, vaxade mustascher! Jag skulle inte vilja kyssa honom. Och inte för aldrig det skulle jag vilja ha honom till pappa. Å, vad jag är lycklig, som har en sån pappa, som jag har. Han är nog den allra bästa pappa

i hela världen.

– – –

De har redan satt sig till bords, pappa och moster Elin.

Pappa ser så allvarsam ut. Det var bra att moster Elin inte blivit hindrad på banken i dag. Att sitta ensam med pappa när han är vid dåligt lynne är inte roligt. Nu får jag! Att jag också skulle gå till Hernhoffs.

– Varför passar du inte på tiden, Magda?

– Jag mötte Sten och Viktor, och de tyckte jag skulle gå upp och titta på deras nya tåg. Jag tänkte bara ...

– När du hädanefter går från spellektionerna tänker du först och främst på att gå direkt hem som du är tillsagd. Kom ihåg det. Till gossarna Hernhoff kan du gå på eftermiddagarna sedan du läst dina läxor.

Nu ser han inte längre på mig, pratar bara med Moster Elin. Och jag får ingen kyss. Tycker han att han inte kan lita på mig längre? Är han mycket ond på mig? Kommer han att vara länge ond på mig? Det är så olika med pappa och mamma, när de äro onda på en. Mamma talar en lång stund med en, och så får det vara bra. Men pappa säger bara till ett tag, och sedan bryr han sig inte om en, ibland på en stund, ibland på en hel dag. Man kan inte veta på förhand.

Moster Elin öser upp soppa åt mig. Bra att få äta och slippa sitta här och bara titta.

Nej, det var inte åt mig hon öste upp. Men hon vinkar åt mig. Jag ska stiga upp och ta tallriken.

– Bär in soppan åt mamma. Alma har inte tid ...

Å mamma! Henne glömde jag. Det var nog för att påminna mig om att jag ska hälsa på mamma, som moster Elin låter mig gå in med soppan. Hon är snäll, moster Elin. Hon är snäll och rar.

Lilla mamma ligger sjuk, och jag glömmer att gå in till henne! Hur kunde jag ...

– – –

Där sitter hon redan med kuddarna uppstaplade bakom ryggen och sängbordet framför sig. Hon är inte ledsen på mig. Ser bara öm och vänlig ut, fastän hon nog legat och väntat och undrat varför jag inte kom in.

– Är det du, lilla älskade, som bär in maten i dag?

– Ja. Jag skulle nog ha kommit in förr, lilla mamma, men jag träffade ... jag har varit ute och lekt på hemvägen.

Hon tycker inte det är så farligt, som pappa tyckte. Sätter bara upp fingret och hotar litet, men ler på samma gång. Ska jag tala om att jag satte mig ner vid bordet och glömde bort att gå in och hälsa och att det var moster Elin, som hittade på att skicka mig hit med soppan? Det är falskt att låta henne tro att det är jag själv, som tänkt på henne. Men hon är visst glad över att tro det. Jag kan inte göra henne ledsen med att säga hur det är. Och inte heller kan jag tala om att jag varit hos gossarna Hernhoff. Då blir hon missnöjd, för hon tycker visst inte om Sten och Viktor.

Maten måtte inte smaka henne, eftersom hon skjuter ifrån sig både den och sängbordet.

– Är det inte bättre, lilla mamma? Säger inte doktorn att du får komma upp snart?

– Jo, kanske. Om några veckor... några dagar ...

Hon tänker inte på vad hon svarar. Tänker visst på något annat medan hon ser på mig så där innerligt. Någonting om mig. Och jag får lov att sitta här och vara falsk mot henne.

Pappa kommer. Jag hör hans steg. Har han redan slutat äta? Är han ond på mig ännu?

Å, där är han med en helt annan min än nyss. Glad och hurtig. Men varför ser inte mamma lika innerligt på honom, som hon såg på mig? Han talar ju så vänligt och böjer sig ned och kysser henne. Hon är visst orolig för något, ser så nervös ut, följer honom med blicken, som om hon ville fråga om någonting.

Nej, hon frågar inte. Svarar bara på hans frågor. Men så matt och likgiltigt, fastän hon ler. Å, ibland när mamma ler, blir allting så sorgligt och dystert.

Nu får jag inte längre sitta på sängkanten. Pappa vill sitta där.

– Och så ska du sova riktigt gott i natt, Amelie. Ligg inte och lyssna efter mig för jag kommer nog hem rätt sent. Sundén har rest ner från Gävle, och vi får lov att träffas för att göra upp om leveransen till fabriken.

Mamma nickar. Varför ber hon honom inte stanna hemma, ifall hon inte tycker om att han går? Och jag vet att hon inte tycker om det. Förut kunde vi be honom bägge två, och ibland lyckades det. Jag måste hänga mig om hans hals, riktigt krama honom.

– Pappa, lilla älskade, söta, rara pappa, bry dig inte om den där herrn. Kan du inte vara hemma hos mamma och mig? Jag kommer inte att kunna min geografi i morgon om du inte hjälper mig.

Så han skrattar och kysser mig!

Jag har två pappor, fastän de är samma en. En med svarta ögonbryn, som går ihop, och en med glittrande vackra ögon, som gör en glad bara man ser på dem. Han kysser mig igen. Å, det lyckas! Han stannar hemma.

– Nu tyckte du att du hittade på det bra, Magda. Men ser du, det går inte den här gången. Fabriken skulle förlora för mycket på att jag satt hemma och läste geografi med små flickor.

Nej, det lyckades inte. Men mamma ser i alla fall gladare ut. Är det för att pappa tar avsked av henne så hjärtligt? Fastän hon ser då mest på mig. Tycker hon det var snällt av mig att be honom stanna hemma?

Så där, nu är han borta. Och nu, när han inte kan se henne, ser hon efter honom.

– Magda!

Hon vill jag ska sitta hos henne på sängkanten som förut. Drar mig ner till sig. Så häftigt! Och så blek hon är. Och två stora tårar i hennes ögon. Varför?

– Å mamma! Mamma ...?

– Magda, det finns någon, som vill ta honom ifrån mig! Som har gjort det. – Var inte rädd, lilla Magda, var inte rädd. – Men jag måste säga det, förstår du, för att du ska veta ... ska akta dig. Det kan hända, ser du, att jag inte blir frisk igen, att hon lyckas döda mig på det här sättet, och då tar hon honom från dig också, om du inte aktar dig. Håll honom fast! Om du kan ... Annars ...

Vad menar hon? Vem talar hon om? Om pappa och en annan? En annan, som vill döda henne. Å, nej, nej,

nej!

Jag förstår ingenting. Men någonting förfärligt är det. Förfärligt! Förfärligt ...!

– Skrämde jag dig ändå? Magda, min lilla Magda, min älskade lilla flicka ...! O, Gud! Sitt inte där så stel, Magda. Har jag gjort dig något ont?

Måste smeka henne litet. Doktorn har sagt att hon ska ha lugn, inte får bli upprörd. Om jag bara visste vad jag skulle säga? Inte visa att jag är rädd.

– Bry dig inte om vad jag sa, Magda. Jag är sjuk. Och när man är sjuk har man fantasier. Det var bara dumheter, det där jag pratade. Tänk inte på det.

Varför släppte hon mig så hastigt? Blev hennes armar med ens trötta? Nu ligger hon där så orörlig på kuddarna. Har hon plötsligt blivit sjukare än förut? Mycket sjukare?

– Mamma, mamma! Lilla älskade mamma!

Å, nu rör hon på läpparna, men jag hör inte. Jo, nu blir det tydligare. Hon nästan jämrar sig.

– Hur kunde jag tala med ett barn så, mitt eget lilla barn ... Magda!

– Ja, mamma.

Hennes ögon står stora och vidöppna. Så bestämd och sträng hon ser ut.

– Du får inte säga ett ord åt någon om det jag sa nyss. Aldrig, hör du! Lova mig det.

– Ja, mamma.

Nu blev hon lugn. Hennes vita hand! Så långsamt den sträcker sig upp mot min kind. Så långsamt och lent den smeker mig.

– Ser du, lilla Magda, du förstår inte hur det är att vara sjuk. Man vet inte riktigt vad man säger och gör. En sjuk ska man inte ta på allvar. Vad hon säger är ingenting att fästa sig vid. Kom ihåg det, Magda. – – –

Har hon somnat? Hon ligger så stilla med slutna ögon. Men min hand håller hon fast.

Det är så tyst härinne. Nyss, när hon talade var det så hemskt. Nu, när hon inte talar är det lika hemskt. Nej, hemskare! Hemskare!

Om jag vågade ropa? Å, pappa! – Å, moster Elin! Alma!

Om jag ändå vågade ropa högt? Men jag törs inte för mamma. Hon skulle bli ännu sjukare.

Är det steg jag hör?

Ja, ja! – Men inte röra mig. Mamma håller mig ju i handen.

Det är moster Elin, som kommer. Alldeles som om hon hört att jag satt här och ropade efter henne inom mig. Nu tar hon i låset. Där är hon!

– Magda, ska du då inte ha någon middag i dag? – Och du, Amelie?

Mamma släpper mig. Upp! Ut! Jag får röra mig. Får springa. Å, jag är ifrån det förfärliga därinne!

Härute är så skönt och ljust. Det är gott att sitta här vid bordet. Och Alma kommer med maten.

Alma ser så rödblommig och mysande ut, alldeles som om hon nyss hade haft något livat med Hulda. I eftermiddag går jag ut till dem i köket och hjälper dem att torka diskarna. Och då ska jag ha Alma att berätta lustiga historier. Hon kan så många. Och Hulda med för resten. Och så ska jag be Hulda sjunga visan om smålandspojken, ”Kom ox’, kom ox’.” Jag ska skynda mig att äta. – – –

Sista biten. Nu går jag.

Moster Elin! Hon stannade inte länge kvar därinne.

– Så bråttom, Magda. Tänker du dig in till mamma igen?

– Ne–ej ...

– Det är heller inte värt du går in. Mamma vill försöka sova en stund.

Vet moster Elin också någonting om det förfärliga därinne, eftersom hon ser så sorgsen ut? Å, det kommer tillbaka, det förfärliga! Jag vill inte tänka på det. Vill inte! Men det kommer ändå.

– Moster Elin! Moster Elin!

Måste slå armarna omkring henne. Krypa intill henne. Hålla mig fast.

– Käraste lilla Magda, vad är det? Kom och sätt dig här hos mig. Är det någonting, som skrämt dig eftersom du darrar så?

Nej, hon vet inte det jag vet. Mamma har inte sagt henne det.

– Det var någonting så förfärligt inne hos mamma, så förfärligt ... Mamma sa nånting. Men jag får inte tala om det. Jag har lovat.

– Ja, då ska du ingenting säga.

Hon frågar inte mera. Ack, om jag kunde tala om det! Bara för henne? Nej, det är ju omöjligt, när jag lovat. Men det känns skönt att få sitta här tryckt intill henne och att hon torkar mina ögon med sin fina, vita näsduk. Det är gott att sitta hos moster Elin. Hennes händer är så mjuka och svala. Och jag får ligga här och gråta så länge jag vill. Hon säger inte som alla andra när man gråter att man ska sluta upp. Det är allt liksom litet bättre nu.

– Moster Elin.

– Ja.

– Kanske det ändå inte är så rysligt och förskräckligt, för mamma sa sedan att jag inte skulle tänka på det där hon talat om. Den som är sjuk vet inte riktigt vad hon säger, sa hon. Kanske det inte är så förfärligt? Säg, moster Elin, tror du inte det också?

– Jo visst. Mamma har rätt. När man är sjuk vet man inte så noga vad man säger.

Moster Elin ser ut som om hon vore riktigt säker på det. Det är nästan som om jag berättat alltsammans för henne, och som hon tyckte att det inte var någonting att vara ledsen för. Det är nära på bra nu igen. Man blir så lugn, när man får tala med moster Elin.

Vad det var bra att hon kom till oss. Jag måste lägga armen om hennes hals.

– Moster Elin, du ska alltid vara hos oss.

– Ja, tills mamma blivit frisk igen.

– Sedan med. Pappa vill det också. Han är gladare när du är hemma än annars.

Det tyckte hon om att jag sa, eftersom hon skrattar. Hon stannar nog.

– Nej, inte sedan. Det skulle inte din pappa vilja heller. Det är bara så länge mamma är sjuk, som han tycker om att jag håller sällskap. När hon kommer upp igen blir både han och du så glada, att ni inte bryr er om någon annan än henne.

När mamma kommer upp ...?

Ack ja, då! Lilla älskade mamma! Då hon kan gå ut ur sängkammaren, sitta med vid bordet, gå ut och gå med mig, komma och säga god natt till mig, när jag ligger, ja, då ...! Det är så längesedan hon gjorde det, att man knappt kommer ihåg hur det var. Men om ...

– O, moster Elin ...!

– Ser du, lilla Magda, du lyser ju redan som en solstråle när du tänker på det.

– Tror du det blir snart? I morgon? Eller i övermorgon?

– Inte precis så snart. Men doktorn tycker ju hon är bättre.

Nu är det förfärliga alldeles borta. Jag är inte rädd längre. Jag bryr mig inte om att gå ut i köket till jungfrurna.

– Ska du sy på din nya blus i kväll, moster Elin?

– Ja visst. Nu tänder vi lampan. Det är verkligen tid på att man gör någon nytta.

– Då får jag sitta och läsa läxorna hos dig?

– Naturligtvis. Var skulle du annars sitta?

Det är för resten mycket roligare hos moster Elin än hos jungfrurna. Med dem kan man inte tala ordentligt. Frågar man dem om något ger de aldrig svar, som man riktigt kan lita på. Men det gör moster Elin. Och de där dumma historierna och visorna kan vara bra för småbarn, men jag har vuxit ifrån dem.

II.

Klockan är fyra. Ska jag väcka Alma? Jag får visst lov att sova ett par timmar för att kunna hålla ut i morgon på banken. Och nu ligger ju Amelie lugn. Måste se på henne.

Så vacker har jag inte sett henne på åratal. De röda rosorna på kinderna gör henne till en adertonåring igen. Och ändå är de kanske dödens tecken.

Å, nej, nej! Hur kan jag tänka så? För några dagar sedan sa ju doktorn, att hon var bättre. Men han kunde inte ana att detta skulle komma. Ville knappast tro det var något allvarligt när jag telefonerade. Hade visst främmande. Satt vid supén. Så väl att jag ändå lyckades få honom hit. Men när han kom ... Så bestört!

Lunginflammation? Säker var han emellertid inte. Nej, nej, det behöver alls inte vara så. Det sa han ju. Varifrån skulle hon ha fått den så tvärt?

Amelie, Amelie, älskade lilla syster, du får inte gå ifrån oss! Du får inte göra oss olyckliga, Evert, Magda och mig. Du måste ha krafter att stå ut.

Hon sover. Gudskelov att hon fått litet ro!

Men vart andetag har ett sorlande biljud. – Nå, bara hon får sova. Jag vet att de kan sova sig friska. Kanske är det bäst att jag också själv vilar mig en stund. Vi får tura om att vaka, Alma och jag, tills sjuksköterskan kommer.

Törs inte knäppa på elektriska ljuset. Det kunde skina hit in från korridoren. Staken! Tändstickorna! Så, där har jag dem. Måtte inte mina skor knarra och dörrarna skrika.

– Alma!

Hon hör varken knackningar eller rop. – Jo, nu. Sängen gnäller under henne. Hon reser sig visst. – Äntligen!

Stackare, nästan sovande ännu. Rufsig, men påklädd åtminstone.

– Tror Alma sig om att kunna vaka ett par timmar nu?

– Jo då, fröken Elin.

– Då går jag in till mig en stund.

Där tassar hon i väg. Bara hon nu kan hålla sig vaken? Kanske borde jag lägga mig på schäslongen därinne? – Men då kan jag inte sova. Och hon är ju pålitlig. Har vakat förr.

Everts hatt och rock på sin hängare i hallen. Han vet ingenting ännu. Kom sent hem i natt igen. Så många affärsbekanta han har. Jag måste gå tyst förbi hans rum.

Lyckligt inne hos mig. Dörren knarrade inte. Ska jag klä av mig? – Nej, törs inte.

Skönt att få sträcka ut sig. Och nu sova. Sova, sova, sova, så att jag kan gå på banken i morgon. Somna genast. – Men Amelie? Sover hon ännu?

Hur ska jag kunna somna, när jag inte kan låta bli att tänka på henne? Skulle Evert kunna sova om han visste ...? Ibland ser det nästan ut som om han inte skulle bry sig så mycket om henne, åtminstone om man jämför hans sätt mot henne nu, med hur det var de första åren, de var gifta. Jag har aldrig sett någon äkta man så betagen som han. Men så där entusiastisk är han ju alltid i början vad det än gäller, människor eller ting. Och i längden är det ju omöjligt att gå i ständig hänryckning.

Hans känslor kan ju för resten i botten vara lika varma och starka, fastän vardagslivets damm med tiden måste breda sitt täckelse över dem. Förstår Amelie det, eller saknar hon de första åren? Lider hon av skillnaden? Hon får ett sådant bittert drag kring munnen, när hon sitter tyst och stirrar framför sig.

Varför säger hon då ingenting till mig? Varför ska hon vara så inbunden? Det skulle lätta henne att tala ut, och kanske skulle hon få en riktigare syn på saker och ting om hon ville meddela sig med andra och höra deras tankar. I stället bara grubbla och misstänka. Det märker man av ett par ord då och då.

Vad kan hon ha sagt åt Magda häromdagen, som gjorde det arma barnet så förskräckt? Det skulle inte få talas om. Stackars Amelie, hon ångrade att hon hade sagt det. Stackars, stackars Amelie, kan det vara

möjligt att hon gått och grubblat sig sjuk?

Nej, jag kan inte sova. Och vad tjänar det då till att jag ligger här? Bättre att gå in till henne igen. – – –

Alma hörde mig inte. Sitter i stolen vid sängen. Och alldeles stilla fastän Amelie kastar sig så oroligt. Har hon somnat?

Ja visst.

– Gå in och lägg sig igen, Alma. Jag ska sitta här.

– Jag sov inte, fröken Elin. Jag bara blundade ett litet tag. Jag försäkrar.

Så ängslig, stackare. Ser på min min att jag inte tror mycket på försäkringarna.

Nå, äntligen är jag då av med henne. Bäst att inte lita på någon annan än sig själv, så besparar man sig alltid en del oro.

– Käraste Amelie, är det något du söker?

Svarar inte. Låter bara ögonen flyga kring rummet. Så forskande. Vad är det hon vill, som hon inte kan förklara? Har hon legat länge så här?

– Vill du ha vatten? – En ren näsduk? – Is? – Ska jag bädda om åt dig?

Nej, ingenting av vad jag föreslår. Och blicken svävar alltjämt kring rummet.

– Elin. – Därborta i vrån bredvid byrån. Det vore bestämt bättre att ligga där.

Gud, det är lunginflammation! Denna typiska längtan till ombyte. Vad ska jag göra? Och så stark i en hast! Reser sig, färdig att springa upp.

– Ja, ja. Som du vill.

Måste rätta mig efter henne. Hon blir alltid upphetsad om man inte gör det. Kuddar. Filtar. Det stora täcket. Får inte bli kall.

Där är hon nu, fastän jag inte hunnit få i ordning! – Stoppa om henne. Tätt. Tätt. Från alla sidor.

– Ligger du bra nu?

– Ja ...

Men inte lugn ändå. Har visst fått någon ny idé i huvudet. Aldrig någon ro i blicken. Vad lyssnar hon nu efter? Stöder sig på armbågen och lyssnar.

– Var det Evert som kom?

– Kära Amelie, Evert är ju hemma för längesedan.

– Hemma för längesedan? Nej, han har inte varit hemma på flera veckor, flera månader. Han kommer inte hem mera. Han har så mycket att göra.

Hon yrar. Och ändå talar hon med en så naturlig och fast röst, som om hon vore fullt medveten. Inte alls den matta, sjuka stämman hon haft på sista tiden. – Men med ens ett annat uttryck! Vad tänker hon på, där hon

sitter och småler?

– Eller också är han hos henne. Ja, du må tro, jag vet. De säger att hon är bortrest. Men det är inte sant. Jag har sett henne. Hon gick förbi på gatan i går.

Åter en fix idé i hennes stackars huvud. Eller är det den gamla i en ny form? Någonting med Evert, som plågar henne?

Har hon verkligen något faktiskt att förebrå honom, något, som jag inte märkt under hela tiden de varit gifta, ja, inte ens nu, fastän jag bott här i tre månader? – Bortrest? Vem är det som är bortrest av deras bekanta? – Emma Wester? – I Karlstad för att sköta sin hälsa. Pratsjuk och nervös. Nej, ingenting att vara rädd för. – Fru Hernhoff? – Hon är också bortrest. Till Norge. Men bara för att roa sig. Åka bobsleigh i fjällen. Hon är visst ofta ute och roar sig både med och utan sin man. Nåja, hennes man kan nog också roa sig utan henne. – Hon? – Tänker Amelie på henne? Hon och Evert? – Visst ha de skrattat och skämtat med varann de gånger jag sett dem tillsammans, men i alla fall ... Nej, det tror jag inte om Evert. Det är bara hans vanliga intresse för nya människor. Och Amelie förstorar allting i sin fantasi. Förstorar eller blandar ihop under yrseln. Nyss trodde hon ju att Evert inte varit hemma på flera veckor bara för att han har så mycket att göra.

Seså, nu börjar hon se sig omkring på samma forskande sätt, som innan hon ville hit i vrån.

– Nej, det var inte bra här heller.

– Då försöker vi sängen igen. Jag ska vända madrassen och ruska om kuddarna.

Gudskelov, hon ger med sig, så att jag kan få henne ordentligt mellan täcke och lakan.

Vad hon är feberhet! Att doktorn inte gjorde flera ansträngningar att skaffa en sjuksköterska till natten utan litade så obetingat på mig? Jag är ju inte någon sjuksköterska. Han skulle åtminstone ha skrämt mig mera. Tänk, om jag verkligen hade somnat! – – –

Vad hon pratar! Och denna klara, naturliga röst, alldeles som en frisk människas, och denna genomträngande, förnuftiga blick!

– Det är natt, Amelie. Du får lov att vara tyst och försöka sova nu. Min hand är så sval. Jag ska hålla den på din panna, så svalkas den nog, och så blir du sömnig.

Äntligen! Ögonlocken sluter sig. Plötsligt så lydig som ett snällt barn. Det hjälper ibland att vara bestämd. Men hur länge ska lugnet räcka? Jag får byta om mina händer på hennes panna. Alltid hålla den ena i vatten, så att den blir sval.

– – –

Nu knäpper det i låsen och går i dörrarna därute. Huset börjar vakna.

Det städas visst i salen, men så tyst. Alma är rädd att väcka. Hon såg helt skuldbelastad ut, när hon kom insmygande för en stund sedan och frågade om hon inte kunde vara till någon nytta härinne. Men fastän Amelie sover vågar jag inte ... En orolig sömn, men kanske det är räddningen.

Magdas röst ute i korridoren. Hon vill ha klänningen knäppt.

Arma lilla Magda, hon har inte en aning ... Hur ska man kunna säga henne det? Och Evert? Om sjuksköterskan kommer i tid, så att jag kan gå till banken, då måste någon annan tala om det för honom. Men kanske kommer han upp till klockan nio för att äta frukost med mig? Har ju gjort det under de sista

veckorna, hur sent han än kommit hem kvällen förut. Vill ha sällskap vid bordet. Är glad när jag är hemma, som Magda säger.

En lustig liten observatris, den ungen. Undrar om det verkligen är som hon säger, att han ...

Sådana dumma tankar! Hur kan jag tänka på sådant nu? Å, Amelie, Amelie ...! – –

Vem knackar? Är det Alma, som kommer igen? – Nej, verkligen! Sjuksköterskan.

– Välkommen!

– – –

Fort en bit mat, annars hinner jag inte till banken innan den öppnas.

Och Evert? Försummar han sig i dag? Inte en skymt av honom ännu. Men han brukar då inte gå in till Amelie förrän han ätit. Är rädd att störa henne. Magda fick gå till skolan utan att slippa in till henne och säga god morgon. Stackars liten, när hon kommer hem får hon väl veta hur sjuk hennes mamma är. Jag kunde inte säga henne det nu. Men hon är ett barn. Hon kan inte sätta sig in i faran. Ännu förstår hon lyckligtvis inte ...

Se där, han kom ändå! Glad och morgonfrisk. Nattvak gör honom ingenting.

– God morgon. Jag hann i alla fall ut innan du sprang din väg. Jag har klätt mig med snälltågsfart i rädslan för att få lov att servera mig kaffet själv.

Måste tvinga mig att småle litet. Slå i kaffet. Skjuta till honom faten. Det är bäst han får äta innan jag talar om det. Sedan skulle han nog inte kunna.

Om han bara ville skynda sig en smula. Pratar som vanligt. Nej mer. Varför ska han göra så noga reda för vilka, som var med på supén i går, beskriva dem, berätta alla deras anekdoter? Märker han då inte att jag knappt hör på, svarar på tok?

Jo nu. Nu fick jag en skarp blick.

– Hur står det till? Har du inte sovit gott i natt?

– Nej, inte en blund. Amelie är sämre. Jag måste telegrafera efter doktorn i går kväll vid elvatiden. Men han kan ännu inte säga vad det är. Kanske lunginflammation.

– Och det säger du först nu!

De gör mig gott dessa flammande ögon. Han kunde lika gärna fått kasta servetten i ansiktet på mig, som på bordet, när han sprang upp. Jag tycker om att han står där och öser sin vredes skålar över mig, som inte skickade bud på honom i går, som inte väckte honom i natt, och som nu låtit honom sitta här och äta i lugn och ro.

Han älskar Amelie. Han är ingen hjärtlös och trolös man.

Och där går han nu med långa, hastiga steg. Han kommer att vara öm mot henne, kärleksfull, innerlig, som han kan vara. Han rycker henne nog ur dvala och yrsel tillbaka till livet. Om någon människa kan rädda henne, så är det nog ingen läkare, utan endast och allenast han.

III.

Jag törs inte ringa. Då kommer Alma och öppnar, och då ser jag genast på hennes ansikte om mamma är bättre eller sämre än hon var i frukostlovet. Om mamma är bättre, då skrattar hon så att tänderna lyser. Men om mamma är sämre har hon veck i pannan och ser ond ut för att varna mig. Hon tror att jag annars inte kan vara tyst. Men jag vill inte få veta att mamma är sämre. Jag törs inte ringa.

Men inte kan jag heller stå här hela dagen med fingret på knappen? Det kommer någon nere i porten. Kanske någon jag känner och som undrar varför jag står här. Jag måste. Nu trycker jag.

Hon kommer. – Nu öppnar hon.

Å, hennes ansikte! Ond.

Inte kasta böckerna på bordet. Sakta, sakta lägga ner dem. Skjuta av galoscherna, inte sparka dem in i vrån. Av med kappan, hatten ... På tå genom korridoren. Glänta på sängkammardörren. Sakta, sakta ...

Sjuksystern sitter vid fönstret, inte vid sängen. – Å, pappa vid huvudgärden! Pappa, redan hemkommen!

Han ser mig inte. Ser bara på mamma och håller henne i handen. Och mamma talar, fastän inte till honom och inte till sjuksystern. Vänder sig ifrån dem. Vem talar hon till? Dit hon riktar blicken finns ju bara väggen och möblerna. Och så underligt hon talar. Så oroligt. Hon tror att hon glömt någonting, kan inte hitta det, är rädd för att komma för sent. – För sent? – Hon ska väl inte bort? Och pappa svarar ingenting.

Det är så besynnerligt. Jag törs inte gå fram. Går min väg igen. Gå! Gå!

Nej, jag kan inte gå. Måste vara här. Mamma, mamma ...! Måste vara hos min lilla mamma.

Jag smyger mig bakom pappas stol. Ställer mig bredvid honom. Närmare intill honom. Närmare. – Nu märker han mig, men rör sig inte. Såg bara upp ett tag och nickade.

Så högt hon talar, lilla mamma. Kan hon vara sjuk, när hon talar så högt och klart och ser sig så stort omkring.

– Drick inte av det där vattnet! De har hällt blomvatten i karaffinen. Blommor är vackra och doftar härligt, men vattnet, de stått i, är gift. Kom ihåg, blommor är giftiga. Alla blommor är giftiga. Det vet ni inte, men jag vet det, jag. Släpp mig! Släpp mig, säger jag! Nu ska jag gå och bada. Ajö, ajö!

Pappas arm omkring mig. Han ser visst att jag är rädd, eftersom han vill att jag ska sitta i hans knä?

– Mamma drömmer.

Kan man drömma med öppna ögon? Och om pappa tror det varför väcker han henne inte? Man väcker ju alltid den, som har elaka drömmar. Hu, att drömma om gift! – Om hon bara fick se mig skulle hon nog bli riktigt vaken. Jag måste laga så, att hon gör det. Måste luta mig fram, måste smeka henne på kinden. Måste viska i hennes öra.

– Söta, lilla mamma ...!

Å, jag visste det, hon ser på mig! Så stora, frågande ögon. Ack, hon känner igen mig! Hon småler ju.

– Magda! Lilla älskade.

Hennes röst är som den ska vara igen. Så mild och god. Hon är vaken.

– Pappa, pappa, se, hon är vaken!

Varför svarar inte pappa någonting? Varför blev han inte lika glad som jag? Varför kysser han henne inte? – Och varför får jag inte krypa upp i sängen till henne? Men jag vill! Jag vill!

Och mamma vill också ha mig hos sig. Hon smeker mig så vänligt.

– Strax, strax, lilla Magda. Vänta litet, så kommer jag. Jag ska bara klä mig så går vi ut och går tillsammans. Vi ska köpa något vackert. Stora hus, trädgårdar och regnbågar. Jag har alltid tyckt så mycket om regnbågen.

Nu ser hon inte längre på mig, bara ut i luften igen. Pratar om nya, underliga saker. – Jag vill inte höra. Sitta hos pappa. Gömma huvudet under hans rock. Men inte gråta, inte gråta. Då leder han ut mig. Och jag vill vara här. Det är förskräckligt, men jag vill vara här. Snart ser hon mig kanske en gång till och vaknar riktigt. Hon får lov att vakna. Jag vill det, vill det! – – –

Moster Elin.

Står där vid dörren och vinkar och viskar. Är det mig eller pappa hon vill någonting?

Jaså pappa. Någon som söker honom, och det är angeläget. Men för att han går behöver inte jag gå? Jag sitter kvar ändå. Jag går inte från min stackars lilla mamma. Jag ska inte vara rädd. Fastän nog vore det bra om moster Elin inte gick med detsamma utan kom hit och satte sig bredvid mig.

Å, nu stiger sjuksystern upp och kommer hit. – Nej, hon bara talar med moster Elin. Vad vill hon henne?

Jag förstår, isblåsan ska fyllas på. Men vem ska göra det, hon eller moster Elin? – Hon tar den och går sin väg. Det var då väl! Och nu kommer moster Elin hit.

Så skönt att få hålla henne i hand! Det är alltid skönt att hålla moster Elin i hand.

– – –

Mamma är vaken! Å, nu är hon riktigt vaken! Hon ser ju på oss med sådana klara, öppna ögon. Känner alldeles säkert igen oss. Ligger där så stilla och betraktar oss, som om hon ville övertyga sig om att det verkligen är vi. Hon drömmer inte längre de rysliga drömmarna. Hon har visst helt plötsligt blivit frisk igen.

Tack gode, gode Gud, som gjort min lilla mamma frisk igen!

Märker moster Elin det också? Ja, hon ser så upprörd och undrande ut. Jag måste i alla fall viska det till henne.

– Moster Elin, se, se, mamma är bättre!

Hon säger ingenting, småler bara. Ser hon då inte ...? Förstår hon inte att mamma måste vara bättre? Och nu ...? Mamma reser sig ju på armbågen, så obehindrat, som hon inte gjort det på länge, länge.

Vad hon ser på moster Elin! – Hon vill visst förvåna henne. Reser sig ännu högre upp. – Men o, vad är det? Varför sträcker hon handen så hotande mot moster Elin?

– Det är hon! Hon!

Vad menar hon? Är hon ond på moster Elin? Och en sådan hård, gäll röst!

– Det är hon, som tagit honom ifrån mig. Det är hon, som vill stjäla Evert ifrån mig. Kör bort henne! Hon vill döda mig, döda mig! Kör ut henne!

Jag är rädd! Å, jag är rädd!

Var det moster Elin mamma menade den gången, när hon talade om för mig om någon, som tagit pappa ifrån henne och som ville döda henne och som jag skulle akta mig för? O, nej, nej! – Men moster Elin ryckte till. Nej, nej, mamma drömmer nog igen. Hon får inte hota moster Elin så där. Jag måste hindra henne.

– Mamma, mamma! Lilla mamma, gör inte så! Säg inte så!

Nej, hon sliter sig lös ifrån mig.

– Hör, vad jag säger, Magda, du ska akta dig för henne. Kör bort henne!

Moster Elin är inte rädd längre. Så säkert hon fattar tag om hennes armar. Men mamma är ju som vild. Är hon sjuk, hon, som har sådana krafter? Å, lilla mamma! Aldrig förr har jag sett henne sådan. Hur kan hon ...? Vem rår?

Jo, nu fick moster Elin henne ner mot kuddarna. Så väl! Så väl ...!

– Var nu lugn, Amelie, här finns ingen, som vill dig något ont. Försök att sova litet. Så ja. Så ja, nu är det bättre.

Jag tror moster Elin har rätt. Mamma kämpar inte emot längre. Hon lyder. Ligger stilla. Sluter ögonen. Nej, hon öppnar dem igen. En sådan blick hon ger moster Elin! Så full av misstro och hat. Försöker resa sig på armbågen. Ska det nu börjas omigen?

Nej, det hjälper att moster Elin lägger sin hand på hennes axel och talar till henne. Det låter alltid så övertygande när moster Elin talar. Det är som om hon förstod allting så bra och kunde ställa allting till rätta.

Är det så? Gör hon alltid själv vad som är rätt? Kan hon inte göra något orätt? Finns det inte den allra minsta lilla mening i det mamma sa åt henne? – Nej, naturligtvis inte. Hur skulle mamma då kunna tåla att hon håller sin hand på hennes panna?

Nu är hon mycket lugnare. Så stilla hon ligger, lilla mamma. Men så matt. Så slapp i både ansikte och kropp, som om hon inte kunde röra sig mera.

Jag blir så ängslig. Jag vill höra henne andas. Jag vill se henne lyfta ögonen igen.

– Mamma, lilla älskade mamma!

– Hon sover. Stör henne inte.

Jag får inte luta mig över henne för moster Elin. Å, varför får jag inte?

Och där kommer sjuksköterksan med isblåsan. Nu ska hon väl sitta här. – Ja, där är hon vid huvudgärden. Och moster Elin stiger upp och viskar med henne.

Nu måste vi väl gå, eftersom moster Elin tar mig i hand.

– Kom Magda!

Varför går vi ut i korridoren och inte genom pappas rum till salen? Ska vi inte äta middag nu? – Jaså, in i moster Elins rum. Hon vill tala med mig. Har jag gjort något, som jag inte skulle ha gjort?

Nej, det kan inte vara så, eftersom hon tar mig så ömt om axlarna. Och hennes blick är så innerlig. Det är

som om hon ville be mig om något.

– Magda, du förstår väl att mamma yrade nyss, när vi var därinne hos henne?

– Ja.

Hon är rädd för att jag inte ska tro det.

– Du får inte gå och inbilla dig att mamma är ond på mig, att det är några ledsamheter mellan henne och mig. Något sådant kan du ju inte tänka dig? Eller hur?

– Nej.

– Jag säger *det därför att hennes tal och minspel var så naturligt att man lätt kunde föreställa sig att hon uttryckte sina verkliga tankar om mig. Men, ser du, det följer med den sjukdom hon har, att fantasi och verklighet blandas ihop så där huller om buller. Båda delarna är lika levande för henne, och hon kan inte skilja vad som är utom henne från vad som är inom henne. Hon kände inte igen mig. Förstår du det nu, lilla Magda?*

– Ja.

Nu blev hon glad!

Så häftigt hon trycker mig intill sig. Hon måtte ha blivit mycket orolig och ledsen för det där mamma sa.

Men inte vet jag ändå om jag förstår det riktigt, fastän jag svarade ja. Mamma hade ju nyss förut talat med mig och kände igen mig och visste att det var till mig hon talade. Varför skulle hon inte då också känna igen moster Elin och veta att det var till henne hon talade?

Nej, jag förstår det inte riktigt. Men inte kan jag säga det till moster Elin. Då blir hon så ledsen igen.

IV.

Inte gå in genast. Måste stå här vid dörren och lyssna innan jag går in med mina rosor. Måste höra om Evert är där. Jag vill inte träffa honom därinne. Vet inte varför, men jag vill inte.

Tyst. Inte ett ljud.

Nå, vad betyder väl det? Hon ligger ju där stel och vit och kall, och han kan sitta orörlig bredvid henne, som han gjort så ofta dessa tre dagar. Måste stå här länge med örat mot dörren. Han kan nog sitta där stilla i fem minuter, tio minuter. Vad vet jag.

Tyst. Fullkomligt tyst.

Nu försöker jag i alla fall, öppnar helt sakta.

Nej, han finns här inte.

Å, Amelie! Amelie ...!

Är det verkligen du, som ligger där i den vita skruden? – Var gång jag kommer hitin slår det otroliga lika nytt emot mig. För tre dagar sedan lyftes dessa marmorkalla händer för att gripa och smeka, dessa stela, vita läppar rörde sig för att yttra önskningar. En suck, och de lydde inte längre detta något, som nu har flytt eller inte mera finns till. En suck, och det försvann eller förintades.

Är det väl sant att det, som hör jorden till, är evigt och oförstörbart, medan det, som sätter detta jordiska i rörelse, upplöses och förintas?

Som ett bortkastat skal, 'som en form utan innehåll ligger hon där. Och dock är detta skal, denna form det materiella uttrycket för hennes jag, sådant hon själv uppbyggt det av det ärvda stoffet och de ärvda anlagen, av levnadsvillkoren och upplevelserna. Dessa drag är lika mycket hennes eget jags skapelse som marmorhuvudets är bildhuggarens. Men bildhuggaren lever utanför sitt verk sedan han skilts ifrån det. Lever inte också hennes jag, fastän det skilts från sitt verk?

Finns hon här omkring mig? Ser hon mig? Läser hon mina tankar, fastän jag inte kan läsa hennes? Ack, varför kunde jag inte komma henne riktigt innerligt nära medan hon ännu gick här ibland oss? Var det hennes fel eller mitt?

Men hon hade nog svårt att öppna sitt innersta väsen. Gjorde det knappast för Evert. Hade det inte varit bättre om hon kunnat det? Hade hon inte själv varit lyckligare då? Kanske skulle ...

Något mörkt, som skymtar?

Där är han i alla fall!

Att jag inte hörde dörren knarra? Det ser nästan ut som om han inte märkt mig, så stilla och stum står han där vid huvudgärden. Han har inte tänkt på några blommor. Hans huvud är för fullt av andra tankar, av oro och grubbel. Han går ju knappast ut. Måste oupphörligt hitin att se på henne.

Har deras första, stora kärlek plötsligt blommat upp i hans minne? Aldrig kunde jag tro att han skulle sörja henne så. Eller är det samvetskval? Finns det någon grund för det hon yrade om? Visste hon att hans hjärta vänt sig ifrån henne?

Lägga ner blommorna. Han måste se varför jag är här.

Mina blekskära rosor, vad de passa henne väl! I en enda knippa vid hennes bröst. Hon tyckte om deras färg. Den var så lik hennes egen hy. Nu är den vitare än deras.

– *Elin, kan du se att hon ler?*

– Ler ...?

Det har jag inte märkt. Men nu, när han säger det, tycker jag ... Jo, det ligger som ett leende över hennes läppar.

– *Var jag är, var jag går, dag och natt kommer det för mig, detta leende. Det har någonting mystiskt i sig. Det verkar på mig, som om hon gått bort och tagit med sig en hemlighet och nu ligger där och ler över att ingen någonsin kan leta ut den. Kanske hade hon något att säga mig innan hon gick men hann inte, fick inte tillfälle. Ville kanske inte heller. Hon talade ju så sällan om sig själv. Elin, tror du hon var olycklig?*

Min egen fråga. Vad ska jag svara honom?

– Jag vet inte, Evert. Hon har aldrig givit mig några egentliga förtroenden. När hon var särskilt glad och lycklig kunde man se det. Då strålade och sjöng hon. Men sorger och bekymmer har hon ju alltid burit inom sig.

Måste se bort. Kan inte uthärda hans blick. Han märker nog att jag inte vill tala rent ut. Men han frågar i alla fall inte vidare. Och bäst så. Varför skulle vi också tala om detta?

Nu står han där lika tyst som förut och betraktar henne. Klockan knäpper i salen. Annars hela huset dött. Ingenting som rör sig mer än pendeln därute. Tiden, som går. – – –

Det börjar rycka i hans ansikte, kring hans mun. Han viskar något. Jag hör knappt. Jo, jag hör.

– Har nog inte alltid varit som jag borde emot henne. Och jag fick inte ens be henne om förlåtelse. Jo, jag bad henne, bad henne många gånger, men hon svarade inte. Kunde inte, för hon hörde och förstod mig inte längre. Först nu efteråt kom svaret, ty det är ett svar, detta leende. Det förföljer mig. Jag kan inte få det ifrån mig. Jag hoppas för var gång jag kommer hit in, att det ska vara borta. Men det är det inte. Det är det inte.

Nu talar han inte tyst längre. Nu jagar det som en ångest genom hans ord.

– Elin!

Han väntar. Jag måste lyfta ögonen, möta hans.

Vilken gråblek hy! Jag ser hur han fryser.

– Elin, jag är rädd. Jag vill inte, att hon går in i mörkret med det där leendet. Då kommer jag evigt att se det.

Han ber mig om tröst. Men varifrån ska jag ta den? Jag kan ju inte säga honom, att det inte är något leende han ser utan endast en tillfällig muskelsammandragning. Han vet det likaväl som jag, och det hjälper varken honom eller mig. Vi kan inte se det annat än som ett leende.

Å, det blir mig hemskt, lika hemskt som honom! Det blir levande, detta leende. Det är som han säger, det ligger en hemlighet bakom det.

Vad går åt mig? I stället för att trösta honom låter jag hans fantasier också jaga upp mig. Men om jag inte kan trösta honom, kan jag åtminstone försöka lugna honom, vara lugn själv, låta honom känna att han inte står oförstådd i sitt grubbel och sin sorg. Måste dra mig närmare intill honom lägga min hand på hans arm.

Nej, handen tillbaka! Jag kan inte hålla den kvar. Det är som om hennes leende gällde mig. Hånfullt och misstroget.

Sista gången hon talade till mig var det för att stöta mig ifrån sig. Hon trodde mig vara en annan, någon som ville ta Evert ifrån henne, förmodligen den hon talade om förut, den bortresta, som hon påstod inte var bortrest utan som hon sett genom fönstret. Hon blandade ihop mig med henne.

Eller ...? O, Gud, hon kunde väl inte i sin förvirring ha trott, att jag ...?

Vem vet? När man yrar kan man tro vad som helst. Men kanske trodde hon det också när hon inte yrade, misstänkte mig? Evert och jag var ju så ofta tillsammans, ensamma vid frukostarna. Så inbunden som hon var kan man aldrig veta vad hon tänkte, vad som rörde sig inom henne.

Nej, jag kan inte stanna här inne. Måste ut. Smyga mig förbi honom, bort mot dörren.

Hann inte. Någon öppnar den. Alma. – Vem var det hon anmälde? Uppfattade inte namnet.

Såå, fru Hernhoff. Är hon så hemma här i huset att hon inte väntar på tillåtelse att få komma in utan bara stiger på? Kan det verkligen vara hon, som är den bortresta, och som nu kommit hem igen? Var det henne Amelie menade? Nu går jag inte. Nu vill jag se och höra.

Svart siden! Chic! Och vilken säkerhet i rörelser och hållning! Det följer visst alltid med en välväxt och yppig figur. – Vacker? – Somliga säger ju det. Men ansiktet något för kantigt. Snarare då pikant med den bleka hyn och de granna, bruna ögonen mot det askblonda håret.

De är du. De nickar åt varann. Och så handtryckningen, fast och lång.

Blommor! Hon har med sig blommor. Stora, gulröda, fransade krysantemum. De skär mot mina stackars rosor, som hon lägger dem tätt bredvid. De utplånar och trycker ned dem. Hur vågar hon komma och göra intrång? Jag är säker på att hon är en människa, för vilken ingenting är heligt. Vad brydde Amelie sig om henne? Hon var inte hennes vän. Hon ville säkert inte ta emot något utav henne. Och nu måste hon ha hennes blommor hos sig i sin sista bädd.

Så låg röst. Aldrig förr har jag hört henne tala så tyst och utan att skratta. Hon är korrekt, vet hur det ska vara. En skyldighetsvisit hos den döda. Och passande kort ser den ut att bli. Hon bereder sig visst redan på att gå.

Ja. En bugning för mig. Och nu en ny, lång handtryckning åt Evert.

Han följer henne.

Så, nu är de ute. – Blommorna! Jag vill inte att hennes blommor ska ligga där. Men inte ta bort dem. Evert skulle undra och fråga. Bara nedåt fotändan med dem.

Nej! Jag kan inte röra vid dem. Vem vet, kanske är hon inte den bortresta, och kanske ... Kanske är det mina blommor, som skulle ned till fotändan, skulle bort.

Ut härifrån! Ut! Jag kan inte vara här.

– – –

Är hon kvar ännu? De pratar vid halldörren. Kanske är hon något för honom i all oskyldighet, en god, kamratlik vän, som kan ge honom värmande och lugnande ord? Det är möjligt. Jag känner henne ju inte.

Nu smäller låset. Hon har gått och han kommer hitåt. – Nej, inte hit. Går in till sig.

Bäst att jag tar mig något för. Arbeta. Klänningen? Ack, jag har ju den inne hos Magda. – – –

Hon hör mig inte. Vad gör hon den lilla stackaren, där hon står på knä på stolen vid fönstret?

Ser på regnet. Drar med fingret nedåt rutan, följer de sipprande vattendropparna på deras slingrande färd utefter glaset.

Måste stryka henne över det yviga, bruna håret.

Där flögo de upp emot mig de mörkgrå, klara ögonen, så fulla av frågor och undran. Grubblar också hon på gåtan därinne? Har också hon sett leendet på de vita läpparna? Tänker hon på vad hennes mor sa, när hon stötte mig ifrån sig? Fråga henne törs jag inte, vill inte väcka ... Om hon ändå själv ville säga mig vad hon tänker på.

Ack, hur kan jag tro ...? Ett tioårigt barn tänker nog mycket och talar och frågar också mycket, men för det som sitter djupast i hennes själ, för det får hon inga ord. Det är henne för stort och för dunkelt.

Men i alla fall skulle hon väl kunna tala med mig om sin sorg, eller komma till mig åtminstone för att få tröst och ömhet. Till sin far går hon, kryper upp i hans knä och snyftar vid hans bröst. Varför står inte

hennes lilla hjärta öppet även för mig? Tycker hon sig ha kommit honom närmare nu och behöver mig inte längre när hon har sin far? Eller ligger det något emellan oss? Detta ohyggliga ...? Om jag ändå visste ...

Om jag skulle söka hennes förtroende, visa henne hur dyrbar och kär hon är mig, dra henne till mig?

Nej, inga försök. Hon låter inte muta sig av några ömhetsbevis, så mycket känner jag henne. Vad hon ger, ger hon aldrig på uppmaning.

Bara sitta här och sy. Tala ett par ord då och då om vad som helst. Ingenting låtsas om. Sy och sy. Åtminstone vara henne nära. – – –

– *Moster Elin.*

– Ja.

– *Jag har hittat på en bra genväg åt dig när du ska till banken. I stället för att gå över Stureplan när du kommer från Humlegården, ska du vika av åt höger och gå rätt över Birgerjarlsgatan till en liten tvärgata. Jag ska visa dig ...*

Hon har ändå tänkt på mig, försöker ställa det bra för mig.

– Kära, lilla Magda, jag kommer nog inte längre att så ofta som hittills gå vägen härifrån och till banken. I början av nästa vecka flyttar jag tillbaka till mitt inackorderingsställe. Jag kom ju bara hit för att hjälpa din mamma när hon var sjuk. Och nu behövs jag inte längre här.

Åter denna stora, frågande blick, som inte vill släppa mig. Men inte ett ord av förvåning. Hade hon kanske väntat att jag skulle lämna dem nu? Var kanske genvägen ett medel för att få höra om jag skulle stanna eller ej?

Nej, hon är en liten troskyldig själ. En sådan list skulle hon aldrig kunna fundera ut. Men varför sitter hon så länge tyst? Har jag under alla dessa månader icke kunnat tillvinna mig den minsta lilla ömhet?

För mig, som är så fattig, ingen far, ingen mor, inga syskon, är hon ju det käraste i världen. Ser hon då inte det? Om jag finge ett eget barn tror jag inte jag kunde älska det mer än henne. Men hon? Hon har visst ingenting märkt av vad jag känner för henne, eller har det inte fått det ringaste gensvar, eftersom hon kan låta mig gå utan ett tecken till saknad? Hon sitter ju där så stum, som om det vore det naturligaste i världen att vi två ska skiljas.

Ja, måtte hon bara fortfara att vara stum. Måtte hon inte säga något, för jag kan inte svara henne. Inte förrän jag fått bort gråten ur halsen. Men det måste gå. Jag måste tvinga den tillbaka. Har hon inte sett min kärlek, ska hon inte heller se min sorg. Sy, sy! Låta nålen löpa. Inte se upp. – – –

Tyget stramar. Har det kommit i kläm? Något håller emot.

Å, en liten hand på mitt knä! Det är den som stramar tyget. Vill inte jag ska sy. Och nu, det mörka huvudet mot min axel. Borrar sig in, gömmer sig.

Så kom hon i alla fall till mig.

Vad hon snyftar! Det är hon, som gråter och inte jag. – Jo, jag med. Hur skulle jag nu kunna låta bli? Jag får draga ner henne i mitt knä. Jag får trycka henne intill mig. Jag får smeka henne nu, när hon kommit av sig själv.

– Gråt inte så, lilla käraste ... lilla älskade.

Hon kan inte sluta. Det är inte ett barns gråt. En sådan förtvivlan, en sådan hejdlöshet är något onaturligt hos ett barn. Barn, som så sällan kan sörja.

Och varför gråter hon? Inte kan det bedröva henne så djupt att jag ska lämna henne? Då skulle hon väl be mig stanna, göra ett försök att hålla mig kvar. Nej, det måste vara över förlusten av sin mor hon sörjer. Och kanske också litet över att mista mig. Kanske är detta den rågande droppen i hennes olycka.

Men ändå, varför säger hon ingenting? Bara klamrar sig fast vid mig, som om hon inte ville förlora mig.

Ack, men när hon gör det, vad behöver jag då veta mer? Är det inte tydligare än alla ord? Kan jag inte då vara nöjd?

Jo, ack jo! Jag vet ju nu att du håller av mig, lilla Magda. Och jag? Jag älskar dig.

V.

O, mamma, mamma!

Här ligger jag i min varma säng, och du ligger i den svarta, kalla jorden! Jag kan inte sova en blund i natt. Hur skulle jag kunna göra det när jag vet att du ligger därnere?

De säger att det inte är du själv, som ligger där. Men om det är sant, var är du då? Är du här hos mig? Och om du är hos mig, då var du väl också här nyss och såg hur hon sa god natt och stoppade om mig och smekte mig och kysste mig om och om igen?

Det var inte mitt fel, lilla mamma. Jag kunde inte hjälpa det. Det hade väl varit förfärligt om jag vänt mig mot väggen eller krupit ner under täcket för att hon inte skulle kunna kyssa mig? Det hade väl inte gått an? Det förstår du väl?

Nej, mamma, älskade lilla mamma, nu narras jag för dig, och det vill jag inte göra. Det var nog så att jag också smekte och kysste henne. Och det har jag gjort förut med. Den gången hon satt här vid fönstret och sydde, då var det jag, som började och lade huvudet mot hennes axel, och flera andra gånger har jag kommit till henne. Det är så svårt att inte få tycka om henne.

Bara jag visste om jag fick det eller ej! Kan du inte säga mig det? O, söta lilla mamma, säg om det var henne du menade, när du sa att det var någon jag skulle akta mig för, någon, som ville döda dig, någon, som hade tagit pappa ifrån dig. Är det kanske inte hon, fastän du sedan sa det rent ut åt henne själv och ville jaga bort henne? Om några dar ska hon ju flytta härifrån. Men ville hon ta pappa ifrån mig, skulle hon nog stanna kvar längre, för pappa har bett henne, det har jag hört. Han tycker vi behöver någon, som ser om huset och att hon kunde göra det.

O, mamma, nu yrar du inte längre, nu är du en ljus och salig ängel, som vet hur allting förhåller sig, säg mig hur det är! Jag vill så gärna få tycka om moster Elin.

Men om hon har gjort dig olycklig, då lovar jag dig, att jag inte ska bry mig om henne. Då ska jag aldrig kyssa henne mer, och jag ska nog akta pappa också, så att hon inte kan ta honom ifrån mig, och hon ska nog få straff för att hon gjort så ont mot dig. Säg mig bara hur det är, lilla, älskade mamma! Säg mig det! Jag ska ligga alldeles tyst och stilla, så kan jag kanske höra dig.

– – –

Nej, jag kan inte höra om mamma säger något. Jag hör bara hur pappa och moster Elin talar därute i salen. De talar så sakta och inte mycket, men det är kanske ändå det, som gör att jag inte kan höra om mamma säger något.

Lilla, kära, älskade mamma, säger du det kanske i natt, ifall jag ändå skulle somna? Är det lättare för dig att viska till mig när jag sover? Nu försöker jag sova. – – –

Nej, jag kan inte!

O, mamma, mamma, att aldrig få se dig mer! Aldrig tala med dig mera! Aldrig få vara hos dig!

Mamma, mamma, varför kan du inte komma till mig, när jag längtar efter dig så? Lilla mamma, gör det! Gör det! Låt mig bara känna en fläkt på min panna, så vet jag att det är du, som lutar dig över mig. Jag vill känna dig omkring mig. Jag kan inte somna förr. Jag biter sönder kudden om du inte kommer. Jag blir sjuk. Jag springer upp och går ut i kalla natten.

O, mamma, mamma! – – –

Inne i garderoben mellan mitt rum och sängkammaren hänger hennes päls. Vad det var skönt att krypa innanför den, när hon hade den på sig och skulle gå ut. Det kändes som om jag varit en fågelunge och kommit in i ett mjukt, varmt bo. Och när jag gick bredvid henne på gatan, vad det var lustigt och behagligt att höra hur det knarrade och prasslade i övertyget, det tjocka, svarta sidenet. Det var nästan som om mamma småpratade hela tiden, om hon också gick tyst.

Pälsen! Pälsen! Jag måste till den.

Av med täcket! Bara att springa tvärs över golvet. Jag vet ju precis var den hänger. Strax innanför garderobsdörren, alldeles i hörnet. Jag hittar den nog, fastän det är mörkt.

Ja, där är den!

Mamma, lilla mamma, det är som om jag fått tag i dig själv. Krama den! Kyssa den. Hålla kinden emot den.

Ack, den ljuvliga doften! Mammas parfym. Mammas blomdoft, som alltid fanns omkring henne. Lilla mamma, nu tycker jag att du är hos mig.

Jag vet vad jag ska göra. Trappstegen! Lilla, gula garderobstrappstegen. Treva under kläderna, utefter väggarna. Där har jag den!

Öppna pälsen. In med stegen i den. Ställa den riktigt stadigt och säkert, så att den inte faller ihop. Och så tätt in i hörnet som möjligt. Så ja, nu står den bra.

Upp på trappstegen. Sitta på översta steget, och krypa in i pälsen. Slå den omkring mig. Luta huvudet och ryggen mot det mjuka skinnet. Härligt, nu är jag i fågelboet. Nu är jag hos min älskade, lilla mamma.

Å, mamma, mamma, nu kan du väl viska till mig. Säg, nu gör du väl det? Nu kan jag nog höra dig. Jag sitter här och väntar hela natten, för jag kan ju ändå inte sova.

– – –

– Magda!

Moster Elins röst. Var är jag? – Å, här på trappstegen. Har jag ändå somnat?

– Magda! Det var besynnerligt, vart har hon tagit vägen?

Pappas steg. Nu kommer han också.

– Vad är det med Magda?

– Jag gick den här vägen in till mig. Och jag tyckte Magdas säng såg så märkvärdig ut, att jag måste gå fram och se efter om hon kastat av sig täcket. Och då finns hon inte här.

– Hon har väl gått ut till jungfrurna.

Ja, ack om de ville gå och leta efter mig hos jungfrurna, så hinner jag springa in och lägga mig under tiden!

Pappa går verkligen. Men moster Elin? Jag hör henne inte. Har hon redan gått? – Nej, hon rör sig därinne. Hon bäddar visst om sängen. Den knarrar. Varför kan hon då inte gå sin väg, hon också. Gå där och syssla så länge.

Och nu kommer pappa tillbaka.

– Hon var inte därute. Vi har letat överallt. Totalt försvunnen, såvida hon inte är i sängkammaren.

De har tänt ljuset. Lyser genom dörrspringan. Nu är de alldeles utanför. Tittar de in, så sitter jag stilla, tyst som en råtta, och då kan de inte se mig.

Nu är de inne i sängkammaren.

– Inte här heller. Det är då underbart! Var kan hon ha gömt sig? Magda, min lilla flicka, var är du då? Vad vill det här säga?

– Naturligtvis måste hon finnas här. Hennes kläder ligger ju därinne. Hon kan inte ha gått ut.

Det låter som om moster Elin vände om. Ja, hon är härutanför. Tar i dörren.

Ljuset! Jag ser det genom pälsärmen.

Sitta stilla. Sitta riktigt stilla.

Hon står så tyst. Har inte upptäckt mig. Säger ingenting. Om hon ändå ville gå. Om de ändå ville skynda sig ut i de andra rummen, så jag kunde springa ut och lägga mig igen. Varför står hon bara där? Och nu kommer pappa. Varför stannar han med?

– Se!

Vad är det hon ser? Varför viskar hon så sakta?

– Se, den lilla foten.

Å, foten! Syns den under pälsen? Då är det så gott att slå upp den och krypa fram.

Ta pappa om halsen innan han hinner banna mig.

– Min tös! Min kära lilla tös!

Han är inte ond på mig. Han bär mig. Ack, om han ville bära mig, länge, länge. Gå fram och tillbaka och

bära mig som om jag vore riktigt liten. Han frågar ingenting. Tycker inte att jag är dum. Förstår nog att jag kunde vilja sitta där i mammas päls.

Redan. Varför lägger han mig så snart ner i bädden? – Nu går han väl strax.

Nej, han drar täcket över mig ända till hakan. Stoppar väl om mig. Är kanske rädd att jag förkylt mig? – Men nu går han väl?

Nej, han sätter sig bredvid mig. Han sitter här alldeles som mamma brukade göra om kvällarna när hon var frisk.

– Nu ska du sova, min lilla tös. Vara lugn och sova gott.

Den milda, vackra rösten! Ja, vacker är den ju alltid. Men aldrig förr har den låtit så mild.

– Håller du mig i hand, då, pappa?

– Ja.

– Och sitter här tills jag somnat?

– Ja.

Jag får lov att sluta ögonen, så att han tror jag försöker sova. Men jag vill inte somna. Det är så skönt att känna hans stora, varma hand kring min. Allt det förfärliga kommer så långt bort. Jag minns ingenting annat än att han sitter här hos mig. Han, som har så rysligt mycket att tänka på och så mycket viktigt att bestyra och annars så sällan har tid med mig, han sitter här för min skull, för att jag är hans egen älskade lilla flicka. Det känns så härligt att veta. – – –

Försöker han dra bort sin hand! Tror han att jag somnat? Nej, då måste jag slå upp ögonen.

– Pappa, du har lovat!

– Ja, ja, var lugn.

Han småler. Ser så god och vänlig ut. Han är inte ledsen över att han måste sitta här.

Bara han inte tröttnar, för jag kan nog hålla mig vaken hela natten eller åtminstone halva. Tänk, om han visste att jag ligger här och försöker att inte somna? – – – – – – – – – – – –

Så här tidigt har jag visst aldrig kommit hem någon middag från spellektionen.

Tvätta händerna. Släta håret. Ut i salen, så jag sitter där när pappa kommer.

Ingen här! Moster Elin har inte heller kommit hem ännu.

Det är bra. Då blir det jag, som får hälsa på honom först. Men jag tror jag går ut i hallen, så hör jag honom i trappan och kan öppna dörren för honom.

Ack, om jag ändå kunde göra någonting för honom som han tyckte om, så att han kunde hålla lika mycket av mig, som han gjorde i går, när han satt bredvid min säng och hade min hand i sin, för då höll han riktigt, riktigt av mig, det kände jag. Naturligtvis kan han ju inte jämt tycka om mig så mycket. Han kan ju inte ha tid att tänka på mig så ofta, när han har fabriken och affärerna och experimenten att sköta, och alla människor, som han måste träffa. Men någon gång kan han väl bry sig om mig också likaväl som om de där

människorna, som han har så roligt med.

Å, jag ska hitta på så mycket saker för att göra det trevligt för honom. Och till sist ska han kanske tycka det är roligt att vara med mig också. Och snart märker han nog att han är det bästa i världen för mig, och då kan han inte annat än förstå, att jag får lov att vara det bästa i världen för honom. Och om jag är det bästa i världen för honom, då kan ingen ta honom ifrån mig, om hon än vill aldrig så gärna. Det är inte värt hon försöker.

Nu kommer det någon i trappan.

Nej, det är inte pappa. Kanske moster Elin, eftersom stegen inte fortsätter. Men jag öppnar inte för henne. Jag tycker om henne också, kan inte tro det där onda om henne, men hon ska inte tas emot på samma sätt som pappa. Skillnad måste det vara.

Ja, det är hon. Hon sätter i nyckeln.

– *Se Magda! Godmiddag, min lilla unge. Kom du just nyss?*

– Ja. Nej ... För en liten stund sedan.

En kyss kan hon få.

Gräva i mina kappfickor, så tror hon det är därför jag står härute. Och för resten, om jag hittar en blyertspenna, kan jag nog behöva den när jag räknar i eftermiddag. – – –

– Å, nu kommer pappa!

Upp med dörren på vid gavel! Stå där i dörröppningen, så att han inte kan komma fram. Om han lyfter upp mig, så tycker han lika mycket om mig i dag som i går.

– *Vad nu, får jag inte komma in!*

Jo, han lyfter upp mig. Ja, han tycker lika mycket om mig i dag som i går. – – –

Skynda mig in i salen och skära bröd innan moster Elin hinner göra det. Pappa ska se att jag kan.

Måtte jag nu bara få skivorna lagom tjocka.

Aj, där slant kniven på sned. Den där skivan blev förskräckligt tunn i ena kanten. Men den kan jag ta själv.

– Söta lilla pappa, säg, får jag bre dig en ostsmörgås?

Misstrogen min. Men han nickar i alla fall över brevet han öppnat. Å, han ska få se att det blir bra. – Ordentligt med smör. – Tjockt med ost. – Nu ser den väl läcker ut, där den ligger på assietten.

– Var så god, lilla pappa.

– *Tack ska du ha.*

Äter och läser på samma gång. Men den smakar honom nog, eftersom han ibland tittar upp och ser så stort på mig. – Nu vet jag vad jag kan göra mera. Servera soppan.

– Moster Elin! Å, låt mig servera soppan i dag.

Drar på munnen men släpper sleven. Hon är rar, moster Elin, aldrig omöjlig.

– Nå, du kan ju försöka.

Pappa ser mera tvivlande ut, han.

– Om du spiller på duken får du ingen pastej.

Att han inte kommer ihåg smörgåsen, som var så god. Men jag ska nog visa honom att jag kan.

Hålla tallriken stadigt och tätt intill soppskålen. Bara litet i sleven för var gång. Hellre många slevar än att spilla. Tallriken nästan full, så han ser att jag unnar honom. Fastän det är fasligt svårt att räcka honom den utan att spilla över. Det får gå sakta, sakta ...

Gudskelov, det gick lyckligt! Det var bara min tumme, som blev lite våt.

Nu är det moster Elins tur. Men det blir lättare. Hon behöver inte ha så mycket, och om det också skulle komma en smula soppa på tallrikskanten, så säger hon ingenting.

Visst ja, det var nära att det vickade ut litet på duken. Hade hon inte hjälpt mig, vet jag inte hur det gått. – Och så min portion. – Ja, jag vill inte ha mer än en halv slev.

Pappa ser spefull ut. Men en uppmuntrande nick kunde han ändå inte neka mig, för bra gick det ju i alla fall.

Vänta bara, jag ska nog öva mig så att jag gör allting utmärkt. Jag ska ställa det så trevligt för pappa, att han alls inte behöver ha någon i huset mer än jungfrurna och mig. Och vi ska ha så roligt, och pappa ska tycka så mycket om mig, att han hellre sitter närhemma hos mig än går på middagar och supéer och spelar kort med alla de tråkiga herrarna. Ja, vänta bara!

VI.

Klockorna ringer till högmässa och söndagsfrid.

Fridfullt och stilla är det också i huset, fastän alla dörrar står öppna mellan rummen. Morgonsysslorna slut. Magda måtte vara ute hos jungfrurna. Evert läser sin post inne hos sig. Och jag sitter här i salongen i den sköna vilstolen och latar mig.

Det känns som om jag inte vilat mig på många månader, inte sedan den dagen jag kom hit. Men vad är också detta för vila? – En rast före resan, ty att komma härifrån, det är ju som att komma bort till främmande människor och främmande trakter, där jag vet att oro och hemlängtan ska gripa mig. Hemma, det är att vara här, så mycket jag kan känna mig hemma någonstans i världen. Om ett par dar ...

Vad viftar han med därute? Ett brev. Är det till mig, eftersom han kommer hit med det?

– Här har jag ett förkläde åt dig, Elin, ett, som jag hoppas ska räcka till. Läs!

Underskriften först. Jaså, från gamla fru Högström, hushållerskan hos Engelins på Forslunda bruk, där Evert var anställd så länge. Vill han ha hit henne?

”Södertälje d. 3/11 ...”

Det är sant. Hon har ju dragit sig tillbaka från det stränga arbetet på Forslunda. Lever visst av en liten livränta.

”kommer så gärna om jag bara kan bli till belåtenhet ... skulle vara så innerligt kärt att återse ... Och den lilla söta flickan ... har ju inte så mycket att styra om, så nog kunde jag infinna mig i slutet av nästa vecka, om

det är så, att disponenten har bråttom.”

– Det var roligt. Då är ju saken arrangerad.

– Ja, jag tror verkligen, att jag fått tag i den rätta. Hon är en hygglig gammal själ och och inte det minsta besvärlig. Arbetsför och duktig ännu, gör sina sysslor och försöker inte representera och verka fru i huset, som sådana personer alltid vill, när de är över sextio år. Men hon är i alla fall tillräckligt presentabel för att duga till förkläde åt dig.

– Åt mig! Men jag har ju sagt dig att jag inte kan stanna. Du inser väl ...

– Jag inser ingenting alls. Och nu ska du inte vara oresonlig.

Ska de börjas igen, alla dessa övertalningsförsök? De tycks bli särskilt långvariga nu, eftersom han drar grannstolen närmare min och kastar sig ner i den så där energiskt.

Riktigt. Jag får knappt ett ord emellan, så störtar det över mig. Får nöja mig med att protestera genom att skaka på huvudet. Vilka predikningar! Jag ska inte vara pryd som en adertonåring, när jag ändå är nära trettio år. Vi är ju, har ju alltid varit, som bror och syster. Vem skulle kunna säga något om att vi fortfarande bor under samma tak, till när det högst passande och respektabla förklädet kommer?

Han blir rent av vältalig. Och jag kan inte hjälpa att det känns upplivande att höra honom, veta, att han gärna vill ha mig här, att jag betyder något för honom.

Plötsligt slut på ordflödet. Kastar sig tillbaka mot ryggstödet. Får jag tala nu?

Nej, han lutar sig framåt igen. Irriterad. Slår med brevet mot flata handen.

– Vill du verkligen att jag ska ha gjort hela detta arrangemang för ingenting? Jag tyckte att jag hade fått ihop det riktigt bra med den här gamla frun. Huset ordentligt skött. Nödig vakthållning för det passandes skull, och på det viset kunna få ha dig kvar, så att man har någon att tala med och inte bara har en bostad utan ett hem. Och så kommer du med dina små betänkligheter och river omkull hela mitt bygge. Ska du då inte kunna visa dig som fri människa och släppa dem?

Varför ska han göra det så svårt för mig? Varför ska hans röst låta så inträngande och bevekande? Varför ska han tigga mig om det, som jag så gärna ville göra om jag bara kunde? Inte se på honom. Då blir det ännu svårare att säga nej.

– Om inte för annat, så för Magdas skull. Hon behöver ju också sällskap och bättre eftersyn än jag kan prestera. Och du är väl ändå den närmaste att ge henne den.

För Magdas skull! När det just är för hennes skull jag måste bort. Vad skulle jag bry mig om folks prat och historier! Men hennes frågande ögon när man minst väntar det? Om hon också håller av mig kan hon inte tränga frågorna tillbaka. Och stannade jag, hur skulle det då bli? Var liten vänlighet mellan Evert och mig skulle ge frågorna näring. – Nej, det är omöjligt. Men jag kan ju inte säga honom skälet.

Han tror visst att han bevekt mig därför att jag inte svarar. Lutar sig mot armstödet till min stol.

– För Magdas skull, Elin. Du intresserar dig ju ändå litet för henne?

– Men hon då? Vet du då så säkert att hon skulle tycka om det?

– Magda!?

Spefull och överlägsen. Menar att jag i min malplacerade rädsla för folks prat tar till första, bästa undanflykt, hur ovederhäftig den än är. Men så alldeles försvarslös är jag väl ändå inte.

– Om du hade observerat henne litet noggrannare skulle du inte vara så säker på hennes belåtenhet.

– Om jag observerat Magda?

– Ja, då skulle du ha sett vad jag sett. Hon vill inte ha några andra här i huset mer än dig och möjligen jungfrurna.

Det tyckte han var lustigt. Så han skrattar!

– Det är sanning. Har du inte märkt hur verksam hon blivit? Hon passar ju upp dig som en liten slavinna. Springer efter tidningen, skär bröd, serverar soppan, städar efter dig, sätter i knapparna i dina manschetter, lägger sockret i kaffet, sitter och håller sällskap. Förstår du inte att hon vill göra sig oumbärlig? Hennes kärlek till dig är så stor att hon skulle kunna bli svartsjuk på din hund om du hade någon. Nej, Evert, just för hennes skull måste jag bort. Om jag rår om något litet hörn av hennes hjärta skulle jag förlora det ifall jag stannade. Ja, det är allvar, nu vet du det.

En varm glimt i ögat! Det gör honom gott att höra berättas om Magdas svartsjuka.

Men varför sitter han nu tyst och ser rätt framför sig. Han har glömt mig? Tänker han bara på sin lilla flicka, det käraste han har i världen? Men hur högt han än älskar henne är hon ändå inte nog för honom. Hur ofta är han inte borta ifrån henne, då han i alla fall kunde ha tid att vara hemma? Och inte ens de korta stunder han är hemma kan hon tillfredsställa hans behov av sällskap. Han vill ha mig kvar för att ha någon att tala med, för att hans bostad ska vara ett hem.

Stackars Magda, om hon visste det!

– Ja, hon är ett litet inbilskt troll, men går du ifrån oss skulle hon snart inse att både hon och jag behöver dig.

– Då är det ju bäst att låta henne inse det.

Hur kan jag prata så tanklöst? Hans hand kring min handled. Och vilken förtjusning!

– Ett experiment? Och sedan kommer du igen?

– Nej, Evert, så menade jag inte. Det ska du inte tro. Det är mitt fulla allvar att jag anser det bäst för oss alla tre att jag lämnar er. Du förstår inte mina skäl, jag kan inte förklara dem tydligt nog, men jag känner att jag måste gå min väg.

Nu märker han att mitt beslut verkligen står fast. Jag viker emellertid inte för hans genomborrande blick, fastän den säger så tydligt som med ord att han föraktar mig för min maskerade praträdsla och mina svepskäl.

Se så, nu kunde han inte sitta stilla längre. Slänger undan stolen som om den gjort honom något för när.

Går han in till sig? – Nej, promenerar bara av och an med långa steg och förgrymmad min. Han vill jag ska se att han är ond på mig, förstå att jag burit mig skamligt åt, svikit hans rättmätiga förväntningar, låtit honom förgäves göra sig besvär med att uppleta och engagera en hushållerska enkom passande till förkläde åt mig. Han är en lyckans bortskämda gunstling, som ännu inte lärt sig, att det är svårt att få saker och ting att gå i de gängor, man själv har konstruerat upp.

Röster därute. – Fru Hernhoff!

Evert känner också igen hennes stämma, eftersom han går ut och tar emot henne.

Vill hon tala ensam med honom? Är jag i vägen här i salongen? Men jag går inte. Hon skulle tro att jag flydde för henne.

Att komma på visit så här snart efter begravningen. Och vilken livlig konversation! Vad kan de allt ha att säga varann? Och Everts dysterhet och grubblerier, vart har de tagit vägen? Tänker han aldrig mer på den döda och hennes hemlighetsfulla leende?

– – –

För han henne verkligen hitin?

Så älskvärt och hjärtligt hon kommer emot mig. Handtryckningen är ju så varm, som om vi vore intima vänner. Vill hon ställa sig in? Men vad skulle hon kunna ha för nytta av mig?

– Tänk, jag kommer hit för att rekommendera en hushållsfröken åt Evert, verkligen en präktig människa med utmärkta rekommendationer, och så får jag höra att platsen redan är upptagen. Nå, det kan inte hjälpas. Det kanske blir bra med den gamla lantliga frun. Men det värsta är att ni tänker lämna Evert och Magda. Det är då riktigt synd om dem. Jag vet inte hur ni näns! Är det sant att ni är så omöjlig, som Evert säger?

En vänligt förebrående blick och ett intagande småleende. Har hon föresatt sig att slå an på mig? Men så är då Evert motsatsen till älskvärd. Står där stram och röker och ser fortfarande grym ut.

– Ja, jag måste tyvärr ...

– Och ni ämnar er tillbaka till ert gamla pensionat?

– Ja.

– Så långt ifrån Magda? Vad hon ska bli ledsen! Men hur skulle det vara med ett annat inackorderingsställe, ett som ligger bra mycket närmare Magda? – Ska jag våga, Evert?

Vilken skälmsk blick hon ger honom.

– Lönar sig inte, har jag sagt dig.

Det är någonting de avhandlat sinsemellan därute innan de kom in.

– Jo, jag vågar i alla fall. Fröken minns att min mor, som bott hos oss några år, flyttade ifrån oss för en tid sedan. Våningen är därför litet för stor för oss, och vi tänkte nästan söka oss en annan till våren. Men om fröken ville ta hennes rum...?

Bo hos dem! Är det ren vänlighet eller någon beräkning bakom? Bo hos dem! Nära Magda. Nära Evert. Nära mitt hem, det enda jag ägt på så många år. Vad nu än hennes mening är, så kan hon fresta. Och Evert? Han står där och ser på mig som om han nu trodde sig få avgörande bevis antingen på min otacksamhet och hjärtlöshet eller på att jag i alla fall hyser en smula tillgivenhet för honom och Magda. Jag måste svara henne.

– Det är så vänligt av er, fru Hernhoff, och naturligtvis skulle jag så gärna ...

Magda! Om jag bara visste vad Magda tyckte om förslaget? Kanske skulle hon tro att det är min idé, att jag vill bo så nära som möjligt, att jag flyttar bara för skens skull. Kanske skulle hennes misstro ta ny fart?

Ja, innan jag bestämmer mig måste jag tala med Magda, se vad hon tänker.

– Tyck inte illa vara, fru Hernhoff, men det kommer så oväntat. Om jag finge betänka mig, sätta mig litet in i saken, bara tills i morgon?

– Ja, tänk. Men det får inte bli nej.

Älskvärd och hjärtlig ändå, fastän jag inte tillmötesgår hennes förslag med någon entusiasm. – Ett adjö lika strålande som hennes god dag. Är hon kanske, när allt kommer omkring, en god och välvillig människa, som jag misskänt?

Inte tala med Evert förrän jag talat med Magda. Inte vara ensam med honom. Smyga mig in i mitt rum medan han följer fru Hernhoff ut.

Igen med dörren! Han söker nog inte upp mig när han märker att jag vill vara i fred.

– – –

– Borstar du mitt hår i morgon kväll med, moster Elin? Du gör det mycket bättre än Alma. Hon tar i så hårt.

– Ja, i morgon kan jag nog.

– Sedan också? Säg?

Vilket ivrigt litet ansikte hon vänder om emot mig. Jag höll nästan på att släppa borsten vid den häftiga vändningen.

– Alla kvällar så länge jag är här.

Så förändrat hennes ansikte blev. Ledsen kanske över den förestående skilsmässan, som hon glömt bort för en stund. Men inte bara det. Hennes min är en stor människas, allvarsam och förbehållsam. Det är nog många korsande tankar, som drar igenom hennes huvud. Nöjd förstås på ett vis men litet beklämd i alla fall. Talar emellertid inte längre om de kommande kvällarna. Jag får borsta utan avbrott.

– Så där ja, nu kryper vi i säng.

Kläderna av i en fart och nattskjortan på. – – – Där ligger hon nu i sin bädd med de mörka flätorna över kudden och ögonen så djupa och frågande, som om hon ville tala med mig om något, som inte kan sägas ut.

Och jag? Också jag skulle vilja tala med henne men kan inte. Vad skulle det för övrigt tjäna till? Jag har ju talat, och det hjälpte inte. Roten till misstron sitter ju kvar, och jag har inte något medel att rycka upp den.

Men i alla fall, besked måste jag ha.

– Vad skulle du säga, Magda, om jag flyttade till ett inackorderingsställe, som låg något närmare hit än det förra?

På armbågen mot kuddarna. Spänning i varje drag.

– Å, moster Elin! – Är det mycket nära?

– Ja, ganska nära. Tvärs över gården. Hos Hernhoffs.

Tyst. Någonting som dämpar förtjusningen. Är hon rädd att det blir alltför nära?

– Om jag också inte får tid att komma hit så ofta, så kunde ju du springa upp till mig varenda dag.

Hennes armar om min hals! Vad de kramar mig.

– Lilla moster! Lilla moster! Får jag verkligen komma var dag?

Ingen återhållsamhet längre. Så det strålar och lyser, det kära lilla ansiktet. Jag gissade rätt. Bara jag inte kommer hit, så är det inte för nära. Det är härligt om vägen till mig är kort, men vägen hit måste vara lång.

Vad nu? Vad tar hon sig till! Upp ur sängen och kvick som en liten vessla över golvet, ut i korridoren. Jag hinner inte med.

Redan på tröskeln till Everts rum.

– Pappa, pappa, moster Elin ska inte till det där dumma inackorderingsstället, som ligger så långt bort. Hon ska bara tvärs över gården, till Hernhoffs.

Vad vill det säga! En sådan liten sladdertacka! Och Everts ögon, som vilar på mig så belåtna men ändå undrande.

– Är det Magda, som fått dig att bestämma dig?

– Visst inte. Jag har alls inte bestämt mig ännu. Jag har bara frågat henne vad hon skulle tycka om att jag kom till Hernhoffs.

– Och jag tycker om det, moster Elin! Jag tycker mycket, mycket om det!

– Där hör du. Då är det väl avgjort.

Vad han ser triumferande ut. Och glad.

Kan inte svara honom. Det känns som om jag stode inför något avgörande i mitt liv. – Inbillning! – Men bäst att komma härifrån. Dra Magda med mig och få henne i säng igen. Fort bara!

Nu har jag henne under täcket på nytt. Men vad hon pratar. Vill inte somna. Så många drömmar och planer om hur roligt vi ska få det däruppe tvärs över gården, vi två, endast vi två. Snart märker hon väl att jag inte riktigt följer med. Everts min! Jag ser den framför mig. Nu är han säker på att jag stannar här i närheten. Vad hans uttryck var varmt när han sa: ”Då är det väl avgjort.”

Men jag vill inte tänka på det. Å, Amelie, var det mig du menade med den, som tagit honom ifrån dig? Jag ryser. Å, ditt leende! Han har glömt det, ser det inte längre, fastän han trodde sig komma att se det i all evighet. Det var blott under den första sorgen och sinnesskakningen han såg det. Men jag har inte glömt det. Jag måste bort, långt bort, annars blir det jag, som ständigt kommer att se det.

Jag måste! Måste! Om det inte vore så nära till natten skulle jag gå i denna stund. Måtte jag ha kraft till det i morgon.

VII.

– Kära lilla barn, låt mig få göra det!

– Nej tack, det går så bra.

Kaffekannan är verkligen tung. Hon måtte tycka mycket om kaffe, den gamla frun, eftersom hon håller den så full. Men hon ska nog få se att jag kan, bara jag är riktigt försiktig, så ... Pappa sitter där i soffan och drar på mun. Han måtte väl inte tala om att det är första gången jag serverar middagskaffet? Fru Högström kan gärna få tro att jag brukar göra det.

– Se, det gick verkligen utmärkt. Hon är för behändig i sina små fingrar!

När pappa hör andra berömma mig kanske han också kan se att jag duger till något. Hon är en rar, gammal fru, fru Högström, fastän bra fet och har en ful dubbelhaka. Jag ska försöka kalla henne ”tant Laura”, som hon så gärna vill. – Två bitar socker i pappas kopp. – Vad hon kan prata om människor och saker, som vi inte har reda på. Jo, pappa, litet, tycks det. Tänker hon sitta här hela tiden tills pappa går, liksom moster Elin gjorde?

Nu har hon strax sin kopp tom. Låter kaffet svänga runt kanterna för att få med sockret i botten.

Nej se, nu stiger hon ju upp och niger och tackar! Hon går verkligen! Jag ska kalla henne för tant Laura.

Nu kryper jag upp i soffan till pappa. Alldeles intill honom. Det fick inte moster Elin göra. Hon måste nöja sig med att sitta i stora stolen bredvid. – Han tycker om att jag kommer till honom, drar mig till sig, lägger min kind mot sin. Å, det finns ingen av skolkamraterna, ingen i hela världen, som har en sådan pappa som jag, så god och så vacker, och som kan och förstår allting som han, så att alla människor måste se upp till honom och akta och beundra honom.

– Nå, Magda, hur har du det uppe hos moster Elin om eftermiddagarna? Nöjsamt?

– Ja. Men vi får ju aldrig vara i fred. Varenda dag kommer Sten och Viktor och ska vara inne med. Moster Elin får knappt tid att förhöra mina läxor en gång. När de har en mamma tycker jag de kunde vara hos henne. Tycker du inte det med? Säg?

Om jag visste om pappa håller med mig eller inte. Sitter bara där och leker med min fläta.

– Ja, såna stygga barn, att inte vilja vara hos sin mamma!

Stygga barn? – Men det får han inte tro, för det är nog inte riktigt rätt.

– Jag vet inte om de är så stygga heller. De kanske vill vara hos henne om de får. Men hon har alltid så mycket främmande, eller också är hon borta. Det är kanske synd om dem i stället, för barn vill väl alltid vara hos sin mamma och pappa, om de bara får.

Vad pappa blev allvarlig! Ser på mig så stilla och så länge. Tänker han att jag förebrår honom för att jag inte får vara så mycket hos honom? Men det kan han ju inte hjälpa. Måste se på honom tillbaka riktigt ömt och klart, så att han märker att jag inte har annat än vackra, vackra tankar om honom.

– Lilla pappa, jag vet ju att jag skulle få vara mycket mera hos dig, om du bara inte hade så mycket att göra.

– Vet du? – Jaså, du vet...

Hela tiden ser han på mig, och hans ögon blir så milda. Jag vågar bestämt säga honom allt vad jag tänker.

– Ja, det vet jag. Och så är det alla de där människorna, som tycker så mycket om dig, och som du får lov att vara med. Jag vill inte att människor ska tycka så där mycket om dig. Låt dem inte göra det, lilla söta,

älskade pappa!

Kyssa och krama honom så han förstår hur gärna jag vill ha honom för mig själv, riktigt för mig själv. – När han skrattar så här får jag kyssa honom så mycket jag vill och lugga honom också. Han tycker bestämt om det. Och så får jag honom att prata med mig och stanna hemma litet längre än vanligt.

– – –

Nu tar han åt klockfickan. – Nej, å nej, jag ska minsann lägga båda händerna över den.

Ack, att jag inte rår! Där har han ändå klockan i handen!

– Sjal Det var förskräckligt! Nu kommer jag för sent. Och det är ditt fel, Magda.

Han försöker se ond ut medan han står där och knyter om halsduken. Men han lyckas inte riktigt.

– Vad jag är glad! Vad jag är glad!

Jag får lov att hoppa omkring honom och klappa i händerna.

– Det är mitt fel att du kommer för sent! Vad jag är glad! Vad jag är glad! Jag ska laga att du kommer för sent varenda dag.

– Jo, det var sköna utsikter! Här får man akta sig. Men i stället för att dansa indiandanser kunde du gärna gå ut och höra om Alma har min kragskyddare i ordning.

Ut i galopp!

Men det var sant, jag tyckte jag såg den på spegelbordet i hallen. – Jo, där ligger den också, tvättad och struken. Alma har lagt dit den för att pappa skulle upptäcka den. Vifta med den, så att han ser den.

Där kommer han.

– Gör dig litet mindre, lilla pappa, så ska jag hjälpa dig.

På tå. Nu räcker jag. Lägga den slätt och fint kring kragen. Inga veck och bugglor. Så, nu är det bra.

– Tack ska du ha. – När du kan läxorna går du väl upp till moster Elin?

– Ja, det är klart.

– Men om pojkarna stör er kan du ju be henne att följa med dig hit. Här sitter ni lugnare. Och det är inte omöjligt att jag kommer hem litet tidigare i kväll. Säg henne det.

Rocken igen. Hatten. Käppen. – Vad tänker han på medan han springer så lätt nedför trapporna? Kanske på att moster Elin ska vara här när han kommer igen? Tycker visst det skulle vara roligt.

Men det ska hon inte vara. Jag svarade ju ingenting. Har inte lovat att be henne och behöver alls inte göra det. Nej, hon får inte komma hit. Jag vill inte. Varför skulle hon komma för pappas skull? Kan inte han ha lika roligt tillsammans med bara mig? Han glömde ju nyss bort hur mycket klockan var för att vi hade så trevligt med varann. Varför skulle vi inte kunna ha lika trevligt i kväll, om han kommer hem så tidigt att jag är uppe?

In och plugga!

Fram med böckerna. Det ska gå undan med läxorna. Och så upp till moster Elin. Men inte stannar jag där mer än en liten stund, för om pappa skulle komma och finna huset tomt, gick han kanske ut igen.

– –

Sista frågan. Boken igen. Moster Elin tycker inte hon behöver förhöra mig längre.

Om jag ändå skulle be henne gå med hem? – Nej, vad ska det tjäna till nu, när vi redan gjort undan läxorna? – Men pappa skulle i alla fall bli glad? – Nej, jag vill inte han ska bli glad för den saken. Jag vill inte!

Samla ihop böckerna och gå. Har jag dem nu allihop? Ja.

Se så, nu vill pojkarna in. Så de bultar på dörren med knytnävarna. Och moster Elin låter dem komma.

– Får vi spela geografiska bilder nu, tant Elin? Här har vi korten.

– Nå ja, en kvart eller tjugu minuter ska jag väl ta mig tid. Lägg ifrån dig böckerna då, Magda.

– Nej, jag får lov att gå. Pappa trodde att han kanske skulle komma tidigt hem i kväll.

Moster Elin ser på mig så undrande. Inte kan hon väl ha någon aning om vad pappa sa?

Ska jag fråga henne om hon vill följa med? – Nej, jag vill inte. Vill inte!

– Adjö, jag måste skynda mig.

Fort igenom rummen.

Nog kunde det ha varit roligare att spela geografiska bilder med dem därinne än att vara ensam hemma med tant Laura ifall pappa inte kommer. Men jag måste hem, för om han kommer ...

Å, tant Märta! Här sitter hon i salongen och läser. Inte borta, och inte har hon något främmande, och ändå får inte Sten och Viktor vara hos henne. Hon märker mig nog inte, om jag går fort och tyst över de mjuka mattorna. Men jag får visst lov att niga i alla fall.

Jo, hon tittar upp. Hörde mig ändå.

– Är det du, lilla Magda? Kom då hit och hälsa.

Så glad och vänlig hon ser ut. Lyfter konfektskålen. Menar hon att jag ...?

– Tag den där med brokiga stanniolpapperet. Det är fin choklad. Och den röda med. Och så den här. Stoppa på dig, bara.

Vad det blixtrar om hennes vita händer! Så många diamantringar! Och själv är hon också vacker, fastän inte så vacker som mamma var. Mamma var vacker på ett vackrare sätt.

– Är det er husjungfru som kammar dig?

– Ja, Alma.

– Det syns att hon är stark i fingrarna. Gör det inte ont när hon drar till? Vad? Stramar det inte i vartenda litet hårstrå? Säg? – Du arma lilla unge! Om du vore min flicka skulle du allt vara kammad på annat vis. Kom, ska du få se.

Vad tänker hon göra? Drar mig med sig i en sådan fart. Och jag som ska hem till pappa. Jag får lov att säga henne ... Men jag törs inte. Man törs nog aldrig säga emot henne. Och hon skulle säkert göra vad hon vill ändå.

In i sängkammaren.

Så elegant här är! Divanen med så många sidenkuddar! De förtjusande, broderade tyllgardinerna! Den stora spegeln, som går nästan från taket ner till golvet och de små låga toalettskåpen på ömse sidor om den!

Ska jag verkligen sitta framför den stora spegeln?

Hennes vita gnistrande händer, vad de far omkring i mitt hår. Fladdrar och blänker. Menar hon att det ska hänga löst? – Tydligen. – Benar det på sned. – Delar och fäster upp. – Vad knyter hon om med? Hon tog något ur lådan, något svart. – – –

– Se nu. Är du inte söt, kanske?

Nackspegeln i min hand. Och så helt om.

En sådan präktig svart sidenrosett över det hängande håret! – Jag har allt ett vackert hår, och det syns bättre på det här sättet. Man ser den stora rosetten framifrån också, och den klär mig bestämt. Eller är det det lösa, benade håret, som klär?

Nej, men jag har ju glömt pappa!

– O, jag måste springa hem till pappa. Genast. Han skulle komma ... Han kanske går ut igen, om jag inte är hemma när han kommer.

Gudskelov att jag fick fram det. Och hon håller mig inte kvar. Skrattar bara.

– Nå i så fall, så spring! Spring! Men hälsa pappa från mig och säg att det är jag, som kammat om dig. Han kan gärna komma hit och tala om för mig att han tycker om den nya koaffyren, för den måste han gilla, om han har någon smak. Säg honom det. En halvblind skulle kunna se att du är dubbelt så söt nu mot förut. – Adjö, lilla dockan!

Hem! Hem! Jag är rädd för henne. Och ändå är hon så vänlig mot mig. Vad jag är ryslig! Jag tackade henne visst inte en gång för kamningen, och det präktiga, svarta bandet.

– – –

Köksvägen, så kommer jag fortare in.

Ack, om han ändå sutte därinne i sitt rum nu. Jag ska läsa högt för honom ur Fänrik Stål. Torparflickan, som jag fick beröm för i skolan. Nog tycker han det är roligt att få höra den. Vad det ska bli trevligt! Sitta där i soffan bredvid pappa och läsa medan han röker sin cigarr och lutar huvudet mot alla kuddarna jag stoppat bakom honom.

Alma i dörren. Nu får jag veta.

– Är pappa hemma?

– Nej, men han telefonerade nyss och frågade om fröken Elin var här.

– Sa han inte hur dags han skulle komma hem?

– Nej, när han fick höra att fröken Elin inte var här sa han, att det inte var värt att vänta på honom med någon kvällsvard.

Han kommer inte.

Hu, vad det är dystert och konstigt här i våningen! Tända alla elektriska lågorna.

– Nej, här är lika ödsligt och otrevligt ändå. – Gå in till tant Laura? – Nej, jag vill inte se henne, inte höra hennes sockersöta vänligheter. Vill inte se någon människa. Vill ingenting annat än vara i fred.

In till mig. Släcka ljuset. Ligga här i mörkret på soffan. Känna hur förfärligt ensam jag är. Känna det riktigt, riktigt, så att jag vet det och kommer ihåg det, för när den man vill ska tycka om en inte gör det, då är man övergiven, ensam och övergiven!

Å, han ville inte komma hem för min skull! Bara för moster Elins! –

Skönt att Sten och Viktor är borta. Äntligen kan vi då få vara för oss själva en kväll, moster Elin och jag. Det är hemtrevligt att sitta här tillsammans och prata och sy på julklappar. Om jag bara fick sitta så här i ro några kvällar till, så hade jag pappas servettväska färdig.

– Se, moster Elin, duger inte den här langetten? Ska jag kanske ...

Någon som knackar! Nu är det väl slut på det roliga.

Tant Märta. – Men vem är det hon har bakom sig och som hon vänder sig till?

– Här har vi dem bägge två.

Å pappa! Han här? Fort, servettväskan under bordet.

Vad pappa ser skarpt på mig. Märkte han servettväskan, som försvann ur min hand?

Nej, det skulle han nog inte låtsas om. Det är något annat.

– Jo, du är god, du Magda! Men nu har vi kommit för att hålla räfst med dig. Hur uträttar du ärenden man skickar dig åstad i? I går bad tant Märta dig hälsa till mig, att jag skulle komma hit och tacka henne för att hon hjälpt dig att kamma dig på ett nytt trevligt sätt. Och så får jag inte veta någonting om hälsningen förrän jag händelsevis kommer hit av mig själv!

Där står de och betraktar mig. Är de onda på mig eller ej? Kan de se på mig att det inte var glömska utan med flit jag inte framförde hälsningen? Kan de se att det var för att jag inte ville att pappa skulle komma hit? Om jag visste vad jag ska svara!

Men tant Märta är inte ond. Hon tycks ha svårt för att hålla sig allvarsam.

– Och flätorna på ryggen igen! Kunde du inte kamma dig, som jag lärde dig?

– Ne-ej ...

– Men Alma då? Lyckades det inte för henne heller?

– Neej.

Jag behöver väl inte tala om att jag aldrig bad henne försöka?

– Nå, så tag med dig sidenbandet i morgon eftermiddag, så ska jag visa dig konsten en gång till.

Pappas hand på min axel. Svänger mig om emot sig. Vad vill han?

– Förhöret är inte slut ännu, Magda. Det är bäst att vi på samma gång tar reda på hur du framförde mitt bud till moster Elin. Sa du åt henne att jag tyckte hon gärna kunde följa med dig hem i går kväll, eftersom jag kanske skulle komma hem tidigare än vanligt?

Törs inte lyfta upp huvudet.

– Kan du inte svara på den frågan heller? Saken synes något sjuk.

Å, om jag vore härifrån! Långt, långt härifrån! Allesammans står de och tittar på mig. Jag härdar inte ut med det!

– Du vill inte låta någon komma och hälsa på mig och unnar inte mig att få hälsa på andra. Jo, det är en snäll dotter jag har!

Han är inte ond, han heller. Skrattar i stället liksom tant Märta. Allesammans förstår de att jag inte framförde buden för att jag vill ha min pappa för mig själv, och allesammans gör de narr av mig. Han med. Å, han med!

Inga tårar! Inte så de får se dem! Jag kan hålla dem tillbaka om jag riktigt vill. Inga tårar! Lägga ihop läxböckerna. En, två, tre. Nu har jag dem. Inte vänta på pappa. Han stannar nog hela kvällen. Inte fråga. Bara springa min väg.

Men servettväskan! Den måste jag ha.

Pappa ser nog inte vad jag gör här under bordet. Duken hänger över, och han står och pratar med moster Elin.

Talar de om mej? Moster nämnde mitt namn.

– Men Evert, du skulle inte skratta åt henne.

Moster Elin vill inte att han skrattar åt mig. Hon är den enda, som inte gör narr av mig. Men han!... Han!...

Upp! Och min väg, annars kommer tårarna i alla fall. Men ta adjö måste jag.

Niga för tant Märta. Kyssa moster Elin. Kyssa pappa också, fastän fort, fort ...

– Magda!

Han ropar efter mig.

– Vänta litet, Magda. Jag följer med dig hem.

Följer med mig hem? – Är det verkligen sant? Skulle han gå härifrån, där han har så roligt? Skulle han hellre följa med mig hem än vara här hos moster Elin och den muntra tant Märta?

Jo, han kommer. – – –

Härligt i den friska, kalla luften! Varför har vi inte en lång, lång väg att gå i stället för den lilla biten mellan gårdarna? Det är så skönt att han håller mig i hand. Det har han inte gjort på så förfärligt länge, flera år, tror jag. Jag är väl för stor nu. Men i dag gör han det.

Släpper han min hand när vi kommer in i porten? Ack, om han ändå ville hålla den kvar!

Han gör det! – Han gör det ännu fastän vi går uppför trapporna. Och så vänligt han ser på mig.

– *Vill du spela något vackert för mig i kväll, Magda? Du kan väl något nytt?*

– Å pappa, jag kan så förfärligt mycket, som du inte har hört! Och jag ska spela alltsammans för dig.

Han drar på mun, medan han står och låser upp dörren. Var jag dum, som trodde att han kunde vilja höra på mig så länge? Tänker han på tidningen, som han tycker det är så roligt att läsa?

– Bara du har tid ...?

Varför kysser han mig så plötsligt? Och så många gånger.

– *Jo, min lilla flicka, i kväll har jag tid.*

VIII.

Släcka ljuset och rulla upp gardinen. Jag vill se henne när hon springer över gården. Men själv vill jag inte bli sedd.

Skönt att mitt fönster ligger så bra till att jag kan se deras därborta! Salsfönstren, Magdas och det ena av Everts. Kan se ljusstrimmorna lysa mellan gardinerna och fönsterposterna, veta när de är hemma, veta när de äter kvällsvard, se när ljuset försvinner vid niotiden ur Magdas rum och veta att hon då ligger i sin lilla smala bädd med flätorna över kudden och den lilla handen under hakan, liksom alltid när hon ska somna.

Där kommer hon!

Hon behövde inte många sekunder för att springa ner från mig. Tittar också uppåt fönstren. Vill se om hennes pappa är hemma. Men det är han inte, för däruppe är mörkt. Och nu bryr hon sig inte längre om att springa.

Inne i porten. Nu syns hon inte mer. Men snart lyser väl ljusstrimman upp vid sidan av hennes gardin. Jag måste se det. Om ett par minuter glimmar den till ... om en ...

Se där kom den!

Ja, nu har jag sett vad jag ville se, och ändå står jag kvar och stirrar dit över. Varför vänder jag mig inte om, drar ner gardinen och tänder ljus. Jag har ju så mycket arbete som väntar mig, har ju böcker att läsa. Varför stå och stirra på en rad fönster, varigenom min blick inte kan tränga in?

Jo, för att därinnanför är mitt hem! Det som varit mitt hem. Det enda ställe, dit jag längtar.

Nej, ner med gardinen! – Ljus! – Ljus! Och fram med boken! Jag måste komma ifrån de där tankarna.

Vad min panna är het, vad mina kinder bränner! Jag förstår inte vad jag läser. Sida ner och sida upp glider mina ögon men inte ett av alla dessa ord har stannat i mitt minne.

Det är ett underligt rum, detta. Så många vackra möbler. Så elegant och modernt. Och ändå säger det mig

ingenting. Det är likt ett hotellrum, ett rum som passar för vem som helst, och där man alltid känner sig som en främmande. Ja, det är mig lika främmande som människorna därute, med vilka jag sitter till bords två gånger om dagen och konverserar och skrattar, som om jag vore på bjudning.

Vad har jag här att göra? Varför hade jag inte kraft att gå tillbaka till mitt förra liv, till mitt lilla rum på det bullrande pensionatet och mina vänner där? Jag hade nog snart vänjt mig in med dem igen, tagit upp mina gamla sysselsättningar och intressen, kommit in i kamratumgänget och föreningsbestyren, levat lugnt, roat mig, njutit av trevnaden omkring mig.

Nå, det är inte för sent ännu. Jag kan ju när som helst gå tillbaka.

Gå tillbaka! Inte längre se den där fönsterraden?

Och Magda? – Inte längre ha henne hos mig varje eftermiddag, höra hennes kvittrande småprat, möta leendet ur hennes kloka, vackra ögon och kring den fylliga, halvöppna barnamunnen, som ibland kan bli så allvarlig. Förlora henne nu, då hon kommit mig närmare än förut och tycks hålla av mig som jag av henne, tycks ha släppt alla misstankar emot mig!

Har hon det verkligen? Är det säkert att hon släppt dem helt och hållet? Ibland förefaller hon mig som en spion, som går och bevakar mig.

Men om det inte är så, om hon släppt sina misstankar, varför vill hon då inte att jag ska komma hem till henne? För om den motviljans existens kan då inte finnas något tvivel, så avslöjad som hon blev i förrgår. Att inte föra fram Everts bud till mig!

Motviljan att få mig hem behöver emellertid inte nödvändigt bero på misstanken om att Amelies anklagelser under feberyrseln gällde mig. Den kan ju bara vara en yttring av hennes vanliga svartsjuka om sin far. Hon vill ha honom för sig själv. Och vad betyder väl denna barnsliga egoism? Den kunde väl gå över. Den måste gå över.

Min Gud, varför stannade jag inte! Vad var det för virriga samvetsskrupler, som kom mig att fly? – Amelies anklagelser? Hur skulle de kunna åsyfta mig? Vad hade jag väl begått för brott?

Suttit bredvid honom en stund efter måltiden och lyssnat till hans prat och historier. Pratat och skämtat med. Kanske hörde hon det ibland när dörrarna stodo öppna. Nå, vad ont i det? Hur skulle man kunna undgå att sällskapa en smula, då man bor under samma tak och äter vid samma bord?

Men om hon urskiljde den låga, intresserade ton, varmed han gjorde sina inkast då det var jag som hade något att säga? Om hon anade hur långt han lutade sig fram emot mig? Om hon förstod när de lustiga dispyterna voro i full gång emellan oss, visste att vi roade oss, hade det glatt och angenämt tillsammans medan hon låg bunden vid sin sjuksäng?

Nå, än sen? Att en svåger och svägerska kommer väl överens och är intresserade av varann är då väl inte förbjuden kärlek.

Hu, vad Magda har skräpat ner! Garnändar och papperslappar överallt. Hela bordet fullt. Det kan då inte få ligga. På stolen med. Och på golvet.

Förbjuden kärlek? Hur kan sådana ord komma i mina tankar? Men varmed börjar då kärleken? Jag vill se klart. Måste det inte vara med intresset för varann, lusten att vara tillsammans, forska i varann? Och vet man var intresset slutar och kärleken börjar?

O, jag är visst galen av för mycket resonerande med mig själv. Jag måste stanna och se mig rakt i ansiktet.

Jag kan då väl inte gå och fantisera ihop att mitt intresse är något mer än intresse? Rannsaka och vara ärlig.

Nu är jag lugn. Mitt blod är svalare.

Nej, jag tror det inte. Ibland kan nog fruktan för en sak komma en att inbilla sig att den är över en. Mitt intresse är inte något mer än blott och bart intresse och har aldrig varit det.

Och hans intresse för mig?

Vad vet jag väl om honom? Het är han. Men kan hans intresse någonsin gå så djupt att det dröjer kvar och blir till en aldrig sinande källa av ömhet och kärlek? Hur länge varade Amelies lycka innan den bleknade? Ett par år. Och Magdas lilla längtande hjärta. Vad får det? Ja, naturligtvis får det ömhet och kärlek i rikt mått så fort han har tid med henne. Men hur ofta kommer han ihåg henne? Hur ofta är hon i hans tankar när han inte ser henne? De omfattar så mycket att de inte länge kan samla sig kring ett föremål. De kretsar kring idéer, affärer, vänner, och kring det nyaste koncentrerar de sig starkast. Hans natur är sådan. Det är något omättligt i den. Den driver honom att kasta sig över allt vad som kommer i hans väg, utforska det, utnyttja det, utnjuta det.

Ja, sådan är han. Nu ser jag honom klart och tydligt. Och gudskelov att jag gör det, för då kan jag ju inte vara förälskad i honom. Jag har ingenting på mitt samvete. Det är bara en överkänslighet av mig att gå och grubbla på något sådant.

Men om han? Om hans intresse för mig ändå var en slags begynnande kärlek? Föreställde jag mig det aldrig? Inte klart, men som en aning, en dunkel undran? Jag vet inte. Kanske. Och då borde jag väl ha visat honom tillbaka.

Å, jag kommer inte ifrån denna skuld. Den ena stunden tror jag att jag kastar den av mig, den andra är den över mig igen. Fastän jag inte vill erkänna den, gör jag ändå bot för den. Jag har gått ifrån mitt hem för att bli fri ifrån den. Men det hjälper mig inte. Den klibbar lika fullt fast vid mig.

Skulle jag kunna skaka den av mig för alltid ifall jag blev övertygad om att hans intresse inte var någonting annat än den vänlighet vartill släktskapen inbjuder? Ja, jag tror det. Då skulle den helt säkert upplösa sig i intet, bli till en tom inbillning, som den nog i verkligheten är.

Det är längesedan vi såg varann, över två veckor utan att jag varit däröver eller hört något ifrån honom förrän i förrgår. Skulle han inte ha försökt träffa mig innan dess om han saknat mig? Och när han äntligen kom följde han med Magda hem. Skulle han ha gjort det om han längtat efter mig?

Nej. Allt mitt grubbel har nog varit utan giltig grund. Jag måste tro det. Livet blir lättare om jag gör det.

Knackningen! – Det är jungfrun.

– *Var så god, fröken. Teet är serverat.*

Ska jag sitta ensam vid bordet? Eller är de hemma?

Röster från salongen. Ja, de är hemma. Men rösterna är alltför livliga att bara härröra sig från Märta och Rudolf. Således främmande. Märtas stämma och en annan. Jag tycker ...? Är det inte han?

Jo, det är Evert!

Sitter han här och pratar på tu man hand med Märta? Och mig säger man inte till.

Bortvända, ser mig inte. Men vilken förtrolighet! Hennes arm om ryggstödet på hans stol, och hennes fingrar leker på hans axel.

Gud, nu vet jag det! Det var henne Amelie menade. Nu står det klart för mig.

Så lätt det blev inom mig. Men så stilla som om allting stannade av. Intet grubbel mera. Ingenting att tänka på. Men varför står jag här orörlig på golvet? Jag måste ju gå fram till dem.

– God afton.

Hon nickar bara. Tar inte bort sin arm från hans stolskarm. Vill visa att han är hennes egendom.

Men han stiger då upp. Kan inte underlåta att ägna mig den artighetsbetygelsen. Och glada är hans ögon. Ja, jag är ju hans svägerska, och goda vänner har vi ju varit.

– Som du ser fortsätter jag förrgårsvisiten. Jag kunde ju inte lämna den så där utan avslutning.

Märta skrattar. Tar visst åt sig visiten, fastän han i förrgår förklarade att han kom för min skull.

– Det är rätt, Evert, att du bättrar dig. Du har minsann syndat tillräckligt i avseende på hövlighet. Jag tror det är tre månader sedan du var här. Men kom nu, Rudolf sitter nog redan vid bordet och väntar.

Det är hon, som drog Evert från Amelie!

Hur har jag kunnat vara så blind att jag någon gång tvivlat på det? Man behöver bara se på dem, där de sitter bredvid varann tvärs över bordet, för att veta det.

Så lycklig hon är! Som om hon förlorat honom och fått honom tillbaka. Och så väl hon känner till hans smak. Han tycker mer om bourgogne än om bordeaux. Han tycker bättre om kokta än stekta kastanjer, och därför har hon låtit koka dem. Hur ofta måtte han inte ha varit här? Som barn i huset. Som hemma hos sig.

Nu förstår jag varför hon ville ha mig hit. Jag var ett gott lockbete. Jag skulle locka hit Magda. Magda och jag skulle tillsammans locka hit honom. Vi skulle underlätta återknytandet av det avbrutna umgänget. Därav välviljan mot mig.

Och Rudolf? Vad tänker han? Hur mycket märker han?

Kanske inte något särskilt. Han är ju van vid sin hustrus flirt. Flirtar själv på sitt vis. Det hör ju till goda tonen här i huset liksom i så många andra. Men jag tror ändå han observerar dem. Förbindlig värd. Flytande konversation som vanligt. Men de där hastiga, sneda blickarna? Det där småleendet i ena mungipan? Han iakttar dem.

Det är väl att ingen sysselsätter sig vidare med mig. Jag behöver ingenting säga. Men om någon vände sig mot mig med ett direkt tilltal vet jag inte hur jag skulle kunna svara lugnt och ogenerat. Höra måste jag emellertid. Märtas skratt och småkvickheter, Rudolfs lediga jargong och Everts glada infall. Han tar skadan igen för de ledsamma timmarna i sitt ensliga hem.

Ska den då aldrig ta slut, denna odrägliga måltid? Det är en pina att sitta här. Om jag ändå kunde stiga upp och gå min väg.

Nå, gudskelov, Märta reser sig. Nu ska det bli kaffe, likörer, cigarretter och munterhet inne i Rudolfs rum. Om jag kunde slippa ifrån dem? Skylla på huvudvärk? Jag kan inte vara med längre i denna omgivning. Den blir som en bakgrund till Amelie, där hon står framför mig i sitt yrselutbrott. Jag hör hennes röst, hennes

förfarliga ord!

– Godnatt!

Stannar och vänder sig om. Litet förvånade, som om de inte haft en aning om att jag gick här bakom dem. Om jag försvunnit utan att säga godnatt hade de nog inte saknat mig.

– Går du och lägger dig redan? Vad vill det säga?

Märta är tvungen att protestera av artighet, fastän hon är förtjust att bli av med mig.

Måste jag ta Evert i hand? Ja, jag vill inte vara ovänlig.

– Tänker du verkligen springa din väg, Elin, när jag kommit hit för att hälsa på dig?

– Mig!?

Ett ögonblicks allvar i hans ansikte. Menar han vad han säger? Är jag inte blott och bart ett förkläde åt honom och Märta?

– Minns du inte jag sa att jag kom för att fortsätta förrgårsvisiten, och den var ju till dig.

– Du kom för att få besked om huruvida Magda framfört ditt bud till mig, och det beskedet fick du ju, så visitens fortsättning förstår jag inte riktigt.

Tiger och ser på mig. Vad undrar han allt för något? Jag måste ge honom en förklaring varför jag går.

– För resten har jag litet att göra och vill inte sitta uppe i natt.

Äntligen släppte han då min hand. Nu får jag komma härifrån. Nej, han följer efter mig. Jag hinner inte ut. Hans hand om min arm.

– Elin, vad har jag gjort dig?

Vilken het viskning. Frågar han ändå en smula efter mig?

– Gjort mig? Vad skulle du ha gjort mig?

– Vad vet jag! Men någonting måste det vara, eftersom du inte vill veta av mig. Du går din väg när jag är här. Du bor mitt emot oss, men på nära tre veckor har du inte varit uppe en enda gång. Och nu kan du då åtminstone inte skylla på konvenansen. Fru Högström står ju på vakt om den. Säg nu, vad jag har gjort dig?

Så ivrig som om min gunst och nåd vore honom det angelägnaste i världen. Och ändå satt han för en stund sedan och lät Märtas fingrar leka på sin axel. Jag kan inte annat än le.

– Vad menar du med att stå där och småle?

– Jag trodde inte du var så släktkär, Evert. Men eftersom du är det ska jag nog komma.

– Släktkär! Ja, visst är jag släktkär.

Nu är det han, som skrattar. Och åt vad? Här står vi båda och skrattar, och den ena vet inte vad den andra skrattar åt. Vet vi det själva? Men han ser ändå inte ut som om han gjorde narr av mig. Det är något vackert och innerligt i hans uttryck, som om han verkligen höll av mig. Kanske som en syster eller en god vän, med

vilken han tillbringat många förtroliga stunder.

Nåja, jag vill vara hans vän vad han än må ha på sitt samvete. Nu kan jag vara det sedan skulden fallit ifrån mig och jag är fri.

– *Kommer du kanske i morgon?*

– Ja, om du vill.

– *Gott. Så ska jag laga att jag är hemma. Kan du tänka dig, jag satt och väntade dig i dag också. Var så säker på att du skulle komma, eftersom du hört att jag väntade dig häromdagen. Barnsligt, vad?*

Man måste tycka om honom antingen man vill eller ej. Han insveper en i en sådan värme. Kan inte hjälpa att jag nickar ett glatt godnatt åt honom.

Jag känner att Märta står och ser på oss.

Ja. Och en sådan blick! Vass och hånfull fastän hon ler. Ett fult ljus i den blicken. Det gör allting fult, mig, henne, Evert. Bort ifrån den!

– – –

Så länge jag måtte ha suttit här vid bordet.

Arbetet framför mig, men inte ett styng på det, fastän jag har så bråttom. Att jag inte kan slippa undan den där synen! Evert och hon. Evert och hon.

Nej, tänka på något annat, på att skulden fallit ifrån mig. Riktigt känna på lättnaden i mitt hjärta. Och nu kan jag ju få komma tillbaka till mitt hem, ofta, mycket ofta. Inga spökande minnen, som ställer sig i vägen för mig. Det var bara skapelser av min sjukliga fantasi. Och nu är jag botad.

Ja, mitt hem, mitt kära hem! Visst är det skönt att få återse det. Visst är det skönt att känna sitt hjärta så lätt.

Skönt att känna sitt hjärta så lätt?

Jag vet inte. När jag förut längtade efter denna lättnad föreställde jag mig den nog mycket härligare. Den är så tom.

IX.

Är jag mycket rufsig i håret?

Måste se efter att rosetten sitter rätt, annars kommer tant Märta och jämkar på den, och jag tycker inte om när hon ordnar med mitt hår och mina kläder. Så kysser hon mig kanske med, och det vill jag inte.

Jo, rosetten sitter rätt och håret ligger någorlunda ordentligt. Har jag nu alla sakerna?

Egentligen är det styggt av mig att inte tycka om när hon är vänlig mot mig. Jag borde väl i stället vara glad åt det. Och det är jag ju ibland också. Hon har förfärligt god choklad, och bernstenshalsbandet, jag fick till födelsedagspresent av henne, är mycket vackert, och det är roligt när hon säger att jag är söt och kommer att få ett stilfullt utseende med tiden. Ett stilfullt utseende, det är ännu bättre än att vara vacker. Det låter intressant. Och det känns uppmuntrande att höra sådana där trevliga saker. Tant Märta ser också så förtjust ut, när hon säger dem. Jag tycker verkligen om henne då. Det är snällt att vara glad över något, som är bra för en annan.

Men jag vill ändå inte att hon tar i mig och kysser mig. Varför kelar hon med mig på det viset? Bra mycket mera än med sina egna gossar. Hon kysser dem med förstås, men det är liksom i förbifarten, och när de står och hänger bredvid henne skjuter hon bort dem och säger att de inte ska stå och trampa på hennes klänning. Om jag hade barn skulle de få trampa på min klänning så mycket de ville.

Är tant Laura inne hos sig?

– Adjö, tant Laura!

På med kappan. Men knäppa den behöver jag inte. Så ja, nu ...

Ringer det!? Det kan väl inte vara moster Elin, som kommer i dag igen? Det är ju bara några dagar sedan ... Jo, det är hon.

– God dag Magda! Så väl att jag hann inom dörren innan du gick. För nu stannar vi väl här? Nog är det trevligare här än hos mig? Säg?

– Ja–a.

Hon ser på mig, som ville hon be om ursäkt för att hon kom. Vill att jag ska vara glad över det. Men jag vet inte om jag är det. Det är så underligt att hon kommer så snart igen, när hon förut inte kom på så länge.

Får väl lov att hänga kappan tillbaka på hängaren, men inte bryr jag mig om att brådska med det.

– Tycker du inte om att jag kom upp?

När hon ser på mig så där djupt och innerligt känner jag i alla fall att jag tycker om det.

– Jo visst, moster Elin.

Så lustigt att vandra över salen på det här sättet med armarna om varandras liv. Jag får ju gå nästan på tå, och hon får luta sig litet ned. Men det går bra ändå.

– Vet du Magda, ibland när jag sitter uppe hos mig kan det komma på mig en sådan längtan efter någonting här hos er, än det ena, än det andra. Ibland är det efter den där gamla salsklockan, som tickar så trevligt, alldeles som om den pratade med en. Ibland är det efter din lilla söta, vita byrå härinne i ditt rum, som är så lik dig med sina spensliga ben och de runda nyckelskyltarna, som lyser precis som knapparna i din klänning. Eller också tänker jag på din vita gungstol, som är så stor att vi kan få rum i den bägge två. Minns du när du var liten och vi lekte att den var ett vaggande skepp och vi for till alla de främmande länderna?

Visst minns jag. Och det blir dubbelt så vackert härinne för att hon tycker om vad som finns här. Man får visst lova att vara två om att tycka om ett rum för att det ska bli riktigt hemtrevligt. Och bättre går det också med läxorna hos mig än uppe hos henne. Åtminstone var det så förra gången. Nu ska vi se.

– –

Pappa hemma! Så han kommer över oss!

– Nu får ni allt lov att flytta er in till mig, för fru Högström har ställt dit en bricka med apelsiner och diverse.

– Ja tack. Läxorna är redan undangjorda, så vi är fria som fåglar.

Moster Elin ser inte överraskad ut för att han kom, bara glad. Har de telefonerat till varann och gjort upp om att hon skulle komma hit och han skynda sig hem. Förra gången hon var här kom han ju också tidigt hem, och annars händer det så sällan.

Vart tog moster Elin vägen?

Jaså, in till tant Laura. Ska hon också vara med liksom sist? Ja visst, där kommer hon släpande med henne. Så hon stretar, tant Laura. Stickorna håller på att ramla ur strumpan, men lycklig och förtjust ser hon ut.

– Sitt i soffan bredvid pappa, Magda. Fru Högström och jag ser bättre att arbeta om vi får ta stolarna. Och så kan du gärna skala mig en apelsin och ge mig klyfta för klyfta, så kan jag sy under tiden och slipper få saften på fingrarna. Säg, vill du det? Och så ... Vänta litet så får jag viska något till dig.

Vad småler hon åt? Vad kan det vara för hemlighet vi ska ha tillsammans? Så tätt hon drar mig till sig.

– Och så ska du ge pappa några klyftor med. Inte säga något, bara stoppa dem i hans mun då och då, så glömmer han bort att röka sina otäcka cigarretter, som är så farliga.

– Ja, jag ska minsann narra honom.

Nu har jag apelsinen färdigskalad och klyftorna skilda. Socker på. Första klyftan ska moster Elin ha. Så ja. Den andra med. Pappa tror att jag bara gör i ordning dem åt moster Elin. Pratar och röker och anar ingenting. Men när han knäpper askan av cigarretten ska jag passa på och ge honom en klyfta. Nu, nu ...!

Det gick bra. Han tuggar och sväljer och pratar emellan. En till. Också lyckligt. Han märker visst knappast att han äter dem och cigarretten får stanna mellan fingrarna. Snart slocknar den. Men moster Elin, hon märker, hon. Att inte pappa ser vilka blickar vi ger varann.

Nu är halva apelsinen slut, och pappa så belåten att han håller armen om mina axlar och tycker jag är söt emot honom. Och cigarretten svartnar och svartnar. Bara en enda liten röd gnista kvar. Bravo, nu slocknade den! Men pappa tittar på oss.

– Vad är det ni skrattar åt, ni två? Vad är det för komplott?

Jag måste kyssa honom.

– Å, lilla pappa, det går så bra! Jag håller på och vänjer dig av med att röka de otäcka cigarretterna. Se, så lätt det går att glömma bort dem.

Tänk, han säger ingenting fastän jag tar cigarretten ifrån honom och kastar in den i kakelugnen! Skrattar bara och hotar moster Elin med fingret. Hörde han ändå vad hon viskade till mig?

– – –

Vad har de nu så roligt åt alla tre? Någonting i teaterpjäsen, som de sett. Men det är så svårt att förstå sammanhanget. Om det vore en annan än jag, som satt här och hörde på, en stor människa, som inte heller hade sett pjäsen, så skulle de nog förklara det ordentligt. Ack, om jag ändå kunde begripa! Om jag vågade fråga? Men pappa tycker inte om när man avbryter med frågor.

Moster Elins ögon! Så hastigt de flög till mig. Och nu ler hon, som om hon genomskådat mig.

– Ja, Magda, du kan inte tro så lustig den gamla herrn var, då han predikade för sin dotter att ingen flicka kunde bli lycklig med en man, som rådde om en bil. Han bevisade henne det så klart och tydligt att hon fick

lov att tro det och började storgråta, för hon tyckte så mycket om sin bilåkare. Men du har ju inte reda på det från början. Jo, så här var det, ser du. – – –

Nu förstår jag alltsammans. Nu kan de gärna få tala om pjäsen så mycket de vill, för nu kan jag följa med. Och jag ska vara stum som en liten fisk. Det gör ingenting om man inte får prata själv, bara man vet vad de andra pratar om. Och om det är någonting mer, som jag inte begriper, så nyper jag moster Elin i armen. Det törs jag, för hon vill alltid hjälpa mig om hon kan.

Vad det är trevligt att sitta så här tillsammans alla fyra! Tänk ändå, att man kan ha sånt nöje av att vara med stora människor!

– – –

– Så ja, nu är du väl färdig att hoppa i säng?

– Nej, moster Elin, jag får lov att visa dig de nya rörelserna vi gör i gymnastiken. Vet du, jag kan gå på händerna. Det är du tvungen att se.

Ända fram till väggen och tillbaka igen. Jag måste hålla henne kvar så länge som möjligt, för jag vill inte hon ska få tid att sitta och prata med pappa. Vid kvällsvarden sa hon ju att hon skulle gå med detsamma jag lagt mig, men pappa försöker kanske lägga beslag på henne i alla fall, och därför vore det bra om hon försinkade sig härinne, så han inte lyckas övertala henne att stanna en enda liten minut.

– Utmärkt! Det där gör du lika bra som en pojke. Men nu får det vara nog.

– Strax, moster Elin. Du ska bara se hur högt jag kan häva mig på armarna också. Lyft upp mig i trapetsen – – –

Det tog allt ett par minuter.

Och så måste hon jaga mig några varv kring golvet innan hon kan få mig upp i sängen. – – – Ja, nu kommer jag inte undan längre, men jag ska hålla henne om halsen så länge jag kan. – – –

– – –

Dörren igen om henne. Ljuset släckt.

Är hon kvar i salen eller har hon gått ut i hallen? – Måste resa mig på armbågen och höra efter om de talar. – Hör ingenting. Bättre att lyssna vid dörren. Kvickt upp ur sängen!

Jo, hon är ute i hallen. Pappa med. – Han vill att hon ska stanna men hon vill inte. Kanske ger hon ändå med sig? Han ber henne ju så ivrigt.

Hur länge ska de stå där? ... Nu hör jag inte mer vad de säger.

Halldörrslåset knäpper. Går hon verkligen? – Smällen! Ja, hon har gått. Bara pappas steg genom hallen, genom salen. Jag kan lägga mig igen.

O gode, gode Gud, låt mig få tycka om moster Elin! Eftersom hon gick och inte ville stanna hos pappa, kan det väl inte vara för henne jag ska akta mig. Inte kan det väl då vara hon som tog honom från min stackars, lilla mamma, och som vill ta honom från mig? Hon vill ju tvärtom att han ska tycka om mig. Det ser jag ju både nu och annars. Alltid vill hon att jag ska sitta bredvid honom, att jag ska ha första rummet hos honom. Och alltid vill hon visa honom vad jag kan, som häromdagen, då hon fick mig att läsa upp de franska

fablerna.

O gode gud, låt mig slippa tro något ont om moster Elin! Visst kom ju pappa hem både den här gången och den förra, då hon var här, men inte behöver de väl ha telefonerat med varann för det? Det har nog bara varit händelsevis. O, käre gode Gud, jag vill så gärna få tycka om moster Elin! Låt mig det! O, låt mig det!

*

Kommer pappa hem i kväll också? – Gick det inte i halldörren? Kan det vara han?

– Nå Magda, när stod slaget vid Breitenfeld? Nu har du tänkt så länge. Det går inte riktigt så bra som vanligt i dag.

– Ja, jag får visst läsa på historien litet till.

Moster Elin har rätt, jag kan ingenting i dag. Och det är inte heller underligt, när jag hela tiden bara tänker på om pappa ska komma hem liksom de två andra gångerna hon var här. Om han kommer, då har de naturligtvis telefonerat med varann, då tycker de om varann, då är det som mamma sa, då ... Nej, inte de tankarna! Läxorna i stället. Läxorna i stället. – – –

Var är tyska grammatikan? – Inte under skrivböckerna. Inte under sykorgen. Inte på bokhyllan. Då ligger den bestämt i salen eller i pappas rum. Jag satt ju där och läste.

Måste gå och se efter.

Ljust i bägge rummen. Ingen i salen. Men i pappas rum pratas det. Pappas röst.

Han är således hemma! Hemma i dag med!

Men inte ensam. Det är en annan röst också. Den är så låg, den andra rösten, viskar nästan. – Tant Laura? – Men hon viskar aldrig så där.

Nej, boken finns inte här i salen. Jag undrar om jag törs gå in till pappa. Se vem som är där? Jag vågar.

Tant Märta! – Då går jag inte in.

Vad har hon att viska om med pappa? Och så nära hon lutar sig fram mot honom och ser honom in i ögonen. – Har pappa bett henne komma upp? Men då är det ju bjudning, och då betyder det ingenting att moster Elin kom. – Nej, jag kan inte stå här och se på dem utan att de ser mig. Det känns som om jag såg någonting, som jag inte borde få se. Ska jag gå in till dem och leta efter boken eller gå min väg?

– Magda, du behöver inte söka längre efter grammatikan. Den låg ändå inne hos dig, din lilla slarva!

Moster Elin med boken i handen. Då slipper jag gå in till de andra. – Å, pappa hörde henne! Han kommer ut.

– God afton, Elin! Ja, nu blir det inte något läxförhör längre. Magda får sköta sig själv, för här ska idkas sällskapsliv. Märta är här.

Står där bakom honom. Nu kommer hon också fram och hälsar. Så hjärtlig mot moster Elin!

– Jag såg det lysa så lockande hemtrevligt häruppe i fönsterna, så jag måste gå upp och se hur ni hade det. Och för resten skulle jag uträtta ett ärende. Jag håller nämligen på att bilda en tennisklubb, som ska spela var onsdagseftermiddag på Centralbadet, men har hittills bara fått ihop en medlem utom mig själv. Jag

tänkte övertala dig och Evert att fylla de två luckorna. Och med Evert har jag redan nära på lyckats. Säg nu ja Elin, så går han säkert med.

Nej, det lyckas nog inte med moster Elin. Hon har inte tid. Och det vet tant Märta mycket väl, så jag förstår egentligen inte varför hon frågar henne. Kanske för hon tycker det låter bra. Kanske skulle hon inte fråga henne om hon visste att hon hade tid. – Fy, det var styggt tänkt om tant Märta, som alltid är så snäll mot mig. Men tankarna kommer som de vill. Man kan inte hindra dem ...

Där sitter de och bara pratar om det dumma tennisspelet. Är det sant som tant Märta säger att det är en sådan bra motion och att pappa behöver motion? Ingenting roligt att höra på i alla fall. Det är nog bäst jag går in till mig.

Omöjligt att läsa. Varför ska jag hela tiden se pappa och tant Märta framför mig? Kan inte få dem ifrån mig som de satt därinne tillsammans och viskade. Skulle det kunna vara tant Märta, som mamma ville jag skulle akta mig för, hon, som skulle kunna ta pappa ifrån mig? – Ja, som hon satt där såg hon ut att kunna vilja det. Så ser aldrig moster Elin ut. Tänk om ...?

Men hon är ju gift. Inte kan den, som redan har en man, ta en annan man? Jo, skiljas förstås. Det finns ju sådana, som går ifrån sin man och sina barn och skaffar sig nya män och nya barn. Men jag känner ingen sådan. De måste vara underliga, förfärliga. Så ont kan jag inte tro om tant Märta. Skulle hon kunna gå ifrån farbror Hernhoff? Och från Sten och Viktor? Det vore ju som om pappa skulle gå ifrån mig. Aldrig, aldrig kunde han göra det! Det vet jag. Och varför skulle jag då tänka så fula saker om tant Märta? Det vore elakt av mig. Och jag tänker det ju inte heller. Det är bara tankarna, som flyger så där dumt på egen hand liksom nyss, då jag trodde att hon inte ville ha moster Elin med i tennisklubben fastän hon bjöd henne. Jag får inte tänka styggt om tant Märta.

Men om det skulle vara så, att mamma också sett henne och pappa sitta tillsammans så som jag såg dem nyss, och tant Märta haft på sig den där ”ta”-minen, kanske mamma då blivit så rädd för henne att hon inbillat sig saker utan allt skäl och därför yrat om henne och trott att moster Elin var hon?

Tänk, om jag nu letat ut hur det var?

Porträttet! Porträttet! Hålla det mellan mina händer.

Lilla mamma, nu ska jag betrakta dig riktigt, riktigt noga. Du ser ju inte på mig, men om jag någon gång gjort något bra, så att du kunnat vara nöjd med mig, då har jag tyckt att dina ögon vänt sig emot mig. Om jag nu gissat rätt om tant Märta, så vänd din blick emot mig, så vet jag att det är så. Och så blir allting bra och jag kan få hålla av moster Elin så mycket jag vill. Lilla älskade mamma, vänd dina ögon emot mig! Gör det! Gör det! Jag sitter här och betraktar dig tills du gör det. Du slipper mig inte. Jag sitter här i tio minuter, en kvart, en halv timme, hur länge som helst.

Ja, ja, hon ser på mig! Jag håller fast hennes blick. Hon ser på mig ännu. Ännu!

Å, jag måste kyssa dig hundra gånger, lilla mamma, tusen gånger. Om du visste vad du gjort mig lycklig! Nu får jag ju tycka riktigt om moster Elin.

– – – – – – – – – – –

X.

– Hurra! Hurra!

Sådana pojkar! Vad de drar mig. Precis som om de tagit mig till fånga.

– Släpp mig, Sten! Kläm mig inte så hårt om armen, Viktor! Jag försäkrar jag ska inte rymma.

De tror mig ändå inte mer än jämt. Som ett offerlamm ska jag släpas ut i salen och fram till kvällsbordet.

– Augusta, sätt fram en tallrik åt tant Elin. Hon har lovat att äta kväll med oss.

Ett sådant väsen! Jo, det här är något annat än om middagarna. Ingen skulle väl kunna tro att det är samma pojkar, som då sitter här så städade och tystlåtna. Märta har lyckats sätta sig i respekt. Men det är någonting, som inte jag tycks förstå mig på.

Bevara mig väl, så de slåss om grötfatet! Jag borde kanske inte ha lagt i den brända mandeln.

– – –

Rudolf där i dörren! Inte trodde jag han var hemma. Och ett visst välbehag i hans min, där han skrider emot oss. Han är åtminstone inte förargad på oss bråkmakare.

– Jo, jag tackar jag! Det var ett muntert sällskap! Får man vara med? Eftersom Elin äter nu, är det väl så gott att jag gör det också, för det är nog inte värt att vänta på Märta. När det är tennisklubb kommer hon inte hem så snart, äter troligen inte kväll hemma. De brukar ju alltid hitta på något efteråt.

– – –

Ja, nu blev sällskapet ökat. Och en viss sordin lägger han på munterheten, men ändå inte så stark som jag väntade. Gossarna är betydligt friare nu än när Märta är med. Och han själv tycks finna sig nöjd med gröten och bordskamraterna. Bara han ville låta bli att göra sådan affär av mig. Han tror visst jag skulle känna mig förolämpad om han inte kurtiserade mig.

– – –

Vad han pratar och pratar! Här har vi bestämt suttit nära en timme vid bordet. Hjälper inte att jag försöker resa mig då och då. Han låtsar inte om det utan pratar bara vidare. Men nu måste vi väl ändå bryta upp.

– Vad tänker ni på gossar, som inte säger godnatt och går och lägger er?

Äntligen fick vi då stiga upp. Och där kommer Augusta och hämtar pojkarna. Nu är det min tur att gå.

– Godnatt Rudolf!

– Ånej, Elin, inte behöver du väl försvinna på samma gång. Vill du inte sitta en stund i salongen. Jag har just gått och känt mig så sällskapssjuk i kväll, men ändå inte haft lust att gå ut. Stanna nu några minuter.

Jag vill inte, men ändå går jag med. Att jag ska ha så svårt att säga nej. Men han ser verkligen så uppriktigt bönfallande ut att jag tror jag gör honom en tjänst. Han längtar nog efter någon som hör på hans prat, för det är inte alla som göra det. Märta blir alltid förströdd, när han börjar sina långa haranger, och griper första tillfälle att avbryta.

In i soffhörnet bland kuddarna, så sitter jag bekvämt. Rudolf får ta stolen bredvid bordet.

– Det är någonting egendomligt med dig, Elin. Du behöver bara sätta din lilla fot i ett rum, så blir det genast hemtrevligt.

Börjar han nu igen med sitt smicker? Man kan inte svara annat än med ett gapskratt.

– Om du inte tror mig så tänk bara på pojkarna. De skulle inte härda ut en kvart ensamma med en annan tant. Men med dig trivs de överdådigt bra. Du har bestämt några trollkonster för dig.

– Nej, kära, snälla, goda, älskvärda Rudolf, låt oss tala om något annat än mig.

Stött tror jag? Halvstött åtminstone. Det är ju sårande och besynnerligt att jag inte uppskattar hans artigheter. Vänder bladen i albumet med förebrående blickar mellan var bladvändning.

Ja, jag säger ingenting. Han får själv hitta på ett nytt samtalsämne. Jag bryr mig inte om att vara hemtrevlig.

– Undras var våra tennisspelare håller hus i kväll?

– Herr och fru Halden har väl tagit Märta och Evert med sig hem.

– Ånej. Hos dem var de första speldagen strax på nyåret. Och andra gången tog Märta dem med sig hit. I dag är det väl Evert, som arrangerar någonting. Ute på en lokal kanske? Det ser ut som om han tröstade sig ganska bra. Men så är det ju också snart fyra månader sedan Amelie dog.

Vad menar han? Den tonen och de plirande ögonen! Jag tål inte att han talar på det sättet.

– Det är inte sagt att han tröstat sig fastän han är tillsammans med människor.

– Sant. Fullkomligt sant. Visst kan man vara med i en tennisklubb och öva sina muskler och spela sina games och gå på lokaler med sorg i hjärtat. Jag yttrar mig bara om hur det kan se ut för folk i allmänhet och mig isynnerhet, som vet att Märta är en god liten trösterska.

Märta!?

Varför skulle jag rycka till? Såg han det? Jag får inte andas så häftigt. Måste lugna mig.

Märta en trösterska! Jag har ju själv tänkt det så många gånger, men det får en bra mycket större betydelse när en annan säger det. Där sitter han och stirrar på mig och ler sitt eviga leende. Han är hemsk. Har han kommit underfund med att han rört vid min innersta tanke, den som jämt kretsar i mitt huvud? Kretsar en liknande också i hans? Varför säger han då ingenting?

– Ja, det är ju inte underligt om hon är vänlig emot honom. Märta och Evert har länge varit goda vänner. Har du inte märkt det?

Nu vill jag veta vad han menar.

– Naturligtvis. De är ju bägge två naturer, som samlar människor omkring sig, och då är det ju klart att de också ska dras till varandra. Sällskapsmänniskor liksom du själv.

Hans leende är borta. Besynnerligt vad han fick för ett nytt ansikte. Så härjat och tomt och trött. Men hans blick glimmar. Är det med flit han låter masken falla och visar mig sitt rätta ansikte? Vill han att jag ska se det? Vill han ha mig till sin förtrogna?

– Ja, man måste ju vara sällskapsmänniska, följa med, flyta ovanpå om man vill hålla huvudet över vattnet. Det är levnadskonst det. Bäst att ta upp exemplet, lägga en lätt ton över det hela, så blir ingenting taget på allvar, antingen det är det eller ej.

– Allvar? Tror du ...

Varför vänder han bort huvudet? Måste luta mig fram för att se hans ansikte. För sent! Nu är leendet där

igen i ögonvrår och mungipor. Man får honom inte fast.

– Ack, vad skall man tro? Märta har en fenomenal skicklighet i att balansera, en konst som hon utövat långt innan vi gjorde bekantskap med er familj. Alltid på gränsen mellan allvar och skämt. Det är det, som gör henne så pikant.

– Och du ser på? Begär inte att få klart besked?

– Jag tycker inte om bråk. Det skulle leda till mera ont än gott, kanske rent av till en krasch, och jag vill inte ha det på mitt samvete. Man måste ju tänka på barnen. Bäst att inte skåda för djupt, helst som det kanske inte finns någonting att skåda.

Han är en feg stackare. Nyss tyckte jag synd om honom, fick nästan sympati. Men det är inte värt att vara sentimental i onödan. Han törs inte ge mig sitt förtroende, om han än har aldrig så stor lust. Han är hal som en ål, och man får inte något tag om honom.

Men jag går honom in på livet ändå. Om han också kommer att undra över mitt intresse för ämnet, så ska han i alla fall ge mig klart och tydligt svar. Jag bryr mig inte om vad han tänker om mig.

– Rudolf.

– Ja.

– Tror du hon funderar på att skiljas för Everts skull?

Han är inte van att man går rakt på sak. Sådant förbluffar honom.

– Skiljas ...!

Det är det ordet han hela tiden haft i tankarna, fastän han inte velat säga ut det. Jag ser det på förskräckelsen i hans ögon. Han är rädd för skandal och rädd för att mista henne, för han tycker nog om henne trots allt. Han vill hellre leva i ovisshet och nöja sig med de smulor av den forna kärleken hon kastar åt honom än att förlora henne alldeles.

– Skiljas? Du drar då ut konsekvenserna väl långt, lilla Elin. Så farligt är det nog inte. Hon roar sig. De roar sig bägge två. Det är alltihop och jag borde verkligen inte fästa mig vid det och sitta här och prata strunt för dig, när vi kunde hitta på mycket trevligare samtalsämnen.

Förbi med den glimten av en själ! Han sluter sig inom sitt skal igen, och nu glider vi åter in i den lätta och angenäma konversationen, som han så väl förstår sig på att uppehålla.

Om jag ändå kunde stiga upp och gå min väg med detsamma. Jag längtar in till mitt rum. Längre än fem minuter till stannar jag inte kvar.

– – –

Gott att sitta här i mörkret för sig själv! Gott att slippa ha hans prat i öronen, att höra det som ett slammer inte mera vidkommande än bullret på gatan men ändå irriterande, då man hela tiden endast tänker på en annan.

Evert! Vem är han? Vad är han för slags människa? Känner jag honom egentligen? Vad vet jag om honom?

Något åtminstone efter vad jag trott. Åtskilliga egenskaper och egenheter karaktäriserar ju honom. Han är

öppen, levnadsfrisk, glömsk, häftig, energisk, omväxlande älskvärd och vid dåligt lynne men mest älskvärd. Och intresserad! Å, detta varma intresse, som omsluter en så intimt, drar en intill honom, kommer en att tro att allt, som betyder något för en själv också betyder något för honom, och som skapar en sfär av gemensamhet!

Är han då inte den jag trott honom vara bara därför att jag upptäckt att detta hans intresse icke blott omfattar mig utan också en annan, kanske flera andra, att det ligger i hans natur att öppna sig för de mötande, som tilltalar honom? Utplånar detta allt vackert hos honom? Är det obeständighet, trolöshet att intressera sig för mer än en enda?

Hur många gånger ska jag göra mig den frågan utan att kunna nöja mig med något av alla de svar jag ger mig själv? Är det kanske därför att jag inte vill låta det rätta svaret komma fram, fastän jag dunkelt vet att det finns inom mig. Men nu ska det få stiga upp ur sitt dunkel. Jag ser det framför mig.

Ja, sanningen är den att intressera sig inte är detsamma som att älska, och att om man älskar faller intresset bort för alla utom den man älskar.

Rudolf är rädd för skilsmässa. Han försökte narra mig, men jag såg det. Han tror att Märta och Evert tänker på skilsmässa och giftermål. Har han rätt? Har Everts intresse för henne övergått i kärlek? Har det kanske länge varit kärlek, fastän han först nyligen fått det klart för sig?

Nej, nej! Det ropar inom mig att det är omöjligt. Då skulle han inte kunna intressera sig även för mig, vilja ha mig hem till sig, längta efter mig, inte skriva alla de korta breven. Skriva de breven och ändå vara fylld av tanken på Märta? Nej, det kan inte vara så.

Breven! Breven!

Tända ljus! Läsa igenom dem igen. Till byrån. Ut med lådan! Där har jag dem.

Jag blir underligt lugn bara av att ha dem i mina händer, bara av att se den kraftiga, raska stilen. Den som skriver så har en självständig karaktär och ett klart huvud. Han kan inte låta sig fångas av en kokett som Märta, som så ofta leker kärlek att hon kanske inte vet vad som är äkta eller oäkta inom henne.

Ack, mina brev, bara jag rör vid er känner jag en värme slå emot mig! Han hade varma tankar då han skrev er, ty varför skulle han eljest ha skrivit er? För att be mig komma hem behövde han ju endast ha telefonerat och inte gjort sig besvär med att skicka brev till banken. Det är en lustig liten onödighet, som man inte hittar på, ifall man inte vill behaga. Mina kära små brev, det var lika uppfriskande att få er som en doftande blomsterhyllning, och för var gång jag öppnar er förefaller det mig som om ni gömde på blommor, osynliga blommor.

Det första.

”Elin!

I eftermiddag sitter jag inte längre på kontoret, ty jag väntar besök därhemma. Och på hemvägen kommer jag att gå och tänka på det besöket, på den bruna kappan och på den lilla vita hermelinsboan, som blir det första jag ser när jag stiger in genom halldörren och på de två rösterna, som skola ljuda emot mig från Magdas rum, hennes röst och din. För jag vet att du kommer. Ditt hjärta, Elin, är skapat så fint och så känsligt att ingen väntan och längtan kan lämna det oberört. Du får ingen ro för den. Du kan inte svika en förväntan. Om du gjorde det skulle du känna det som om du svek en människas tillit. Lika säker som jag är på att jag lever och andas, lika säker är jag på att jag i kväll skall få se den lilla vita hermelinsboan.

Välkommen hem.”

Skriver han också brev till Märta? Jag skulle vilja läsa dem. Jag kan inte föreställa mig hur han skulle skriva till henne. Vad skulle han ha att säga henne? Jo, muntligen allt möjligt. Då ligger ju orden så nära till, alldeles på läpparna. Hon ger honom dem nästan själv. Men i brev, då hans egna känslor måste tala?

Nej, varför sysselsätta sig med den olösliga gåtan? Hellre med mina brev. Ett nytt ur högen.

”Elin!

Det har hänt en olycka. Fru Högström har tvättat mina gardiner och satt upp dem igen. Men det blev alldeles galet. Hon har inte kunnat få dem att falla som förut, då du hade satt upp dem, och hur mycket hon än försöker och Magda försöker och jag försöker, så kan vi inte få dem i den rätta fasonen. Jag vet inte hur du burit dig åt, men du hade bestämt givit dem något av dina egna linjer och din egen hållning. Vad man är smittar nog av sig på det man gör. Och jag saknar de där linjerna. De ha ett inflytande, som är behövligt för min trevnad och mitt välbefinnande. Saknaden efter dem rubbar mig ur jämvikten, och om du inte kommer och återställer den i kväll, så har du min ofärd på ditt samvete. Jag får ännu en sömnlös natt. Min arbetslust blir förstörd, likaså min aptit. Jag tynar bort och går förlorad.

Vid sjutiden denna dags afton är jag emellertid hemma för att övervaka räddningsarbetet, som efter all sannolikhet då bör pågå.”

Ett inflytande, som är behövligt för hans jämvikt!

Vad vi skrattade åt det tillsammans den där kvällen. Men ändå har jag halvt om halvt gått och trott på det. Vad ska jag nu tro? Var det ingenting annat än ett påhitt, ett infall av honom, eller har detta inflytande verkligen funnits till? – Funnits kanske, men finns inte mer. Och det skulle vara Märta, som förintat det. Hennes inflytande skulle ha vuxit högt över mitt.

Och ändå skriver han till mig. Skriver så sent som i förrgår. Jag måste läsa det brevet. Är det kanske olikt de andra, mera kärvt, kortare? – Här har jag det.

”Elin!

I dag må du tro, jag har gjort ett gott dagsverke, mitt bästa på flera år. Jag är så nöjd med mig själv att jag beslutat ge mig en belöning. Och vet du vari den belöningen skall bestå? Jo, att bjuda mig på gott sällskap i kväll. Jag skall bjuda mig på dig. För jag kan väl inte tro annat än att du vill vara med om att belöna mig för min bedrift? Du ska få höra beskrivningen, så få vi väl se om du inte tycker den är värd någon uppmuntran. Utom de invigda blir det emellertid endast du som under den närmaste tiden kommer att veta något om den. Men att berätta den för dig kan jag icke neka mig. Det hör också till min belöning. Tycker du skulle kunna vara en smula stolt över mig. Herre Gud, vi är ju släkt.

Nå, är du tillräckligt nyfiken nu, så infinn dig på vanlig tid.”

Den ryska filialen, som han ska upprätta i Petrograd. Och ingen vet något om den mer än de invigda och jag. Inte ens Märta. Det är jag, som får del av hans hemligheter och högtflygande förhoppningar och inte hon. Och det skulle vara henne han älskar?

Älskar! Varför jämför jag mig med henne? Varför går mina tankar vill på detta sätt? Jag har ju en gång för alla gjort upp den saken med mig själv. Är det någon Amelie haft anledning att vara svartsjuk på, så är det på Märta. Mig har han ju aldrig betraktat som annat än sin svägerska. – Herre Gud, vi är ju släkt, som han själv säger. Och en släkting kan man ge många förtroenden, som man inte ger den man är förälskad i. Det är

skilda förhållanden. Och det är ju just därför att han aldrig tänkt på mig annat än som en släkting och förtrogen vän, som jag kan gå hem till honom, och därför att jag inte heller tänkt på honom som något annat. Ty jag har det inte. All min oro för mig själv, alla mina löjliga samvetskval över att jag kanske tyckt för mycket om honom är bara skuggrädsla. Man blandar ihop sina känslor, man kan inte reda ut dem, och så går man och inbillar sig saker, som aldrig existerat.

Men om det ändå skulle vara så, som Rudolf tror, fastän han inte vill erkänna det? Om Evert verkligen älskar henne och hon vill skiljas för hans skull? Kan det vara så?

Tennisklubben? Samkvämen efteråt? De nattliga hempromenaderna på tu man hand?

Ja, vem vet? Hon kan nog få makt över en man. Jag har ju sett det med mina egna ögon. Allt det som leker och lockar hos henne, de menande, lysande blickarna, de smidiga rörelserna hos hennes mjuka kropp, när hon böjer sig fram mot den hon vill behaga, infallen, de hemlighetsfulla skratten, insinuationerna, den retande ogenomträngligheten, vari hon insveper sig och gör sig själv till en gåta! Det frestar och drar. Jag har ju sett också det, att han inte är likgiltig för henne. Det tänds någonting i hans ögon när de sitter tillsammans. Har hon inte redan fångat honom, så gör hon det kanske snart.

Men det får inte ske! Jag vill det inte! En sådan ångest ...!

Hon hans hustru och Magdas mor! Hon, som försummar sina egna barn skulle ersätta Magdas älskade, ömma mor! Vad skulle det då bli av barnet? Då fick hon nog se vem som gjort hennes mor olycklig och vem som bestjäl henne själv.

Å, Magda, lilla Magda, för din skull, om inte för något annat, får det inte ske. Vad jag kan göra, det ska jag göra. Kanske skulle han inte så lätt låta sig fångas om Märtas lockelser motvägdes av dragningskraften från hans hem. Jag vill försöka att göra det ljusare för honom. Han har en gång sagt att jag hör till dem, som kan göra ett hus till ett hem. Han ska inte alltid behöva be mig komma. Jag ska komma av mig själv. Och han ska känna att det är mera liv inom hans dörrar än förut, att det livet är bofast där. Och kanske ska detta också ha sin lockelse.

För Magdas skull! För Magdas skull ...

XI.

Hur länge ska pappa tänka innan han gör sitt drag? Sitter där och håller om riddaren utan att flytta. Aldrig tänker jag så där länge, och ändå spelar jag bättre än han. Det förstås, han har ju inte spelat mer än några gånger, men ändå ... Han, som kan allting, borde väl också kunna spela Chivalry. Om han ville låta bli att prata så mycket med moster Elin skulle det nog gå fortare för honom.

Nå äntligen rörde han då på pjäsen. Men något klokt drag var det precis inte.

– Å, pappa, så snäll du var! – Nu ska du få se att jag kan hoppa, över den bonden, och den bonden, och den bonden, och den bonden, och den riddaren och den riddaren. Fyra bönder och två riddare i ett kap.

– Det var förskräckligt ett sådant massmord! Ja, nu får jag akta mig.

Jaa, det där ska väl lära honom att vara mera uppmärksam. Han funderar också på hur han ska reda sig. River sig i håret. – Så där jag, det var ett bra drag. Men vänta bara, jag ska nog strax ta en riddare till om han inte ser upp.

Så han sitter och småler för sig själv. Måtte ha någon utmärkt plan.

– Vet du Elin, du har allt bra överspända åsikter, i alla fall. Om man skulle tillämpa dem ...

Nej, det var inte på spelet han tänkte. Nu talar de om den tråkiga rättegångshistorien igen. När pappa har lovat att spela med mig, så ska han väl göra det och inte bara sitta och prata med moster Elin. Och hon skulle inte låta honom göra det. Det är inte snällt av henne. De har ju god tid att prata sedan spelet är slut och i morgon kväll och alla andra kvällar, eftersom moster Elin alltid kommer hit nu och läser läxorna med mig, och pappa så ofta är hemma. Men varken pappa eller hon bryr sig om mig längre.

Bäst att krypa högt upp i soffhörnet och vänta tills han kommer ihåg att vi håller på att spela. Kanske kommer han inte ihåg det alls? Kanske tror han att vi har slutat? Kanske vet han inte ens av att jag sitter här?

Bita på päronstjälken. Nagga den. Gnaga den. Ha någonting att göra, så att inte tårarna kommer. – De har glömt bort mig. Det är säkert, de bryr sig inte om mig.

– Nej, men Evert, ser du inte att Magda håller på att ta ifrån dig en riddare till! Jag tror jag får lov att hjälpa dig.

Ska nu moster Elin spela? Såg hon att det var nära på att tårarna kom? Hon tittade ett tag på mig. Men pappa såg ingenting, han. Nu, när moster Elin vill vara med, vill han emellertid också vara med. Lutar sig över brädet. De ska lägga råd tillsammans. – Det var bra att han inte märkte någonting. Det är så dumt med de där tårarna, och han förstår ändå ingenting. När han inte tänker på mig av sig själv, vill jag inte han ska göra det därför att en annan gör det.

– – – – – – – – – – –

– God afton! Hur står det till?

Det är som en virvelvind slagit upp dörren. Tant Märta kommer alltid på det där viset. Hon rör upp allt omkring sig. Nu är det naturligtvis slut med spelet. Flytta oss och ge plats förstås. Och gamla tant Laura, som reser sig och niger så ödmjukt som en liten flicka. Nu går hon sin väg för att styra om kvällsvarden, och den blir så sen att jag inte får vara uppe. Det är klart, det.

Varför kommer tant Märta ensam? Varför tar hon aldrig farbror Hernhoff med sig? Tycker hon inte om att ha honom med?

– Här ska ni få se. Jag måste springa upp och visa er en kopia, som jag fick nyss. Du vet, Evert, plåten som de tog av oss sista tenniskvällen. Säg, är den inte bra?

Pappa bara tittar på den. Gillar den visst inte riktigt eftersom han ingenting säger. Nu drar han i alla fall litet på mun när han lämnar den tillbaka. Att han inte låter oss få se den, moster Elin och mig? Vill han inte vi ska se den?

Men nu får moster Elin den ändå. Tant Märta räcker henne den.

Moster Elin säger heller ingenting. Så märkvärdigt att tant Märta tycker så mycket om fotografien och de andra inte håller med henne. Inte med ett ord. – Jag är tvungen att försöka se, jag med. Jag ställer mig på tå och sträcker mig över moster Elins axel, så går det nog.

Ja, nu ser jag. Där står de alla fyra, den främmande herrn och frun arm i arm och så pappa och tant Märta. De håller också varann under armen, fastän de inte är gifta. Det är väl underligt. Inte brukas väl det på fotografier, såvida de inte är förlovade eller gifta. Kanske var det det, som pappa inte ville vi skulle se. Men

det är kanske inte hans fel. På fotografien ser det nästan ut som om han inte visste av att tant Märta stuckit handen under hans arm.

Likt är det i alla fall, det får de lov att medge, både pappa och moster Elin. Tant Märta släpper dem inte förrän de gjort det. – Vad hon kan prata, tant Märta! Nu går hon på om det dumma tennisspelet, som jag inte förstår mig på. Att hon inte kan tala om något annat. Jag får väl spela Chivalry med mig själv.

Aj, där välte pappa omkull pjäserna!

Han ska fram förbi mig. Tänker han gå sin väg?

– Förlåt mina damer, jag måste gå och telefonera.

Jaså, han går bara in i sitt rum.

Så tyst det blev! Moster Elin och tant Märta har inte mycket att säga varandra. De försöker nog att prata, tant Märta åtminstone, men det lyckas inte riktigt bra. Jag tror att jag också skulle vara mycket tyst, om jag skulle få lov att prata med tant Märta.

– Elin!

Så där, nu slipper hon ifrån. Pappa står i dörren och vinkar åt henne.

– Malmberg ber att få låna ”Tysk konsthistoria”. Du har ju ordnat böckerna, så du hittar den nog lättare än jag.

Hu, ska jag nu sitta ensam med tant Märta? Men jag behöver då inte prata med henne. Det blir hon, som får prata med mig om hon vill. Fastän det är otrevligt ändå. Svårt bara att svara.

Å, nu makar hon sig intill mig. Varför kan hon inte sitta kvar där hon sitter?

– Är det om kvällarna moster Elin ordnat böckerna?

Varför viskar hon? Får de därinne inte höra vad hon säger?

– Jag vet inte.

– Jaså, hon har kanske gjort det sedan du gått och lagt dig? Pappa och hon ville väl inte att du skulle störa dem, din lilla yrhätta.

Vad menar hon? Hon ser stygg ut. Det är någonting kallt och vasst i hennes ögon. Det är någonting ont hon tror om moster Elin.

– Moster Elin är aldrig här längre än tills jag gått och lagt mig.

Tror hon att jag narras eftersom hon skrattar så där misstroget? Hon är bestämt avundsjuk på moster Elin. Hon tror att moster Elin har trevligt här hos oss, och det tycker hon inte om. Ville nog att pappa bara skulle vara hemma hos henne och göra det trevligt för dem där. Jag kan inte tåla att hon sitter och skrattar åt mig, som om hon inte tror vad jag säger.

– Nu minns jag, det var medan mamma levde, som moster Elin gjorde i ordning böckerna.

Så hastigt hon fick en annan min. Lugn och belåten. Tror mig visst till slut. Makar sig tillbaka på sin förra plats. Det är ingenting mer hon vill veta av mig. Jag får vara i fred.

Nej, nu tittar hon upp igen. Hu, det där leendet! Har hon tänkt ut någon ny elakhet?

– De gör sig inte bråttom därinne. De har kanske någonting mer att tala om med varandra än om böckerna.

Det är något otäckt i vad hon säger, fastän jag inte vet vad. Man kan inte se ut så där som hon utan att mena något elakt. Men hon får inte tänka fula tankar om pappa och moster Elin. Jag måste ta dem i försvar. Inte vara rädd för henne. Se på henne lika stadigt som hon ser på mig.

– De behöver inte alls tala om något annat än om böckerna med varann. Jag vet att det drar tid att leta reda på böcker.

– Jaså, du vet det, din lilla kyckling. Hon tycker visst det är lustigt att jag vågar säga emot henne.

– Ja, jag kan hålla på en hel halvtimme ibland med att leta reda på en bok. Och de har inte hållit på i tio minuter ännu.

– Således har de mer än tjugu minuter kvar att roa sig på därinne, menar du?

Vad hon skrattar. Lägger huvudet bakåt för att riktigt kunna skratta ut. Vad har jag sagt, som var så roligt?

Å, så väl, där kommer pappa och moster Elin tillbaka. Nu slipper jag åtminstone att vara ensam med henne längre.

De är förvånade. Vill förstås veta vad tant Märta skrattade åt. Varför säger hon det inte? Jag skulle också gärna vilja veta det. Men hon bara skrattar och gör alltihop till någonting hemlighetsfullt. Och varför ser hon så menande på mig, som om vi vore i komplott?

– Det säger vi inte, Magda, eller hur?

Å, jag ska nog tala om alltsammans. Jag vill inte ha några hemligheter tillsammans med henne.

– Jo, det var bara det, att ...

Pappa ser så undrande på mig.

– Nå-å?

– ... det att tant Märta ville veta ...

Nej, jag kan inte säga det. Det är alldeles som om det vore något att skämmas för. Och ändå förstår jag inte varför jag skulle skämmas. Men jag kan inte. Måste i alla fall säga något, hitta på något.

– Vi talade bara om att det är så svårt att leta reda på böcker. För mig åtminstone.

Varför rodnar moster Elin? Och pappa skrattar liksom tant Märta. Tycker han också att det är lustigt? Men han slutade då tvärt upp. Så lustigt som tant Märta tycker det är, tycker inte han.

Å, att inte också jag ska kunna begripa vad det är, som är så lustigt!

– – –

Alma som går och bäddar och stökar. Och smörgåsar och mjölk på brickan. Det är alltihop. Inte ens te.

Så fort det är främmande och det blir något gott till kvällen, då ska jag sitta härinne i mitt rum och dricka mjölk och äta smörgås för mig själv, och inte få något med av det goda och inte få vara med om det trevliga.

Det är orättvist att man ska ha tråkigt för att andra har roligt.

När jag tog godnatt av moster Elin sa hon ingenting om att komma in till mig. Jag undrar om hon gör det. Kanske glömmer hon bort det, när hon har roligt.

– Alma, gå ut och fråga moster Elin om hon inte vill komma in till mig.

– Ja, strax.

– Nej, det behövs inte. Det gör detsamma.

Jag vill se om moster Elin tänker på det själv. Menar hon att det kan vara nog att säga godnatt så där i sällskap, då tycker hon inte vidare om mig. Men säger hon godnatt åt mig en gång till, då tycker hon verkligen om mig.

Vad fnissar Alma åt där hon står och tittar sig över axeln? Vad ser hon?

Å, två händer över mina ögon. Någon bakom mig. Moster Elin!

– Moster Elin, du kom verkligen!

– Ja, det var ju inte något riktigt godnatt därute.

Hon kände det liksom jag. Hon måste komma.

– Och nu sitter du hos mig tills jag går i säng?

– Nej, lilla käraste, jag kan inte, de väntar på mig. Tant Märta vill ovillkorligen spela bridge.

Två kyssar. Tre kyssar. Och så springer hon. Ja, hon kan ju inte hjälpa det, och jag får vara nöjd ändå. Hon kom ju. Hon glömde inte bort mig.

Där står Alma med vattenkaraffinen i handen och ser på mig och småfnissar alldeles som nyss. Vad är det åt henne?

– Magda skulle nog inte bli ledsen om hon fick fröken Elin till styvmor?

Upp! Brevpressen! Om hon säger ett ord till kastar jag den på henne.

– Vad tänker Magda på? Vill hon slå mig? Jag har väl inte sagt något farligt heller? Det är ju snart ett halvt år sedan frun dog, och då är det ju klart att disponenten ska fundera på att gifta om sig. Och fröken Elin är väl den, som är närmast till hands. För resten syns det ju att…

– Om Alma inte går, så ... så ...! Genast! Genast!

– Herre Gud då, jag tror hon är tokig!

Ute! Regla dörren ifall hon skulle försöka komma in igen. Andra dörren också. Så ja. Nu ska man väl få vara i fred.

Lägga mig. Av med kläderna. I säng. Komma undan. Undan! Ner under täcket och sova. Inte tänka på det. Bara sova, sova. – – – Nej, aldrig får jag sova i natt.

– För resten syns det ju, sa hon. Hon hade sett det. Kanske tant Märta också har sett det? Ja, det har hon. O,

nu förstår jag alltsammans, hennes stygga skratt, hennes besynnerliga tal om böckerna och att de dröjde så länge i pappas rum. Hon har sett detsamma som Alma. Det är bara jag som ingenting sett. Jag hade ju givit mig själv lov att inte tro någonting sådant, hade tänkt ut en sådan bra förklaring för det mamma yrade om. Och det var så lugnt. Moster Elin kom ju bara för min skull, gick så fort jag var i säng.

Men kanske har de sett orätt. Annars skulle jag väl ha märkt något jag också, fastän jag givit mig själv lov att inte tro något sådant. Men jag har ju inte märkt något. Eller har jag ...? Jo, jag tror.

Halmaspelet i kväll. Pappa spelade så illa för att han skulle prata med moster Elin och se på moster Elin. Och sedan, fotografien? Han tyckte inte om att tant Märta stod där med handen på hans arm liksom de andra två. Han ville inte moster Elin skulle se det. Och sedan talade de med varann under det de letade efter boken. För det var nog så. De talade med varann om andra saker än om böckerna. Nu tror jag att tant Märta har rätt. Hon förstod det nog.

Det är så som jag inte ville tro, moster Elin har narrat pappa att tycka om sig innan mamma dog. Hon har narrat honom, för pappa har inte kunnat göra något så rysligt utan att ha blivit narrad. Och mamma såg det långt innan någon annan såg det. Och det var säkert därför hon dog.

Det är moster Elin som gjort min stackars, älskade lilla mamma så gränslöst olycklig att hon måste dö. Nu vet jag det. Aldrig, aldrig får jag tycka om moster Elin mer. Och aldrig, aldrig mera kan jag bli glad!

XII.

Färdigt? Allting inlagt? Allting stängt? – Ja, nu kan jag gå. Ut i kapprummet. Skönt att komma ifrån banken i så pass god tid.

På med ytterkläderna och skynda mig hem.

Hem? Mitt ensamma rum hos främmande människor, är det något hem? Och vad har jag för brådska dit? Behöver inte tänka på att göra undan något för att bli ledig till eftermiddagen och gå upp till Magda. Jag får ju inte gå till henne.

Besynnerligt med denna hastigt påkomna läxläsning tillsammans med Helga Winberg. Bara telefonera om att hon ska till skolkamraten och läsa läxorna. I förrgår, i går och i dag. Inte en gång komma upp till mig och ge någon förklaring. Och vem vet, kanske blir den gemensamma läxläsningen konstant. Hon behöver mig inte längre. Vad kan det vara, som kommit emellan oss? Sist jag såg henne, då jag var inne och tog godnatt av henne för andra gången fastän de väntade på mig vid bridgebordet, då var hon söt som vanligt, hängde vid min hals och ville inte släppa mig. Vad är det som gör att hon nu så väl kan vara av med mig? – – –

Vilket strålande väder! Vilken härlig, ren vårluft!

Alla människor ser så friska, upplivade och glada ut, som om de inte voro stadda i några ärenden eller på väg hem till middagen, utan bara voro ute för att promenera i det sköna vädret.

Om jag också skulle gå ut och gå, ta en omväg och göra en längre promenad i stället för att traska den här kortare, gamla vanliga vägen mellan de kända husväggarna?

Nej, jag har inte lust. För mig hjälper inte vårsol och ren, klar luft. Om jag än gick aldrig så långt skulle inte mitt ansikte bli ljust och glatt som alla dessa människors omkring mig. Jag måste ha någonting att vänta på och glädja mig åt för att vårsolen ska verka på mig. Den kan bara hämta upp ur min själ vad som finns där på botten förut, inte ge mig något nytt. Och jag har ingen glädje att hämta upp. Allting inom mig är grått och hopplöst stilla. Bäst att gå den vanliga vägen hem och fylla tiden med arbete. Någon annan tröstare och

hjälpare än arbetet har jag inte.

Har Evert varit hemma under de här tre dagarna? Och har han saknat mig, om han varit det? Men om han gjort det, varför har han då inte skrivit en liten biljett till banken som förut? Har han också tröttnat på mig liksom Magda? Säkert har han något roligare för sig om eftermiddagarna än att sitta i familjekretsen. Och jag, som i min inbilskhet trodde att jag lyckats inge honom en viss smak för den, som kunde motverka ett ödesdigert inflytande! Jag som trodde att jag lyckats öppna hans ögon för vilket litet förtjusande sällskap Magda är!

Gud, vad jag är egenkär! Jag tror mig visst om att kunna göra underverk. Omstöpa smaken hos en man som Evert! Fängsla den, binda den med oslitbara band! Ånej, han är mera sammansatt än så. Hans blickar går inte endast åt ett håll och för honom har livet många glädjekällor, där han kan släcka sin törst. Kanske har han träffat Märta under de här dagarna? Kanske har han träffat henne ofta under de sista månaderna, fastän ingen vet om det? Vad vet jag om hennes dragningskraft, hur stark den varit, hur stark den är?

Och ändå trodde jag för några dagar sedan att den inte kunde vara så stark. Evert tyckte inte om den där fotografien från tennisspelet, den där handen på hans arm. Varför skulle han annars ha arrangerat den lilla komedien med telefoneringen och boken, som måste letas fram? Han ville ingenting annat än att få tala med mig om fotografien. Han fann det obehagligt med detta plåttagande i tid och otid, som bedrevs vart man vände sig. Man kunde komma i falska situationer, som det sedan var svårt att förklara på ett tillfredsställande sätt.

Men kanske tyckte han bara det var något för tidigt att visa den där fotografien? Jag är ju Amelies syster, och det var väl onödigt att jag ...

– Elin!

Han som jag tänker på! Han bredvid mig!

– Så djupt försjunken i tankar! Här har vi gått sida vid sida i två minuter utan att du sett mig.

– Vad du pratar!

– Det är sant. Jag beräknade att stöta på dig vid tvärgatan, och det gjorde jag också. Alltsedan dess har vi haft sällskap.

Han har gått och mött mig! Han har verkligen gått och mött mig! Då har han ändå saknat mig. – Å, vad jag är dum! Naturligtvis har han ett annat skäl.

– Således har du någonting att tala om för mig?

– Jag vet inte precis. Det är så vackert väder att jag fick lust till en promenad. Så tänkte jag på dig och visste vartåt jag skulle promenera.

Han hade inte något annat skäl än att det är vackert väder och att han tänkte på mig!

– Vad du ser strålande ut, Elin. Är det det härliga, välsignade vårvädret, som verkar så?

– Ja visst. Se bara på alla vi möter. Jag gick just och reflekterade för mig själv över hur strålande de ser ut.

– Och du mer än de flesta.

Jag mer än de flesta? Och nyss gick jag och kände mig så främmande bland alla de glada människorna.

– För resten har jag också någonting att tala med dig om Elin. Jag kommer troligen att snart resa till Ryssland.

– Men inte för längre tid?

– Jag hoppas det. Man har visserligen några spekulationer på att jag ska stanna därborta ett par år för att sätta fart på det hela, men jag har inte stor lust. Härhemma finns för mycket som håller mig kvar.

Menar han att jag är en del av det myckna, som håller honom kvar? Eller varför ser han på mig med en sådan lång, varm blick? Ser på mig ännu, fastän han är tyst. Ska han komma ihåg mig när han är i Ryssland, tänka på mig under de nya förhållandena mitt under det spännande arbetet?

Vad talar han om nu? – Om de lysande utsikterna, det storartade som ska uträttas. Men sammanhanget? Jag följer inte riktigt med. Om jag ändå kunde glömma den långa, varma blicken! Varför ska jag tänka på den? En vänlig känsla, som steg upp hos honom för ett ögonblick. Ingenting mer. Så, nu är vi strax hemma. Bara några steg till porten.

– Du kommer väl i kväll, Elin?

– Kommer? Du vet väl att Magda börjat gå bort och läsa läxorna tillsammans med en skolkamrat?

– Ja, vad är nu det för dumheter! Men i kväll ska hon vara hemma. Det ska jag ställa om. Jag har inte lust att försaka min hemtrevnad för flickan Winbergs skull. Nu kommer du, vad?

– Men om Magda inte vill?

– Varför i Herrans namn skulle hon inte vilja?

Vad ska jag svara honom? Jag vet ju ingenting själv. Att hon undvikit mig de här dagarna kan ju bara vara en tillfällighet. Att inte gå vore att göra mig löjlig. Bäst att bagatellisera bort alltsammans.

– Jag vet inte. Jag lider av oresonlig svartsjuka mot Helga Winberg. – Nå, så kommer jag väl då.

– Tack!

Vilken lång och kraftig handtryckning. Mera som en besegling av löftet än en avskedshälsning.

Och där går han. Rak och med högt lyftat huvud. Bestämd och medveten i hela sin hållning. Man behöver bara kasta en blick på honom för att veta att han är van att få sin vilja fram.

Ja, nu måste jag gå. Men Magda? Hur ska hon ta emot mig i kväll? – Vad är det åt mig? Komiskt, jag tror nästan jag går och är rädd för henne? – Sådana tokerier! Dem måste jag slå bort.

– –

Märta i salongen med sitt handarbete!

Vid den här tiden? Det var något ovanligt. Det ser nästan ut, som om hon satt och passade på mig.

– Tänker du gå till Magda?

– Ja.

– Då ska jag tala om för dig att hon inte är hemma. Nyss, när jag tittade ut genom fönstret såg jag henne gå

nedåt Humlegården. Hon ska väl till sin skolkamrat och läsa läxorna liksom de sista dagarna.

– Nej, hon väntar mig, så hon har säkert bara gått och sagt återbud till skolkamraten och kommer snart igen. Helga Winberg har ingen telefon.

– Jaså, på det viset…

Skynda mig härifrån, innan det kommer flera anmärkningar och upplysningar.

– Adjö då så länge.

– Elin!

Så maliciöst hon ler, där hon sitter och tittar upp från handarbetet.

– Om du tror att du ska få trevligt sällskap medan du väntar på Magda, så missräknar du dig. Det är tennisklubb i dag, men Evert har skickat hälsningar att han är upptagen och skaffat en ställföreträdare, så han är nog borta på middag.

Har hon någon aning om Everts och min överenskommelse? Förstår hon att det är han, som gjort om intet Magdas läxläsning hos Helga Winberg? Vill hon se om jag ska förråda mig? Men hon ska inte se det. Jag kan också dölja mig bakom ett leende.

– Nå, så får jag försöka trösta mig.

Ser hon mig skarpt i ögonen, så kan jag nog se på henne på samma sätt.

Jaså, hon måste springa upp och kasta undan handarbetet! Kunde inte hålla ut längre med att sitta stilla. Men skratta kan hon fortfarande. Och så högt.

– Tror du jag är ett sådant barn, Elin, att jag inte begriper att han sitter däruppe och väntar på dig? Ånej, jag känner allt till sådana där konster, må du tro. Ser du, du har ingenting att säga! Kan du neka till att du vet han är hemma för din skull?

Hur mycket har han varit för henne, när hon är så rädd att förlora honom? Och hur mycket har hon varit för honom?

– Jag visste väl det, jag har gissat rätt. Du står där och kan inte svara. Jag är inte så dum i att räkna ut saker och ting, jag. Men kära Elin, jag vill bara varna dig. Du tror kanske att han är på allvar förälskad i dig, men ...

– Om jag inte svarade, så var det därför att jag häpnar över ...

– Kära du, man häpnar alltid när man inte kan svara. Du tror kanske att han är förälskad i dig, säger jag, men gör dig inte så säker på det. Naturligtvis kan han flamma, men det varar inte så värst länge. Jag vet det av egen erfarenhet, lilla Elin, därför kan jag varna dig med så mycket större skäl. Ja, se inte på mig med så stora ögon. Herre Gud, man kan väl inte hjälpa att man är gift. Man har väl hjärta för det. Bränner sig lagom, förstår du, så att det inte tar alltför djupt. Ja, rys nu, lilla oskuld! Emellertid får man en viss erfarenhet, som är nyttig att ha både för en själv och för andra, och jag delar gärna med mig åt dig. Det är Everts natur, det där att flamma och slockna och flamma igen. Jag kan för resten inte beklaga mig alltför mycket över hans kyla. Du skulle bara se oss ibland när vi går hem efter tenniskvällarna ...

Bara lugn och kall, så att hon inte tror att jag är sårbar och att hon träffat mig i hjärtat.

– Du behöver inte varna mig, Märta. Evert och jag betraktar inte varann som annat än släktingar och goda kamrater.

Det där skrattet igen! Jag avskyr det! O, Gud, om jag kunde hitta på någonting dräpande att tysta det med. Hon är mig vidrig som en orm. Jag skulle vilja trampa på henne.

– Varför skrattar du? Vad är det, som är så löjligt?

Bryr sig inte om att svara, fortsätter bara med sitt skratt. Jag tror hon får paroxysmer. – Nej, jag kan inte stanna längre och höra på henne. Hon får sitta där och skratta för sig själv så länge hon vill.

– Ja, gå du, Elin, och sätt dig att vänta på Magda. Mycket nöje!

Jag hör hennes skratt ända hit ut i farstun. Jag hör det fastän jag springer nedför trapporna. Är det inbillning eller ej? Vet inte. Men jag hör det ännu!

Var det då någonting så löjligt i det jag sa om Evert och mig, det att vi inte betraktar varann som annat än släktingar och goda kamrater? Är det då inte så? Är det så orimligt att hon måste skratta åt det? Talade jag osanning för henne och för mig själv?

Här står jag och kramar om ledstången. Vad ska jag göra? Vart ska jag ta vägen? Jag kan inte gå ditupp igen, där hon sitter och skrattar ut mig. Och dit bort ...? Dit bort och sitta och vänta på Magda? Hur skulle jag kunna det nu?

Det är tennisklubb i dag, och han skickade återbud. Vill han visa mig vad jag är för honom och vad hon är, visa att hon ingenting betyder? Men då ...? Nej, inte göra några uttydningar. Jag vill inte! Jag vill inte att det ska dyka upp igen allt det gamla genomkämpade, samvetskvalen, de malande frågorna, skuldkänslan. Jag vill inte dela skulden med henne däruppe. Jag kan inte gå ditöver och sätta mig att vänta på Magda. Jag smyger mig tillbaka, går köksvägen till mitt rum.

Bara stå här litet till, så att Märta hinner gå in till sig och inte hör mig när jag går i dörrarna. Hon stannar väl inte så länge i salongen, satt där nog endast för att passa på mig.

Nu kan jag gå. Nu skyndar jag mig upp igen.

Nej, jag är omöjlig, befaller mig själv att gå tillbaka, men hinner bara ett par trappsteg, så står jag stilla som förut.

Kanske Magda i alla fall kommit hem nu? Om hon är hemma behöver jag ju inte vara rädd. Och hon är det säkert. Och dessutom har jag ju lovat.

– – –

Han själv! Kommer han själv och öppnar?

– Magda är väl hemma?

– Nej, men hon är nog här på ögonblicket.

Så ivrig att få av mig ytterkläderna. Knäpper upp min kappa. Är han ängslig för att jag ska gå min väg, därför att Magda inte är hemma? Var det denna ängslan, som kom honom att gå och öppna själv?

– Jag sätter mig väl inne hos Magda och väntar tills hon kommer.

– Hos Magda? Nej, då sitter vi bättre inne hos mig. Hon får söka upp oss där, när hon kommer tillbaka med sitt räknehäfte, som hon glömt kvar hos Helga Winberg.

Jag skulle inte följa med honom. – Skulle inte stiga över denna tröskel. – Skulle inte sätta mig här bredvid honom. Varför gör jag det?

Han ser så lycklig ut. Är det därför min viljekraft blivit tagen ifrån mig?

En bricka med vindruvor och vermut. Han har gjort i ordning åt sitt främmande, har själv bestämt välfägnaden, kommer ihåg min smak.

Det känns lugnare nu, sedan vi väl sitter här och pratar. Så mycket han har att tala om. Måtte jag bara förstå allting riktigt, om fabrikationen, om de ryska förhållandena, om de storartade projekten, om hindren, som måste övervinnas, om de lysande framtidsutsikterna. Men han framställer det så klart och intressant. Jag behöver nästan ingenting fråga. Det är som att dragas in i ett spännande äventyr, att se en praktfull tavla rullas upp.

– Men Elin, vi glömmer ju vermuten. Skål och tack för att du kom! Vet du vad, jag har gått och längtat alldeles ohyggligt de här dagarna efter att få tala med dig. Först var det som en dov saknad, jag visste knappt efter vad, men plötsligt förstod jag det. Jag behövde dig. Jag känner ingen kvinna, som man kan tala med mer än du. Med de andra måste man konversera, prata strunt. De intresserar sig inte för något annat. Men med dig kan man tala om allt vad man tänker på. Du förstår, och du vill förstå.

– Ja, visst vill jag. Att förstå är ju att leva med.

– Just det. Jag ser det, du lever med. Annars hade du inte sådana vakna, glänsande ögon. Vet du, Elin, jag sitter med en önskan, som jag inte kan få ifrån mig. Ska jag säga den?

Det är kanske något, som inte får sägas. Jag vill inte veta det. Hur kunde jag låta mig ryckas med som nyss? Nu tror han att han har mig i sina händer.

– Om det är en fåfäng önskan, är det nog bäst att inte säga den.

– Varför skulle den vara fåfäng? Det är den att i mitt hem ha någon att tala med, en som man kunde berätta alla dagens intryck, och få se dem reflekterade hos henne. Det vore att inprägla dem, överblicka dem, leva dubbelt så rikt. Elin, varför skulle denna min önskan vara så fåfäng och omöjlig?

Detta bedjande ansikte så nära mitt!

Ett skydd! Någonting att ställa emellan oss! – Hon? – Ja, hon, som verkligen står oss emellan. Men inte det tunga allvaret. Bättre med skämt och småleenden.

– Varför utväljer du just min obetydlighet? Du ska inte glömma att du trivts utmärkt med andra också. Mycket intelligenta kvinnor. Till exempel med Märta. Och om du inte har henne i huset, så finns hon ju strax bredvid och är säkert tillgänglig när du behagar.

Det lyckades. Det bedjande ansiktet är borta. Där sitter han nu mörk och rak och stel i sin stol. Han tyckte inte om att höra henne nämnas. Hon steg fram för honom som en svart skugga.

Bryr han sig inte om henne mer? Ville han kunna stryka ut henne ur sitt minne? Men det förflutna kan inte dödas hur gärna man än ville det. Vad tänker han på, där han sitter och tiger så länge?

– Varför blandar du in henne? Jag talade om mitt hem, och hon hör inte till mitt hem. Men du Elin...

Där vänder det sig till mig igen, det ljusa, bedjande ansiktet. Så lätt han har att skjuta undan den mörka skuggan och att tro att andra kan skjuta undan den på samma sätt.

– Du hör det till, Elin.

Hur kan jag sitta kvar, när han lutar sig så långt över soffkarmen, låta honom komma mig så nära? Varför springer jag inte upp? Bara han inte tar min hand. Måste gömma den i bordduken. För sent! Han har den.

– Elin, om du visste ...

O, Gud, Magda! – Hur länge har hon stått där i dörren och sett på oss?

Inte göra någon rörelse, så hon tror jag blev överraskad. Så blekt och stilla hennes ansikte är! Men ögonen lyser. Vad tänker hon?

Prata och vara ogenerad, det är det enda. Omöjligt att hon kunnat förstå något.

– Jaså, du har fått räknehäftet nu, Magda. Ja, då går vi genast in till dig och tar itu med läxorna. Det är visst redan ganska sent.

Hon svarar ingenting, tar mig inte i famn och kysser mig. Det känns som om jag vore en brottsling. Och ändå, vad har jag gjort henne?

– – –

På hela tiden inte ett ord utöver läxorna. Och nu är de genomgångna. Här sitter vi stela och tysta.

Magda har då åtminstone något att göra, samlar ihop böckerna, tittar i dem. Men jag? Kan inte fortsätta längre med att rita figurer på läskpapperet. Vi måste snart gå ut till de andra. Sitta där och prata med dem och inte kunna tänka på något annat än Magda.

Nej, jag måste säga något till henne innan vi går ut. Hon misstror mig igen, det ser jag, och mera nu än någonsin, men ändå, något måste sägas, fastän jag inte vet vad. Allting bättre än denna förtvivlade tystnad.

– Magda.

– Ja.

Hon vill inte ens se på mig.

– Varför är du så förändrad emot mig? Det tycks som om du inte längre vill att jag ska hjälpa dig med läxorna.

– Det behövs inte, moster Elin. Jag reder mig så bra själv.

– Nå, det var då att tala rent ut. Du vill inte att jag kommer hit mera?

Tyst. Böjer bara huvudet djupare över boken.

Mina kinder, min panna! Jag tror blodet spränger ådrorna. Jag kan inte andas! – Gud, hon föraktar mig, tror allt ont om mig! Vad har jag då gjort för att jag måste lida något sådant?

– Magda!

En skygg blick, som knappast snuddar vid mig.

– Magda, du tror ...

Nej, jag kan inte riva upp det. Vad tjänar det till att tala om det jag vet hon tänker på, det som Amelie skrek ut i sin yrsel. Den gången jag gjorde det ville Magda ju knappast tro att jag var oskyldig, misstrodde mig ända tills hon hörde att jag inte tänkte stanna i huset och förstod att jag inte hade några planer på att ta hennes far ifrån henne. Försvara mig nu? På vad sätt? Kan jag tydligare nu än då bevisa att hennes mor endast fantiserade, då hon överföll mig med sina anklagelser? Försöka det nu? – Å, hennes bleka ansikte och ångestfulla ögon, där hon stod i dörren för en stund sedan och såg på Evert och mig! Aldrig tror hon mig mer.

Men ändå, jag vill ropa ut det åt henne att jag inte har gjort hennes mor någon orätt, inte med ett ord eller en tanke.

Min hand på hennes axel. Hon ska se på mig.

– Magda!

Ja, nu fick jag upp hennes huvud. Nu ser hon mig i ögonen.

– Magda, jag vet vad du tänker på. Men jag säger dig: Inte med ett ord eller en tanke ...

O, Gud, jag kan inte. Inte med ett ord eller en tanke ... Är det sant? Hennes ögon står fästade på mig så förväntansfulla, så klara och forskande. Nu är det jag, som inte kan uthärda hennes blick.

Upp! Härifrån!

Om jag ändå kunde komma obemärkt ut. Gå sakta i dörrarna. Inte säga godnatt åt Evert. Tur att ingen är i närheten. Ingen i hallen heller. Fort, kappan på, hatten, boan ...

– Vad vill det här säga?

Där är han ändå. Har väl hört mig, gått och spejat efter att vi skulle komma ut från Magdas rum.

– Flyr du för mig?

– Å nej, Evert!

Hur kunde jag låta det slippa över mina läppar: Lät det inte som en bekännelse att jag helst velat stanna.

– Om det inte är för min skull kan du väl ge mig en förklaring på varför du ville gå utan att säga adjö. Vad är det som har hänt?

Ett skäl! Vad som helst för ett skäl!

– Vad skulle ha hänt? Det är bara det, att ... att jag måste skynda mig hem för att packa. Jag ska flytta från Hernhoffs i morgon. Det är för långt från banken, och jag har blivit trött på att gå den dryga vägen, som tar så mycken tid. – Adjö!

Inte ta honom i hand. Då håller han mig kvar. Bara en nick. Fort ut och nedför trapporna. Rusa! Rusa ...!

Smällen i dörren däruppe! Kommer han efter mig? Men ljudet kunde också härleda sig från en annan våning. Det behöver inte vara han, som kommer, men det kan vara han.

Porten! Så, nu fick jag upp den. Ute! Nu har jag bara några steg hem till mig.

– Seså, Elin, vad ska det tjäna till att springa? Du vet ju att jag ändå hinner upp dig.

Hans arm under min. Jag slipper inte lös.

– Kom, så går vi ett stycke tillsammans. Du kan väl förstå att jag inte ger mig förrän jag fått höra vad detta betyder.

Och nu går vi här. Det ser ut som om han vore nöjd sedan han fått mig fast, gör inga frågor mer, talar bara om den härliga kvällen och hur vårlikt det är. Är det vårkänslan, som drar honom nedåt Humlegården, där våren redan börjat sitt arbete? Ja, jag vill också hellre dit än vandra på de upplysta gatorna och möta en mängd människor, som stirrar på en.

Härnere i parken glimmar inte lyktorna så tätt. Det är ensligt och fridfullt i dunklet mellan lindarna med den oskymda himlen uppöver en, ljus och klar i sin kalla, blågröna ton. Jag ville att det vore mörkare. Det vore lättare att tala om det, som måste sägas.

Tala om det! Hjärtat krymper samman, då jag tänker på det.

– Häruppe är det gott att vara. Det är så ljumt i luften att vi mycket väl kan sitta en stund.

Vår ljuvliga Floras kulle! – Ljusare än därnere, men ännu mera fridfullt och ensligt. Ingen mer än vi har hittat hit. Lövträden runt platån och i backarna hänger sitt kala, späda kvistverk som en jalusi omkring oss. Vi har ett rum för oss själva, en hög, luftig sal. Var det det han tänkte på då han styrde våra steg hit, den ensliga salen för oss själva?

– Här på soffan, Elin. Här ha vi det bra med ryggen åt husraderna och mänskligheten.

Och nu måste det komma. Gud hjälpe mig, nu måste det komma.

– Du visste det, Elin?

– Visste vad?

– Det jag skulle ha sagt dig för en stund sedan, då vi sutto inne hos mig, såvida inte Magda avbrutit mig.

Om jag bara kunde få fram ett ord! Inte låta honom tro att det finns en möjlighet för oss ... Hejda honom.

– Du förstod det, annars skulle du inte ha velat springa din väg utan att säga adjö. Du var rädd att jag skulle fortsätta som jag börjat därinne. Men ändå, Elin, tror jag inte det kunde vara ditt fulla allvar att du inte ville höra något mer, för när jag nyss frågade dig om du flydde för mig, svarade du: ”Å, nej, Evert!” Och det svaret kom från ditt hjärta. Förneka det om du kan.

Omöjligt! Jag kan ingenting säga. Bara sitta här nedlutad med ansiktet i händerna.

O, Gud, hans arm om mina axlar! Så tätt intill hans bröst.

– O, nej! Nej!

Hans läppar mot mina.

– Släpp mig Evert! Släpp mig! Det är synd! En olycka och en synd!

Med ens fri.

Vilken blick! Så full av häpnad och bestörtning.

– Synd och olycka? Vad är det du talar om?

– Tänk inte på mig, Evert. Vi två kan ingenting bli för varann. Det står för mycket emellan oss.

Återigen denna oändliga häpnad. För honom finns aldrig några hinder.

– Vad då? Jag vet ingenting. – Men så säg då, vad är det som står emellan oss?

– Du såg ju Magda, där hon stod på tröskeln?

– Magda! Lilla Magda. Är det hon, som står i vägen?

Den förklaringen förefaller honom alltför enkel och ofarlig. Bara att le åt. All hans häpnad och spänning är försvunna.

– Ja, jag vet hon är svartsjuk. Men det får hon vänja sig av med. Det blir nog inte så svårt.

Synd och olycka! Han har redan glömt de orden. Ser bara vad han vill se. Hur ska jag kunna öppna hans ögon, säga vad som måste sägas?

Du minns, Evert, när Amelie var sjuk, att hon yrade de sista dagarna.

– Ja.

Under två sådana yrselanfall hörde jag henne fantisera om dig. Hon trodde att någon hade tagit dig ifrån henne, någon, som också ville döda henne.

Han tiger. Om Amelie vill han aldrig tala.

– Under det första av de där anfallen var jag ensam med henne, men under det sista var också Magda inne. Och då hade Amelie fått för sig att det var jag, som tagit dig ifrån henne och ville döda henne. Hon förmanade Magda att akta sig för mig, annars skulle jag nog ta dig från henne med.

– Du! Men du förklarade väl för Magda ...?

– Ja, jag försökte få henne förstå att det var yrselns skull och att hennes mamma inte visste vad hon sa, men jag undrar om hon nånsin trodde mig riktigt. Jo, när jag flyttade ifrån er och inte längre gick hem till er, då såg det ut som om hon övervunnit sina misstankar, och jag märkte heller ingenting av dem när vi började läsa läxorna hemma hos henne. Hon visste ju att jag gick, då hon lagt sig, att jag bara kom för hennes skull. Men i alla fall voro de nog inte fullständigt bortjagade, och under de senaste dagarna har de flammat upp igen, utan att jag kunnat förstå orsaken.

– Det är ju vansinnigt, onaturligt! Ett litet barn gå med sådana tankar därför att hon hört sin mor yra. Du måste missta dig.

– Nej, jag misstar mig inte. Men kanske har hon också hört Amelie utan att yra yttra något om vad som tryckte henne. Så sjuk, som Amelie var, kunde hon inte alltid behärska sig. Just nu dyker ett minne upp för mig. Det var en dag innan sjukdomen tagit den sista svåra vändningen. Magda hade varit inne hos Amelie och kom ut ifrån henne alldeles förskrämd. Vad de talat om vet jag inte. Det var en hemlighet, som Magda lovat att aldrig uppenbara, men någonting förfärligt var det, så mycket fick jag veta, någonting så förfärligt att hon inte ville tänka på det. Och om nu hemligheten och yrselfantasierna rörde sig om detsamma, är det

då så onaturligt att hon misstror och spionerar på mig?

Så nedsjunken han sitter, ser inte längre upp på mig. Hör inte mera på vad jag säger. Börjar han förstå att Magda inte kan lämnas ur räkningen?

– Du såg hur blek och förstenad hon stod där på tröskeln?

Intet svar. Men jag vet att han såg det likaväl som jag.

– Hennes stora, ångestfyllda ögon. Kan du glömma dem?

Han bara tiger.

– Och sedan, när vi sutto inne hos henne, hon och jag, inte ett ord om något annat än läxorna. Till slut stod jag inte ut. Jag måste fråga henne om hon inte längre ville att jag skulle komma till henne. Och hon svarade att hon redde sig bra utan mig.

Blir det honom för kvavt härute i den kyliga kvällsluften, eftersom han måste slå upp rocken? Eller är det någon inre tyngd, som trycker honom och som han vill befria sig ifrån? Vill han försöka strida mot allt som ställer sig emellan oss, eftersom han så kraftigt rätar ut bröstet och höjer huvudet?

– Varför talar du inte rent ut med henne, Elin? Varför säger du henne inte att du aldrig gjort hennes mor det minsta ont? När man är oskyldig som du, kan man tala övertygande.

– Jag har försökt, Evert. Nyss däruppe. Men jag kunde inte. Det var därför jag sprang.

– Därför du sprang?

Min skam! Min skam! Jag hoppades han inte skulle få veta den. Och ändå måste den i dagen.

– Jag ville försäkra henne att jag var oskyldig, men det var omöjligt. Jag kunde inte. Och hon såg det.

Nu förstår han. Nu ser han detsamma som Magda såg. Varför kunde jag inte få gå min väg och dölja min skam? Varför skulle han komma och tvinga mig att uppenbara den? Jag törs inte vända mig emot honom.

Hans hand på min arm! Varför skulle jag darra till? Å, varför darrar jag ännu, kan inte låta bli. Han är mig så nära. Jag måste lyfta huvudet.

– Elin!

Å, denna glans i hans blick! Det är inte min skam han tänker på, och inte heller på Magda. Vad jag sagt betyder ingenting annat för honom än att jag erkänt att han varit någonting för mig. Allt annat frågar han inte efter.

– Du har då verkligen tyckt om mig, Elin?

Jag tål inte att han talar till mig på detta sätt. Jag tål inte att han rör vid mig.

– Å, Evert, förstår du då inte det ohyggliga i att jag inte vet om det är jag, som har skulden?

Där sitter han plötsligt styv och orörlig. Väckte jag honom till besinning? Går han in i sig själv? Minns han den sista tiden hon levde? Minns han hennes leende, då hon låg död? Detta leende, som inte gav honom någon ro utan drog honom till henne med en sådan hemlighetsfull makt.

– Skulden är min.

– Nej, inte bara din, Evert. Jag kom till er för att vara hos Amelie medan hon var sjuk, men jag tänkte inte bara på henne utan också på dig. Hon måste ha märkt att vi trivdes tillsammans, och det gjorde henne ont. Jag anade det ibland dunkelt men brydde mig inte om det. Kanske gjorde jag henne olycklig? Kanske har jag någon del i hennes död?

– Du! Skulle du gå med samvetskval? Ett nytt uttryck i hans ögon. Förvåning och skygghet. Aldrig har jag sett det förr.

– Nej, Elin, du ska inte gå och lida inbillade lidanden. Det uthärdar jag inte. Om Amelie var olycklig, kanske olyckligare än jag trott, så är skulden först och främst min. Men – om nu en kvinna skulle ha någon del i den, så är det åtminstone inte du.

– Således ...?

Han läser min fråga, och hans ansikte svarar. Så grått och förstört! Insjunket nästan. Kan ett ögonblick härja mer än år? Å, jag blir rädd för honom!

Det är således sant att han vänt sig från Amelie till henne, den andra, och från den andra till mig. När ska han vända sig från mig till en fjärde?

– Och nu är det slut med vad du kände för mig, Elin, ifall du någonsin känt något? Jag har själv släckt ut det.

– Jag fryser. Det är bäst vi går.

Kan inte sitta här längre. Måste resa mig. Måste gå, så att det inte märks hur jag skälver. Gå och gå. Vart är detsamma.

Tillbaka utför den branta kullen. Så mörkt det blivit! Borta den klara, blekgröna dagern över himlen. – Får vi nu vända åt höger och gå hem? Nej, återigen hans hand under min arm. Vi ska framåt allén under de många lindarna.

Det är inte längre någonting friskt och vårlikt över dem. Friskheten och vårlikheten hade de lånat av den ljusa kvällshimlen. Inga träd bär sin nakenhet så illa som lindar. De ser fattiga och utplundrade ut, fryser liksom jag. Det är bara dessa enstaka, sekelgamla kvarlevor därborta, som bibehåller sin imponerande hållning och trotsar sitt öde. Har blivit bittra av århundradenas och stormarnas misshandel och står där som hotande spöken med sina stympade lemmar utsträckta i skymningen.

Varför går vi här? Vi har ju ingenting att säga varann ty det kan inte sägas det vi tänker på. Aldrig kan vi få leva tillsammans. Det är för många skuggor, som följer oss, Magdas, Amelies, Märtas, för mycket som skiljer och tränger sig emellan oss. Och ändå går vi här. Hur mycket, som än skiljer oss åt, kan vi inte skiljas.

– Och ändå, Elin, hör vi tillsammans.

Ser han vad jag tänker? Känner han det på samma sätt som jag.

Men jag är från förståndet! Hur kan jag glömma ...? Varför ropade jag inte strax: ”Nej, nej, det är inte så! Vi hör inte tillsammans!” Varför dröjde jag? Nu har han redan sett för djupt i min själ.

Hans hand måste bort från min arm. Måste visa honom, säga honom ...

– Jag förstår vad du tänker om mig, Elin. Du tror inte att det finns en allvarlig känsla hos mig. Men om du visste vad det jag känner för dig är olika mot allt vad jag förut känt i mitt liv. Det är som att ha suttit instängd i alla sina dar och plötsligt få komma ut i den fria naturen. Jag har levat i en osund atmosfär, och jag längtar efter dig, som man i sitt innersta hjärta längtar efter allt sunt och friskt och sant och naturligt. Jag är mätt på allt kvalm och all uppskruvad, konstlad glädje. Ja, jag vet, det upprör dig att jag vågar komma till dig sådan jag är. Det är inte underligt om du avskyr mig. Men försök att tro på mig bara litet grand, Elin, för jag är inte densamme nu, som för några månader sedan, då jag ännu inte kände dig.

– Och du kan vara så säker på det? Vad vet man egentligen om sig själv?

– Jo, jag vet vad mest längtar efter, och aldrig har jag vetat det så klart och bestämt som nu. Det är någonting nytt och starkt, som vuxit upp i mig, Elin, och det vänder sig kring dig.

Allt vad jag säger tjänar till intet, måste låta honom tala. Och jag vill heller inte att han ska sluta. Det är alltför ljuvligt att höra hans innerliga röst i mitt öra.

Han älskar mig! Han älskar mig!

Kanske gör han det inte så djupt, som han själv tror. Men ändå gör han det. Inte tänka på att det ljuvliga snart är förbi, att jag om några minuter måste säga honom hur omöjligt det hela är. Bara lyssna till hans kära, innerliga röst. Bara tänka på att han älskar mig nu. Bara vara lycklig denna lilla stund, medan vi går upp och ner i de skumma alléerna.

– – – – – – – – – – – –

Hur kom vi hitupp på planen?

Ett par steg till, så är vi ute bland människorna på den ljusa esplanaden. Är det sent? Har hemmet omedvetet dragit oss till sig? Man vaknar av att se gatorna och husen framför sig. Det är slut på leken. Vi måste hemåt var och en till sitt. Hans hand har åter hittat in under min arm. Jag måste lösa den ifrån mig.

Går inte. Han trycker endast min arm fastare intill sig.

– Och i morgon? Var ska vi träffas då?

– I morgon. – Det är ingen dag för oss, Evert.

Så tvärt han stannar.

– Vad menar du?

– Du har bara talat och talat och inte velat höra på mig. Men man kan inte tala bort det omöjliga.

– Det omöjliga?

– Hindren emellan oss, som inte kan skaffas bort.

– Hindren! Vad för hinder? Jag vet inte av några hinder.

– Magda.

Hon är det största hindret, den mörkaste skuggan och de två andra kan jag inte nämna.

Han tiger. Mörk och allvarlig glider hon emellan oss, den lilla älskade gestalten.

– Hon måste bli förståndig. Om vi förklarar ...

– Mig tror hon inte. Ju närmare jag kom dig, ju orubbligare skulle hon hålla fast vid sin egen förklaring. För henne skulle jag aldrig bli något annat än den, som gjort hennes mor olycklig. Och om det inte är sant att jag gjort det, skulle jag i alla fall inte kunna säga henne att jag är oskyldig. Den som inte är det i sina tankar, kan inte ta sig fri.

– Så ska jag tala med henne.

– Och vad ska du då säga henne?

Han tänker. Det blir kanske inte så lätt, som han trodde. Bäst att fortsätta hemvandringen medan han tänker.

Tvärs över Karlavägen. – Snart har vi hunnit in på vår gata, och fortfarande går han där tyst.

– Anklaga dig själv kan du inte, Evert. Det skulle hon inte förstå. Hon kan inte fatta att du skulle kunna göra något orätt, bara att en annan kunde narra och locka dig.

Tyst som förut. Inser han nu att det inte är gott att förklara saken för Magda? Inser han att den dock måste förklaras, om hon inte alltjämt ska stå emellan oss?

Hemma. – Järngrinden framför oss, järngrinden, som ska skilja oss åt. Och nu måste jag öppna den.

– Godnatt, Evert.

Han vill inte släppa min hand. Vet han av hur hårt han kramar den?

– I morgon, Elin. Ja, du behöver inte bestämma var. Jag träffar dig nog ändå.

– Å, varför ...? Du kommer inte att tala med Magda, och varför ska vi då träffas?

– I morgon.

Så kort och bestämt. Vill han övertyga mig om att han ska göra det han föresatt sig, tala med Magda.

Redan långt ut på gatan! Redan borta ifrån mig! Redan slut på vår lycka, ty den har ingen morgondag! Han kommer inte att tala med Magda.

XIII.

Är det pappa?

Ja, det hörs. Käppen i paraplystället.

Hatten upp på hangaren.

Kommer han in till mig, fastän han vet att jag ligger? Nej, det gör han väl inte, tror nog att jag redan har somnat. För resten är han säkert ond på mig och vill inte säga godnatt. Eftersom han gick ut på samma gång som moster Elin, har de naturligtvis talat om mig, och hon har sagt honom ...

Å, han kommer hit! Jag hör hans steg. Han kommer hit!

Jag är rädd för honom! Jag kryper ner under täcket. Om jag låtsas sova går han kanske strax igen.

Knackar inte. Bryr sig inte om att gå tyst i dörren. Stiger bara på. Och annars, som han är så ängslig för att

väcka mig och går så tyst på tå. Lutar sig inte över mig utan sätter sig på sängkanten. Ja, han vill tala med mig. Det hjälper inte att jag låtsas sova.

– Magda!

Jag måste slå upp ögonen.

– Det var bra att du inte sov. Jag ville höra litet om moster Elin. Hur kom det sig att hon gick så hastigt? Är det verkligen sant som hon sa åt mig, att du inte längre vill att hon ska läsa läxorna med dig?

– Ja, jag kan så väl läsa dem för mig själv.

– Och du vill inte att hon ska komma hit ändå?

Har hon sagt något åt pappa om vad mamma sa åt henne? Nej, det har hon inte vågat. Han vet ingenting, för annars skulle han inte vilja att hon ska komma hit. Hur ska jag kunna säga honom det?

– Nå, Magda, varför svarar du inte? Vill du inte att hon kommer hit?

Hur ska jag kunna säga det? Om jag gör det tänker han kanske, att jag tror honom om att låta narra sig att glömma bort mamma och tycka om en annan i stället för henne. Och det är ju att tro förfärligt illa om honom.

– Således vill du det inte?

O, om jag tordes vända mig mot väggen och borra ner ansiktet i kudden.

– Är du svartsjuk på moster Elin? Tror du att jag inte skulle tycka om dig, ifall jag tycker om moster Elin?

Tycker om? Menar han att han vill gifta sig med henne? Å, nej, nej, det kan han inte mena! Han tycker om henne så som jag har tyckt om henne. Det är bara det. Å, vad jag blev rädd! Tårarna kommer. Jag är rädd ännu.

Ta honom om halsen. Krama mig fast! Känna att han är min egen, älskade pappa, som ingen får ta ifrån mig.

Ja, han smeker mig, låter sin hand fara över mitt hår. Vad det är skönt! Vad jag är lycklig! Jag är nog hans kära, lilla flicka i alla fall.

– Men visst tycker du väl ändå om moster Elin, Magda? Du har ju alltid varit så förtjust i henne.

– Jag kan inte tycka riktigt om någon mer än dig, pappa, och min lilla älskade, söta mamma.

Hans hand stannar. Vill han skjuta mig ifrån sig? Är han ond på mig? Men jag håller honom fast ändå, hårt, hårt fast!

– Säg, pappa, är det inte så med dig också? Inte skulle du väl kunna tycka om någon så där riktigt, riktigt mycket, mer än mig och lilla älskade mamma? Säg?

Håller mig ifrån sig och ser på mig, men svarar inte. Är det han, som inte kan svara nu?

Kan det verkligen vara så, att han tycker mera om henne än om mamma? Om han säger mig det, då talar jag om allt vad mamma sagt, hemligheten med, fastän jag lovade henne att inte tala om den för någon. Och då bryr han sig naturligtvis inte mera om moster Elin, som kan göra så mycket ont. Det är fult att vara löftesbryterska, men mamma skulle nog förlåta mig, när det bara är för att pappa inte ska bli narrad och bli

olycklig, för den som har gjort min lilla mamma olycklig skulle nog också göra honom olycklig. Å, varför vill han inte säga att han bara tycker om mig och lilla mamma! Kan han inte?

– Du är ett barn, Magda, men du borde väl ändå kunna förstå ...

Vad är det jag borde förstå? Varför säger han det inte? Gör mig bara lös ifrån sig. Går fram och tillbaka på golvet. Det är någonting förfärligt han tänker på, som han inte kan säga mig, därför att jag bara är ett litet barn. Han är ond på mig, det ser jag nu, när han står stilla framför mig. Hans ögon är så stränga.

– Som du hört, Magda, ska jag resa till Ryssland. Det blir i dag en vecka till. Och jag vill att moster Elin ska bo här medan jag är borta för att se till dig litet. Men hon gör det inte, såvida du inte ber henne. Därför är det bäst att du går upp till henne i morgon eftermiddag och ber henne riktigt vackert att komma hit.

Han vet att jag inte tycker om det, och ändå måste jag be henne vackert om det. Men jag vill inte! Jag vill inte! Och jag får lov att säga honom varför.

– Godnatt!

En sådan hastig kyss! Och nu går han.

Måste ropa på honom innan han hinner till dörren, säga honom att jag inte vill. Å, om jag tordes! Nu vänder han sig om.

– Kom ihåg att du går upp till moster Elin i morgon, om jag inte skulle vara hemma och påminna dig. Men jag är nog det.

– Ja, pappa.

Å, att jag inte vågade säga det! Och nu har han gått. Jag är tvungen att gå upp till moster Elin i morgon och be henne.

Men det är kanske inte så farligt. Man kan be på flera sätt, och kanske jag kan be moster Elin på ett sådant sätt, att hon inte har lust att komma. Moster Elin förstår så bra, när det är någonting man inte vill hon ska göra, och då gör hon det inte.

Bara inte pappa vore så ond på mig! Ack, lilla pappa, om jag ändå vågade springa in till dig, kasta mig om din hals och tala om allting?

Ja, jag gör det. Upp ur sängen!

Men här står jag vid dörren. Kan inte komma längre. Det är så omöjligt att tala om det där stygga och förfärliga. Om jag gjorde det tycker jag det skulle låta som om jag sa någonting styggt och fult om pappa också.

Nej, jag kan inte. Måste gå tillbaka och krypa under täcket igen.

Få se hur det blir i morgon? Om moster Elin flyttar hit, då säger jag det alldeles säkert. Då får jag inte vara rädd utan bara tänka på pappa, så att han inte blir olycklig och så att den, som gjort min stackars lilla mamma så mycket ont, inte blir lycklig, för det vore inte rätt.

Nu knäpper jag ihop händerna och lovar mamma det. Hon hör mig nog.

Älskade lilla mamma, nu ska du få se att jag ska vara modig och rädda min älskade pappa. Ingen ska få

komma och ta honom ifrån mig och ifrån dig. Han får inte tycka om någon riktigt mer än dig och mig.

– – – – – – – – – – – –

Knacka på dörren.

Hon hör inte. Det låter som om hon drog ut lådorna i sin byrå. Knacka en gång till.

– Stig in!

Fullt med klänningar utbredda på sängen. Kofferten mitt på golvet. Saker på alla stolar och bord. Tänker hon resa eller flytta? Tänker hon göra sig i ordning att komma hem till oss innan jag har bett henne?

– Goddag, Magda! Du är visst så häpen, att du glömmer hälsa. Ja, som du ser, ska jag flytta.

Småler. Gläder hon sig över att flytta till oss, fastän hon vet att jag inte vill det? Tycker hon det är roligt att visa mig att det är detsamma vad jag vill?

– När ska moster Elin flytta då?

– I morgon.

– I morgon? Men tant Laura vet visst inte om det. Hon har inte gjort i ordning i rummet ännu.

Står där stilla och betraktar mig. Sätter ifrån sig asken hon nyss tog. Och hennes ansikte, vad det blir ljust och glatt!

– Trodde du jag skulle flytta hem till er? Du lilla kära ...!

Hennes armar omkring mig. Så många kyssar!

Kysste jag henne igen? Å, att jag glömde ... Jag skulle inte kyssa henne och låta henne kyssa mig. Men jag har ju tyckt så mycket om henne. Det är så svårt, så förfärligt svårt att inte tycka om henne.

– Nej, lilla Magda, det är nog inte hem till er jag ska flytta, utan dit där jag var inackorderad innan jag kom till er. Det är för lång väg för mig härifrån och till banken.

Hon flyttar inte till oss! Å, gudskelov! – Men jag är väl ändå tvungen att be henne, som pappa sa.

– Och du behöver mig inte längre? Du kan ju så gott reda dig själv utan mig?

Hon hoppas visst jag ska säga, jag har märkt att jag inte kan det och be henne komma hem till oss. Och jag ska nog också be henne. Men inte se vänlig ut.

– Pappa sa att jag skulle gå upp och be moster Elin vara hos mig medan han är i Ryssland.

Så allvarsam hon blev! Det rycker i hennes läppar, men ingenting säger hon. Betraktar mig bara så stort. Å, moster Elin, om jag kunde få gömma mitt huvud hos dig!

– Hälsa och tacka pappa och säg att jag inte kan komma, för jag har redan beställt rum därborta.

Plockar med sina saker igen. Vandrar mellan byrån och kofferten, ser inte åt mig längre. Ber mig inte komma till sig på det nya stället, dit hon flyttar. Nu kommer hon nog aldrig till oss mer, så det är kanske sista gången vi träffas.

Om hon bara ville se på mig en gång till! Jag kan inte gå förrän hon gjort det. O, jag kan inte! Att det ska vara så svårt att skiljas från henne, fastän hon gjort mamma så mycket ont och vill ta pappa ifrån mig!

Nej, hon går där bara och drar ut lådorna och viker sina klänningar och lägger ner dem i kofferten. Har hon glömt bort att jag står här, eller har hon föresatt sig att inte se på mig mer? Å, varför vill hon inte vända sig till mig? Tycker hon inte alls om mig mera?

Nu reser hon sig upp från kofferten. Jo, nu ser hon på mig.

– Är det någonting mer du har att säga mig, Magda?

Det låter som om hon frågade mig: Varför har du inte gått för längesedan?

– Nej, det har jag inte. – Adjö, moster Elin.

– Adjö, lilla Magda!

Ingen kyss mera, bara en nick. Men hennes ögon lyser så vänliga igen, fastän sorgsna ändå.

Nu måste jag gå, annars kastar jag mig om halsen på henne, och det får jag inte. Springa! Upp med dörren!

Så väl att inte gossarna är i korridoren. De har inte hört mig. Jag skulle inte kunna stanna och leka med dem nu.

Mörkt i salongen.

Men nu kommer någon. Måtte jag hinna ut i tamburen innan någon får se mig.

Plötsligt ljust! – Tant Märta!

– Är det du, Magda?

Måste stanna eftersom hon kom emot mig.

– Har du varit inne hos moster Elin och tagit avsked av henne?

– Ja–a.

Hon behöver inte veta att jag kom för att be moster Elin vara hos oss.

Så mild hon ser ut. Jag tycker inte om när hon ser mild ut. Och om hon ville låta bli att smeka mig över kinden!

– Stackars lilla Magda, det är väl bra tråkigt för dig att hon flyttar så långt bort ifrån er?

Dra mig litet ifrån henne och vända bort huvudet, så hör hon inte vad det är jag mumlar. Hon får ta det för vad hon vill, antingen ett ja eller ett nej.

– Hur ska det nu gå när hon inte läser läxorna med dig?

– Å, jag reder mig bra själv.

Det roade henne visst att jag sa.

– Jaså, moster Elin är inte alldeles oumbärlig?

Hon tror att jag inte tycker om moster Elin, och det gläder henne, för hon är inte vän med henne. Är det därför att hon också tänker att moster Elin gjort mamma olycklig och vill narra pappa ifrån mig? Men hon är inte vacker när hon ser så där skadeglad ut. Jag känner mig alltid så rädd för henne.

– Men ensamt blir det i alla fall för dig, din lilla stackare, eftersom din pappa också ska bort. Han reser ju till Ryssland har jag hört?

– Ja.

– Vilken dag far han?

– Om torsdag.

– Jaså. Och jag far om tisdag. Jag reser nämligen bort, jag med, på en liten tid för att hälsa på bekanta nere i Skåne, så Sten och Viktor blir nästan lika ensamma som du. Du kunde gärna springa upp och hälsa på dem om eftermiddagarna, lilla Magda.

– Ja, tack.

Niga och kila min väg. – Nej, hon tar mig om armen.

– Du är en söt, liten unge! Håller du av mig litet, Magda?

– Ja–a ...

Usch, att hon ska tvinga mig att narras! Varför ska hon bry sig om mig, när hon har gossarna? Trugas att tycka om henne, som jag inte vill tycka om! Och inte få tycka om moster Elin, som jag så gärna vill tycka om! Det är förskräckligt!

Äntligen slapp jag då ifrån henne. Om hon ropar mig nu, låtsar jag inte höra, bara springer. Var jag mycket kall och oartig mot henne? Men det är också detsamma ifall jag var det. Jag ångrar mig inte.

Så, nu är jag lyckligt ute i farstun!!

Ack, om pappa ändå vore borta när jag kommer upp. Det är så svårt att tala om för honom att moster Elin inte vill vara hos oss. Om jag ändå fick litet tid på mig för att tänka efter vad jag ska säga.

Upp med grinden och smälla till den igen! När jag vänder om hörnet kan jag se om det lyser i pappas fönster eller ej. – – – Jo, det gör det. Då får jag lov att riktigt tänka efter hur jag ska tala om det, för det vore ju bra om pappa fick den tron, att moster Elin alls inte vill komma och att det inte är mitt fel att hon inte gör det.

Torka fötterna på mattan.

Är det pappa, som går därinne i salongen? – Ja, han vandrar fram och tillbaka. Har stannat hemma för att vänta på mig och få höra vad moster Elin skulle svara. Det är inte värt jag försöker gå korridorvägen in till mitt rum? Jag måste nog gå in till honom.

Stannade så fort han fick se mig.

– Nå, vad sa hon?

– Moster Elin kunde inte komma, för hon skulle flytta dit, där hon bodde innan hon var hos oss, och hon hade redan beställt rum åt sig.

Varför står han tyst och ser på mig så skarpt? Jag har ju inte sagt någon osanning.

– *Således har du inte bett henne komma hit?*

– Jo då, pappa, jo då ...!

– *Tog du henne om halsen och smekte henne och sa att du skulle bli glad om hon kom?*

Han vet visst alltsammans. Jag kan inte lyfta ögonen och svara.

– *Gjorde du det?*

– Ne–ej ...

– *Då har du heller inte bett henne.*

Inte ett ord mer. Vänder bara tvärt om och går in i sitt rum. – Å, han är ond på mig, förfärligt ond på mig! Han förstår att jag bett moster Elin så, att hon inte har lust att komma.

Men att han då inte kan fråga varför jag inte vill be henne så att hon kommer! Då skulle jag kanske kunna säga honom det. Och när han fick veta allt det rysliga, skulle han inte längre bry sig om henne, och allting skulle bli bra, och vi skulle bli så lyckliga, min älskade pappa och jag.

Ack, om han ville fråga mig! Jag är så rädd för det, men – ack, om han ville göra det i alla fall!

– – – – – – – – – – – –

Fy, den otäcka tidningen! Att han ska sitta och läsa den hela tiden medan han äter smörgås. Det har han då aldrig gjort om middagarna förrän nu, de här tre sista dagarna. Kan han inte inse att det är tråkigt för tant Laura och mig att sitta här och titta på varandra och bara viska litet för att inte störa hans läsning?

Är det för att han är ond på mig och vill tala så litet som möjligt med mig, som han läser så där flitigt? – Ja, det är det nog. Han försöker ju på allt sätt att slippa ifrån mig, talar nästan bara med tant Laura under måltiderna och går så fort han slutat äta. Och ingen kväll har han varit hemma.

Ska han inte heller bli litet vänligare, när han får se överraskningen, som jag gjort åt honom?

Där kommer Alma med soppskålen!

Nå, äntligen lägger han då ifrån sig tidningen. Vi får börja. Och snart får vi se vad han säger om den stora överraskningen. Bara Alma ville skynda sig efter den. Hon gick ut så långsamt, som om det inte var någon brådska. Och så länge hon dröjer därute.

Jo, nu kommer hon.

Å, men de se väl bra vackra och läckra ut, de höga, gula pastejerna! Nog ska han bli glad? – Ja, han ser belåten ut, fastän han ingenting säger, och två stycken tog han.

– Är de goda, pappa?

– *Förträffliga.*

– Vet du vem som har gjort dem då?

Nu ser han allt litet glad ut ändå och undrande och förvånad. Glömmer han bort att han ska vara ond på

mig? Ack, om han ville göra det!

– Det är väl inte du heller, Magda?

Jag svarar inte. Det är så roligt att han är nyfiken. Han kan gärna vara det litet till. Tant Laura sitter och myser. Tänker han fråga henne? Bara hon inte talar om att hon hjälpt mig.

– Är det verkligen möjligt att Magda är så skicklig?

– Ja, disponenten, det är allt så. Hon har ett sånt handlag med allt vad hon tar sig för, det barnet, så det är rent märkvärdigt.

– Skönt, det bådar gott för framtiden.

Och så äter han igen. Tackar mig inte en gång. Förstår han då inte att det är för hans skull jag gjort det? Men han måste få veta det. Jag ska passa på med fatet och bjuda honom mera. – – –

– Söta pappa, ta en till.

– Nej, tack!

– Jag har gjort dem för din skull, lilla pappa.

– Tack ska du ha, men nu är jag belåten.

Skjuter ifrån sig tallriken. Han bryr sig inte mera om att jag gjort dem för hans skull än om Alma gjort dem. Kommer visst ihåg att han ska vara ond på mig. Ingenting kan jag göra för att få honom god igen.

– – –

Knappt ett ord har han sagt till mig sedan vi steg upp från bordet, och nu ska han strax gå. Jag vet att han reser sig så fort han rökt ut cigarren. Ska han gå utan att vara litet vänlig mot mig? Ibland ser han på mig tvärs igenom rökskyarna på ett sådant underligt sätt, alldeles som om han ville mig något särskilt. Tre, fyra gånger har han gjort det medan vi suttit här. Men aldrig säger han vad det är han vill.

Ja, nu är cigarren slut. Nu stiger han upp. Vandrar som vanligt ett par slag över golvet medan han knäpper rocken.

– Adjö, Magda!

Men han går inte. Står kvar framför mig.

– Du tänker dig förstås inte ut i eftermiddag? Sitter naturligtvis hemma och läser dina läxor?

– Ja, pappa.

Så barskt han rynkar ögonbrynen! Så tvärt han vänder sig om och går ut!

O, nu vet jag vad han ville mig! Han ville att jag skulle gå till moster Elin och be henne en gång till komma hit. Det är det enda jag kan göra, för att han ska bli glad och god på mig igen. Men det vill jag inte! Allt annat vill jag göra, men inte det.

Nej, det kan inte vara det enda jag skulle kunna göra. Jag ska tänka och tänka, så hittar jag kanske på något annat för att visa hur förfärligt mycket jag tycker om honom. Men det får inte vara någonting så dumt som

det där med pastejerna utan något mycket, mycket bättre. Det måste vara något svårt, som man inte gör för någon annan än den man håller mest av i hela världen. Något riktigt svårt och farligt.

– – –

De säger att det är farligt att gå ensam i skogen. Det får jag aldrig göra. Där finns så många pölar med isskorpa på, som man kan gå ner sig i, och så kan man gå vilse, och så kan man möta stygga människor, men där finns nog blåsippor nu, eftersom de säljer sådana på torget. Om jag skulle gå ut i Djurgårdsskogen i morgon och plocka blåsippor åt pappa?

Ja, det gör jag. Det vore bara bra om jag skulle gå ner mig i en frusen pöl och bli våt och sjuk, eller om en elak karl skulle komma och slå mig med en käpp så att jag fick ett stort blåmärke på armen. Då skulle nog pappa se att jag ville göra något för honom, fastän jag inte vill gå till moster Elin och be henne komma hem. Han skulle förstås bli ond för att jag varit olydig och gått i skogen, som jag inte får, men han skulle också bli glad över att jag gjort det för hans skull. Och han skulle tycka mycket om mina blåsippor och lägga ett par av dem i sin plånbok och ta dem med sig till Ryssland och kyssa dem var dag och tänka: Dem har min lilla älskade flicka plockat åt mig, fastän hon var så rädd att gå ensam i skogen och fastän det gick så illa för henne där.

Och så skyndar han sig rysligt mycket med sina affärer i Ryssland, bara för att han längtar så förfärligt efter sin lilla flicka och vill fara hem till henne. Och när han kommer hem igen är han så glad och lycklig, att han inte bryr sig om någon annan än sin egen lilla flicka, som han vet tycker så gränslöst, gränslöst, gränslöst mycket om honom.

Ja, i morgon går jag ut till Djurgårdsskogen.

XIV.

Ska jag gå den vanliga vägen hem eller vika av åt en bakgata? Går jag den vanliga möter jag honom nog liksom de andra dagarna, men viker jag av åt höger eller vänster och sedan tar av en gång till, kan han omöjligen uppspåra mig.

Måste emellertid besluta mig. Kan inte stå här längre utanför banken.

Nå, jag går väl den vanliga vägen till att börja med. Jag kan ju ta av nästa tvärgata, för till dess uppenbarar han sig väl inte.

Hur har jag kunnat gå med honom som jag gjort dag efter dag? Det är ju som att ge honom rättighet att tro på möjligheten att hans övertalningsförmåga kan segra. Jag har ju sagt honom om och om igen att någon sådan möjlighet inte finns, men det är ju inte underligt om han tvivlar på mitt allvar, när jag ändå går med honom.

Jag är eländig, som kan vara så svag! Men skulle han inte resa, hade jag nog inte fallit för frestelsen. I övermorgon är det slut med denna fattiga lycka att få se och tala med honom några ögonblick, och varför inte unna mig den till dess? När han kommer tillbaka har han kanske glömt mig. I hans liv växlar ju intrycken så hastigt, måste ofta slå ihjäl varann. Och om han inte glömt, om vi ses igen om några veckor, så är det ju tid att då visa sig fast.

Å, här går jag ju och försöker muta mig själv, fastän jag mycket väl vet att jag snärjer in mig allt hopplösare för var gång jag träffar honom. Nej, enda sättet att göra mig fri är att undvika honom, aldrig se honom mer, aldrig svara på hans brev.

Nu går jag inte här längre! En tvärgata har jag gått förbi, men nu viker jag av. Och nu går jag på vart som helst, hur långt som helst, bara inte träffa honom. – – –

Vem är det jag har så tätt efter mig, så nära ...? O, Gud, det var ändå för sent! Varför vek jag inte av förut?

– En ny väg. Ämnar du dig inte direkt hem i dag?

– Nej, jag har ett ärende.

Ett svagt leende. Han ser inte ut att vara övertygad om min sanningsenlighet.

– Tur att jag fick se dig på långt håll, just som du vek in på den här gatan.

Och nu vandrar vi här igen, sida vid sida, liksom de andra dagarna. Rakt fram. Sak samma vart det bär. Jag kunde ju hitta på något ärende, göra osanningen till sanning och gå upp till en bekant, men jag vill inte, bryr mig inte mera om att tänka på det klokaste.

– Vad tjänar det till att du försöker undvika mig, Elin. Du måste i alla fall inse att vi inte kan gå åt var sitt håll nu, när vi en gång funnit varann. Det du tror står emellan oss kommer att så småningom blekna bort. Det är inga verkliga hinder.

Och det kan han säga mig med ett sådant lugnt ansikte!

– Har du talat med Magda?

– Inte ännu.

– För fem dagar sedan var du absolut besluten att göra det, men du har inte gjort det ännu.

Går där med sänkt huvud. Skäms han över att han inte kunnat göra vad han beslutat? Å, om jag slapp röra vid allt detta förfärliga, men jag slipper inte.

– Det är inte lätt att få ett barn att förstå sådana saker.

– Det är sant. Det är inte lätt att få henne att förstå, att du skulle kunna tycka om en annan än hennes mor, allra helst som hon måste tro att det börjat före hennes mors död. För Magda är du den allra ädlaste och härligaste människa, som finns på jorden, och om du gjort hennes mor olycklig, så är hon säker på att du inte rår för det. Då är det någon annan, som narrat och lockat dig, för du själv skulle inte kunna göra någonting så orätt. Och denna onda varelse, som narrat och lockat dig, det är jag, det anser hon sig ha fått bekräftelse på. Och den övertygelsen kan inte rubbas med mindre än att du säger henne, att den onda varelsen inte är jag utan en annan. Men hur skulle du kunna anklaga en annan utan att anklaga dig själv. Och därför kan du heller aldrig säga det. Aldrig, Evert, aldrig!

– Jo, när jag får det rätta tillfället.

– Du skulle riva ner hennes tro på dig! Och det tror du, att du kan förmå dig till?

Nu går han tyst. Har ingenting att svara. Han förstår vad han hela tiden dunkelt känt, det, att han inte kan förgripa sig på sitt barn och störta det hennes hjärta håller heligast.

Börjar han äntligen få upp blicken för det omöjliga? Han måste sätta sig in i det liksom jag har satt mig in i det. För oss finns ingen framtid tillsammans. Han säger att det, som står emellan oss, kan blekna bort. – Amelie? – Ja, kanske. – Den andra? – Kanske också hon. – Men frågorna i Magdas ögon? – Aldrig! Aldrig!

De skulle ständigt finnas kvar. Och leva med dem över oss? Nej, detta är det omöjliga.

– Det är nog, som du säger, Elin, jag kan inte tala med henne. Och du kan heller inte göra det. Inte med ord. Men hela ditt väsen kan göra det. Om ni dagligen och länge kommer att vara tillsammans, måste det verka på henne. Hon kan inte motstå dig, lika litet som jag kunnat det. Du smyger dig in till henne, liksom du smugit dig in till mig, utan att hon vet det, tills hon en vacker dag märker, att hon inte kan leva utan dig, och då vet hon också, att allt ont och fult är främmande för dig.

Å, hans ömma blick, hans varma röst! Varför ska han göra det så svårt för mig att vara kall och stel? Om jag ändå kunde tro som han! Men jag vet bättre. Inte låta locka mig. Inte vagga mig in i några ljuva inbillningar. Han får tala så mycket han vill, så länge han vill. Jag låter hans ord smeka mig, men tro på dem får jag inte.

– – –

Ljust och öppet omkring oss! Inte längre den trånga gatan. Spårvagnsklockor, som pinglar och en kyrkklocka som slår. Narvavägen!

Hur har vi hunnit så långt bort?

Vi borde vända samma väg tillbaka som vi gått hit. Inte stiga fram på de fria, ljusa platserna bland glada människor.

Men nej, jag vänder inte om. Jag vill för en gång leka lycklig, visa min lycka för vem som vill se den. Det drager mig, det glittrande vattnet kring Djurgårdsbron och i den leende viken med sin buktande högra strand och den vänstra kantad av väntande motorbåtar, bländande vita eller glänsande mahognybruna. De vänta på sommaren, de små båtarna. De tror, att den snart är här.

– – –

Den lilla flickan vid slutet av bron, vad hon är lik Magda. – Nej, men det är ju hon! Hennes plyschhatt med den blå knuten, hennes mörka, yviga hår. Och en bukett blåsippor har hon i handen. Ja, det är Magda! – Ensam härute?

Nu såg hon oss. Stannade med ett ryck.

Men hon fortsätter igen, rätt emot oss, behärskar sig. Och Evert, som ingenting ser, bara talar.

Det är skrämsel i hennes ögon. Hon har fått ny bekräftelse på att jag är den onda varelsen, som gjort hennes mor så olycklig och vill ta hennes far ifrån henne.

– Evert, se då!

Han kan inte längre undgå att se. Hon är ju här mitt framför oss. Det är på honom, hennes ögon fästas. Och så undrande och längtande!

– Du här, Magda! Var kommer du ifrån?

– Från skogen. Jag har varit och plockat blåsippor åt dig, pappa.

Han vet visst inte om han ska ta emot hennes uppsträckta blommor eller ej. – Jo, han gör det.

– Tack ska du ha, min lilla tös! Det var rart av dig.

Vad, ger han henne igen dem?

– Bär hem dem och sätt dem i vatten åt mig. *Vi går ett litet stycke framåt slätten.*

Den lilla stackaren! Avskedad och hemskickad med sin bukett. Dröjer kvar. Kan visst inte tro på att hon måste gå ifrån oss. Hon väntade sig tydligen ett bättre tack än så för att hon gått den långa vägen och letat efter sina blommor, ensam i skogen. – Ensam i skogen!

– Men Magda, hur kunde du ge dig ut ensam i skogen? Nog minns du, att du är förbjuden att göra så?

– Ja.

– Vet du inte hur farligt det är?

– Jo.

– Och du gick ändå?

– Pappa ska resa. Han måste ha blommor.

Hon svarar på mina frågor, men det är till honom hon talar. Hon vill han ska veta att hon kan göra vad som helst för hans skull. Förstår han det? Men om han gör det, varför då denna barska min?

– Ja, det var nog snällt att tänka på det, Magda, men lydnad framför allt. Kom ihåg att jag inte vill veta av några vidare skogspromenader.

Jag väckte hans faderliga myndighet, och nu måste den ta ut sin rätt.

– Ja, adjö då, min lilla tös! Och gå nu direkt hem.

Å, hennes stora ögon, som står fulla av tårar! Märker han inte heller det?

Och nu vandrar vi ifrån henne. Och hon är borta ur hans tankar. Det är åter endast om oss, om honom och mig, han talar, om det omöjliga, som han tror är möjligt.

– – – Det låter så solklart allt vad han säger, och ju ivrigare han söker övertyga mig, ju fastare övertygad blir han själv. Hans kärlek och ömhet omsveper mig. Ska de lyckas fördunkla min syn? Nej, jag ser ändå de stora ögonen fulla med tårar. De viker inte ifrån mig. De ger mig ingen ro. De ställer sig i vägen för mig. – – –

– Vi få lov att vända, Evert. Det är sent. Vi har redan gått för långt.

Tillbaka mot staden. Han måste hem till Magda, trösta henne, göra henne glad igen.

In i strömmen av hemvändande människor med bilarna susande förbi oss. Staden suger oss till sig på nytt, den vackra staden med det röda skimret över master, tornspiror och hustak. Snart är solen borta, men vi måste in i den stora, skumma bikupan ändå, in till arbetet och plikterna, leva i alla fall, fastän solen inte längre skiner omkring oss.

– När jag kommer igen, Elin, så har du hunnit tänka, och då ser du nog allting klarare och förståndigare än nu.

– Nej, du får inte tro det!

Min häftighet överraskar honom. Eftersom jag gått här så tyst, har han blivit säker på att jag tagit intryck av allt det vackra och varma han sagt.

– Förlåt mig, Evert, att jag varit så svag och gått med dig både i dag och de andra dagarna. Jag borde inte ha gjort det, för jag visste ju, att det inte finns någon framtid för oss, och ju oftare vi se varann, ju svårare blir det att skiljas.

– *Skiljas! En sak är säker, och det är att vi inte ska skiljas. Förr måste hon bort.*

– Hon? – Vem? Magda?

Nickar. Han menar det.

– *Jag vet en utmärkt helpension nere i Göteborg.*

Måste stanna. Inte ett steg till ... Någonting att fatta tag i. Barriären, barriären ...!

– *Men Elin, vad är det?*

Det känns som jag inte kunde andas. Är det allt det sammanpressade inom mig, som jag inte givit ord, som jag inte velat förstå, som vill kväva mig, om det inte får komma fram?

– *Älskade, vad är det då? Varför säger du ingenting? Varför ser du på mig så vilt och besynnerligt?*

– Evert, du är en grym människa!

– *Grym!?*

Häpen och bestört. Han fattar inte.

– Minns du henne inte, som hon stod här nyss med sina tårfyllda ögon och sina försmådda blommor? Hon hade varit ensam ute för att plocka dem åt dig i den farliga skogen, som man skrämt henne för. För din skull kan hon göra vad som helst, hur farligt och svårt det än må vara. – Och du, du skjuter henne undan, så fort hon är i vägen för dig.

Tiger. Ser han henne framför sig, han också?

– *Försök nu att resonera lugnt, Elin. Jag måste ju tänka på det bästa för oss alla tre.*

– På oss alla tre tänker du inte. En offrar du. Det är både din styrka och din svaghet att du blir så uteslutande uppfylld av en enda, och då offrar du allt annat, frågar inte efter vad du trampar ner för att komma fram. Du offrade Amelie för en annan. Nu vill du offra ditt eget lilla barn för mig. Jag förstår inte hur jag kommit att tycka om dig. Jag vill inte längre göra det. Jag är rädd för dig! – Du är en grym människa!

– *Elin, du vet inte vad du säger!*

Så sakta han talar och ändå så behärskat. Tror han att jag är sjuk av exaltion och måste behandlas med lugn och varsamhet?

– *Kom nu, här kan vi inte stå.*

Vi har bara några steg kvar att gå över bron, och så länge kan jag gå med honom. Väl, att han är tyst. Jag skulle inte kunna ge ett svar. Mitt hjärta bultar så, att det överröstar alla tankar. Nu är vi snart över. – Nu ...

– Adjö, Evert!

– *Vad? Vill du gå ifrån mig?*

– Ja. – För alltid.

– Elin ...!

– När det ändå måste ske, är det ju bäst att det sker hastigt.

Han tar inte min hand. Nå, det är detsamma, då går jag ändå, flyr. Fort bara!

En spårvagn? – Finns ingen i närheten. En bil? Inte heller. – Gå på! Gå på!

– Elin!

Bredvid mig igen.

– Elin, det kan inte vara ditt allvar?

– Jo, det är mitt allvar. Och jag ber dig, följ mig inte!

Nu såg han min ångest. Stannar. Jag behöver inte längre frukta, att han följer mig.

– – –

Regla min dörr och stänga mig inne.

Inte heller i dag har jag mött honom. Han kunde ju inte bevaka bägge utgångarna från banken, och bakvägen, som jag gick ut, känner han kanske inte ens till. Vägen över Näckströmsgatan tänkte han nog inte på. Det var knappast möjligt att han kunde råka mig. Och för övrigt, är det så sagt, att han försökte varken i går eller i dag? Han kan inte ha haft tid, eftersom han reser i kväll. Och kanske ville han inte, om han också haft tid? Nu har han nog insett, liksom jag, att allt måste vara slut.

Å, denna tomhet utan någonting att fylla den med!

Bara sitta här i soffhörnet och stirra framför mig. På banken är det bättre. Där är jag tvungen att arbeta. Men här är det intet som tvingar mig, och själv har jag ingen kraft. Det tjänar till ingenting att jag tar en bok eller ett handarbete. I nästa ögonblick ligger de i mitt knä, och mina tankar är åter där de inte får vara. O Gud den förfärliga tomheten! Jag sjunker! Jag sjunker! Jag har intet att klamra mig fast vid.

Jag har ingen framtid, och min nutid har intet innehåll. Vad är arbete, vänner och tidsfördriv, när livet mistat sin kärna? Ett skal, som det vore bäst att kasta bort.

Om jag endast kunde få älska honom!

Om han gått ifrån mig på ett annat sätt, om han vore död eller hade övergivit mig, då kunde jag få göra det. Då fanns det ändå en smula kvar av innehållet i mitt liv. Då kunde jag få tänka på vad han varit för mig. Men nu, intet! Absolut intet! Den ömhet, som vill stiga emot honom ur mitt hjärta, måste jag riva bort. Jag måste vara min egen bödel. Och kniven, som jag ska använda, är tanken på hurudan hans kärlek är: en eld, som snart brinner ner och ropar på nytt bränsle. En sinnets hetta, som förtorkar alla andra känslor, till och med en faders.

Detta är ingen kärlek! Den jag älskar kan inte älska. Och vad är en människa när hon inte kan älska? Tänk bara på det! Tänk bara! I fall man får veta om en människa, att det inte finns någon kärlek i hennes hjärta, blir hon inte då förvandlad inför ens ögon? Blir hon inte en främmande, en varelse av annan ras? Fryser man inte vid att komma henne nära?

Ingen ro att sitta här. Måste upp. Rätta på tavlorna. Ordna böckerna på hyllan. Ställa dem efter storlek. De minsta längst åt fönstret. De största inåt rummet. Jämka dem. Jämka dem. – – –

Vad var det? Lät det inte som en sakta knackning? Men så var det nog inte. Jag sa ju till, att jag hade huvudvärk och inte ville bli störd.

Jo, nu igen och starkare.

Nej, jag öppnar inte. De får tro, att jag sover.

Återigen!

Men då måste det var något viktigt. Jag är väl tvungen att höra efter.

Jungfrun med ett kort.

– Disponenten är därute. Han säger, att han måste träffa fröken.

Något skrivet på kortet: ”Endast ett ögonblick.”

Så måste jag då ...

– Bed honom stiga in.

Varför kommer han? Varför kommer han? Vad skall det tjäna till? – – –

Stilla vid tröskeln! Står där, som om han inte vågade sig längre in.

– Både i går och i dag har jag sökt dig, Elin. Men jag förstår. Du vill inte träffa mig. Att resa utan att ta avsked av dig var emellertid omöjligt.

– Adjö då, Evert! Lycklig resa!

Vet han av hur hårt han kramar min hand?

– Och så var det en sak jag skulle säga dig. Var inte rädd. Det är ingen förklaring eller ursäkt. Det ha vi inte tid till nu. – Utan någonting annat. Jag är i allmänhet inte hemfallen åt någon slags övertro, men nu går jag med en visshet, som jag inte vet varifrån jag fått, och som dock är så klar och oavvislig, att den håller mitt mod uppe. Jag vet att det förr eller senare kommer att hända något, som förändrar din syn och bryter ner alla hinder emellan oss. Och i tron på den förändringen reser jag, Elin.

Hur kan hans blick vara så innerlig, när han inte har någon verklig kärlek i sitt hjärta?

– Och nu, sedan jag fått säga dig det, kan jag gå. Adjö, Elin!

Borta!

Han ville inte vänta på något svar. Ville, att hans ord skulle klinga i mitt öra, tränga in hos mig, göra hans tro till min. Han tror på en undergörande förändring, som skall komma utifrån. Ack, Evert, Evert, du vet inte att förändringen måste komma inifrån!

Han har alls ingenting förstått.

XV.

Bara en liten stund kvar tills han går sin väg för att fara till det förfärliga Ryssland! När han slutat att bläddra i sina papper och läser igen skrivbordslådan, stiger han upp och tar på sig rocken.

Å, att jag inte kan få följa med ner till ångbåten! Det är väl inte något skäl att han inte far direkt dit utan skall till kontoret först. Jag kunde ju sitta i en vrå i yttre kontorsrummet och vänta hur länge som helst. Jag skulle vara så tyst och inte göra något besvär alls. – Om jag skulle be honom en gång till?

Han är i alla fall inte så ond på mig som förut. Och det är kanske blåsippornas förtjänst, fastän han inte såg något särskilt förtjust ut när han fick dem. Han har dem ju på skrivbordet, och jag har märkt att han ser på dem ibland. Tycker nog om dem ändå. Kanske har han en av dem i plånboken. Man kan inte veta. Han har varit mycket vänligare mot mig de här två sista dagarna, pratat med mig och stryker mig över håret när han går förbi. Kanske vill han inte längre att jag ska be moster Elin komma hit? Kanske blev de ovänner i förrgår, när de gick framåt Djurgårdsslätten? De kunde inte ha gått så långt. Eftersom pappa kom hem strax efter mig, måste han ha åkt bil. Och då var han väl inte så angelägen om att vara länge ute med moster Elin.

Om jag skulle våga be honom?

Stå här bakom honom och lägga armarna om hans hals.

– Söta lilla pappa, låt mig få följa med till båten. Jag ska sitta och vänta på dig i yttre kontoret och vara alldeles tyst och stilla.

Visst ser han litet otålig ut, men han klappar ju mina händer och tar inte bort dem från sin hals. Kanske det lyckas.

– Jag ska inte bara till kontoret utan har ett par ärenden till, så det går inte an, min lilla tös.

– Får jag vänta i bilen då, medan du uträttar dina ärenden?

– Nej, det blir nog för långsamt för dig att sitta där.

Inte värt att försöka mera, när han ser så där bestämd ut. Hjälpa honom med någonting i stället, om jag kan. Han måtte väl ha fått med sig allt vad han behöver i kappsäcken och kofferten, som stadsbudet hämtade?

– Du har väl inte glömt någonting, pappa? Tofflorna?

– Nej, dem har jag packat ner.

– Och näsdukarna?

– Dem också.

– Resmössan då?

– Den med.

– Å, pappa, nu vet jag ändå någonting, som du glömt. Jag såg den nyss i hallen. Din tjocka ulster.

– Den bryr jag mig inte om att ta med mig.

– Å men pappa, det är så kallt i det förskräckliga Ryssland!

Skrattar han åt det?

– Det är inte så farligt där som du tror, Magda.

Och nu är han färdig med sina papper. Läser igen lådorna och stiger upp. Nu går han.

– Adjö, min lilla tös! Var inte ledsen. Om några dagar får du vykort.

Sista kyssen på rysligt länge! – Nej, jag följer med ut i hallen. En gång till måste han ta adjö av mig.

Hålla honom under armen medan vi går ut. Varför kunde jag inte få fara med till båten? – Nu har han rocken på sig, hatten ...

Å, han lyfter upp mig, kysser mig igen! Nu vet jag då att han inte längre är ond på mig. – – –

Men nu har han gått. Bara hans steg i trappan ännu. Det förfärliga, rysliga Ryssland, dit han ska fara! Om det åtminstone inte vore dit! – – – Inte gå till tant Laura. Stå här en liten stund. Jag tycker inte om att någon ser att jag gråter.

Å, det förskräckliga Ryssland! Men en sak är då bra. Nu träffar han inte moster Elin på länge, och under tiden glömmer han kanske bort henne.

– – –

Telefon!

Alma hör inte. Jag får lov att springa och svara. – – –

Det är pappa! Lilla pappa!

– Jo, Magda, du påminde mig om ulstern, och jag tror verkligen den kunde vara bra att ha på sjön. Vill du säga till Alma, att hon sätter sig på en spårvagn och åker ned med den till båten.

– Ja, pappa.

Så väl att jag påminde honom! – Ut i köket och ta reda på Alma. Jag skall lägga ihop ulstern själv medan hon tar på sig kappan, så kommer hon fortare i väg.

– Alma! – Alma!

– – –

Vad skall jag nu ta mig för? Läxorna kan jag. Om jag ändå kunde hitta på någonting att göra, så att jag slipper tänka på pappa och det förfärliga Ryssland. Det är så ödsligt att gå här i rummen när pappa är borta och veta att han inte kommer hem i kväll och inte på många, många kvällar. Jag blir så ängslig till mods. Om jag skulle gå upp till gossarna Hernhoff? De har det också ensamt och ödsligt nu, när deras mamma är borta. Fastän inte såg de ledsna ut i förrgår, när jag träffade dem, och tant Märta nyss hade rest. Bråkade och skrattade precis som vanligt. Det förstås, de kan ju inte sakna henne så mycket, eftersom hon inte är så ofta med dem. Men jag tror ändå att jag går upp till dem. De tycker ju alltid om när jag kommer, och deras mamma har ju bett mig att gå och hälsa på dem.

Om bara Alma kom hem! Jag vill inte gå förrän jag fått veta om hon hittat till båten och lagt in ulstern i pappas hytt. Och kanske har hon träffat pappa? Nej, det är ju omöjligt. Så tidigt kunde han naturligtvis inte vara därinne. Men jag vill i alla fall inte gå till Sten och Viktor förrän jag fått höra hur det gått för henne. Kanske är hon redan hemma? Jag tror jag går ut i köket och ser efter. – – –

Mörkt. Ingen här. – Men det är någon, som talar därute i farstun. Jag tycker alldeles det är hennes röst. Hon måste stå och prata med någon annan jungfru. – Nu sätter hon nyckeln i låset. Äntligen kommer hon då in!

Nej, hon håller bara upp dörren, så att hennes röda hattfjäder syns i springan, och pratar på. Och den andra jungfrun låter så nyfiken och förvånad. Så hon vojar sig! Vad är det Alma kan ha att berätta henne, som är så märkvärdigt? Talar hon om båten? – – – Ja, nu hör jag, visst talar hon om båten och om hytterna.

– Ja, se jag hade glömt numret på disponentens hytt, och inte var städerskan i närheten, så jag kunde fråga. Därför tyckte jag det var bäst att titta in i hytterna för att se var disponentens saker låg, som stadsbudet varit nere med. Och då fick jag syn på den där resväskan.

– Med hennes namn på?

– Ja, just.

– Men Herre Gud Fader då, är Alma riktigt säker på det?

– Lika säker som på att jag står här. Jag ville för resten inte tro mina ögon, så jag luta mig ner och stava ihop namnet, så nog vet jag att jag läst riktigt, alltid.

– Och Alma tänker att det är för disponentens skull, som hon ger sig med på resan?

Moster Elin! Är det moster Elin hon menar?

– Det är klart. Det vet väl alla människor, att hon tycker om honom.

Ja, Alma tror ju, att hon vill bli min styvmor.

– Men varför skulle hon ge sig av härifrån så långt förut då?

– För att vända bort synen på folk, förstås. Det var väl knepigt det!

In! In! Jag vill inte höra mera. – Stänga igen dörrn till köket. Här i hallen är så skumt. Här ser mig ingen, om de också skulle gå igenom.

Nu förstår jag, varför pappa inte ville jag skulle följa med till båten. Han hade kommit överens med henne.

Å, pappa, pappa, pappa, hur kunde du göra så!

Vara tyst! Inte viska så det hörs. Tant Laura kan sitta i salen, och dörren härifrån står öppen. Bita i läppen. Inte viska högt. Inte skrika.

Å, nu har hon honom för sig själv. Nu tar hon honom ifrån mig och gör honom olycklig, för det är en svår synd, hon narrat honom till. Å, om han bara visste vad hon gjort åt mamma, så skulle han inte alls bry sig om henne mer. Varför har jag inte sagt honom det för längesedan? Och nu är det för sent. Alltsammans är mitt fel, mitt fel ...!

Men är det då säkert att det är för sent?

Inte stå här längre med pannan mot dörrposten. Se på klockan i salen.

Felas ännu drygt en halvtimme tills båten går. Kanske är han kvar på kontoret? Men han skulle också till andra ställen, och medan jag söker honom på kontoret, kan han vara på ett av dem eller på väg till ångbåten.

Båten! Jag måste till båten. Kanske kan jag träffa honom där innan den lägger ut.

Kappan ... hatten ... Var är vantarna? – Det är detsamma. Jag har inte tid att söka reda på dem.

– Magda!

Tant Laura i salsdörren, men jag låtsas inte höra henne. Upp med halldörren!

– Går du till gossarna Hernhoff, lilla Magda?

Hon får tro det. Jag sade visst någonting för en stund sedan om att jag skulle göra det. Igen med dörren! Ned för trapporna!

Och nu springa, springa i full fart! Om folk ändå ville låta bli att gå i vägen. Träffar jag på en spårvagn, så hoppar jag upp.

Hon ska inte få ta honom ifrån mig. Hon får inte!

– – –

Så mycket människor på landgången! Vad de trängs! Jag kan inte se om pappa är däruppe på akterdäcket. Det är så många, som går emellan. Måste försöka att komma dit.

Kan inte se honom. Måste längre bortåt aktern. Tänk, om någon frågar mig vad jag har här att göra? Om kaptenen kommer eller styrman? Vad skulle jag svara? – Å, inte tänka på det. Bara titta efter pappa. Här borde han väl ändå vara, ifall han hunnit ner nu. Och inte kan han väl dröja till sista minuten.

Så mycket passagerare! Där står de i en tät rad utefter räcket mot kajen och pratar med sina bekanta på land, men han är inte ibland dem.

Har han verkligen inte kommit ännu? Klockan felar ju knappt tio minuter i avgångstiden. Var kan han vara? På andra sidan kanske? – Nej, inte där heller. Men jag måste tala med honom! Måste! Måste! Får jag inte det, blir vi olyckliga.

Ringningen!

Den betyder att alla, som inte ska resa med, är tvungna att skynda sig från båten.

Å, pappa, pappa, var är du?

Den förfärliga ringningen, den jagar mig bort! Jag måste springa, men vart? Måste få reda på pappa. Kanske är han nere i salongen? Kanske var det den första ringningen jag hörde, och då är det inte så bråttom, då ringer det två gånger till, innan man är alldeles tvungen att gå i land. – Salongen! Var är nedgången? Det måste vara den här trappan.

Tjocka, röda mattor, blommor, speglar. Det kan inte vara annat än första klass. Men vilken är pappas hytt? Å, nu minns jag, numro två.

Där! Dörren står öppen, men den röda gardinen är förskjuten. Han är nog därinne. Ska jag våga skjuta undan gardinen? – Ja, jag har inte tid att vänta!

Ingen här! – Men kappsäcken, resväskan, ulstern, alltsammans ligger ju där. Bara han själv, som inte finns. Vad ska jag göra? Jag kan inte stanna. Jag kan inte gå min väg.

Ringningen! Ringningen!

Gode, gode Gud, låt det vara den andra, inte den tredje. – Pappa, Pappa! Att han inte kommer! Han måste väl ändå komma hit ner i hytten innan båten går och se efter att hans saker är med. Jag kan inte gå min väg utan att ha talat med honom. Jag kan inte sitta därhemma och tänka på att han reser så långt, långt bort, och att hon är med här på båten och tar honom ifrån mig.

Vad var det för ett ljud?

Ett skrapande och en klampande duns.

Inte kunde det väl vara landgången, som drogs bort? Upp på soffan och titta ut genom det lilla, runda fönstret!

Vattnet! Så brett mellan förn och kajen! Jo, det var landgången. De har tagit bort den ena. Och där står karlarna och skjuter bort den andra med. Skrapandet igen! Och den klampande dunsen! Vattnet, som blir så brett så brett mellan båten och kajen!

Vad ska de göra med mig när de får se att jag är här? Var ska jag gömma mig? Bakom kappsäcken? Under ulstern.

Ännu ingen härnere. De står på däck och viftar avsked åt sina bekanta. Pappa med. Han har kanske någon god vän på kajen, eftersom han inte kommer ned, eller också är det någon av de andra passagerarna, han pratar med. Och nu vill jag inte han ska komma. Hur ska han kunna ha mig med till Ryssland? Vart ska jag ta vägen? O, gode, gode Gud, hjälp mig! Vad ska de göra mig? Ska jag springa ut?

Det är någon härutanför i alla fall, någon som går av och an. Men det är inte en herre, hans steg skulle låta tyngre. Städerskan? Tänk, om hon tittar in och får se mig? Krypa längre in i hörnet.

Nej, det kan inte vara städerskan. Hon promenerar nog inte så där fram och tillbaka. Det måste vara en passagerare, en dam.

Steg i trappan. Nu är det en herre, som kommer. Pappa? Det är bestämt pappa! Damen har stannat här utanför dörren, så det är alldeles tyst. Jag borde väl kunna höra om det är hans steg.

– Du här!

Det är hans röst! Gode, gode Gud, hjälp mig! Hjälp mig!

Men vem talar han till? Till den promenerande damen? – Då skulle det ju vara hon, moster Elin. Jag tycker hon skrattar till svar. Men det skrattet är inte likt henne.

– Vad är detta för ett underverk! Hur kommer det sig att du är här?

Han visste inte att hon skulle följa med. Han hade således inte kommit överens med henne. O, pappa! Och jag, som trodde ...

Hon skrattar som förut, säger någonting också men så lågt. Hör inte ...

– Jag tänkte du var i Skåne.

– Alla vägar bär till Rom, som du vet. Och till Skåne också. Jag tar den här vägen dit.

Tant Märta! Det är inte moster Elin.

Jag förstår inte. Kan de vara här bägge två? Eller ...? Var det tant Märtas kappsäck, som Alma såg? Kunde hon mena att det var tant Märta, som ville vända bort synen på folk genom att ge sig av i förväg? Ja, hon var ju också borta, reste i förrgår.

O, nu förstår jag! Det är tant Märta, som gjort mamma olycklig! Nu vet jag varför jag aldrig kunnat tycka om henne. Det är hon, som mamma menade!

Å, att jag inte förstod det förut!

Jag springer ut och säger det med detsamma åt pappa, allting om vad hon gjort mot mamma.

Nej, bäst att vänta tills han kommer hitin. Innan dess kan hon inte hinna att göra honom något ont. Kanske kan hon inte alls göra honom något ont mera? Det låter ju som om han inte tyckte om att hon är här. Hans röst är inte vänlig och glad. Kanske har hon inte längre någon makt över honom? Kanske har hon aldrig haft det? Kanske mamma tog miste och bara inbillade sig att hon lyckats narra pappa ifrån henne.

Å, varför är jag här? Jag behövde inte alls ha kommit hit, för pappa behövde nog inte räddas. Å, att jag är här! Så förskräckligt att jag är här! Om jag ändå kunde gömma mig någon annanstans?

Nu har de gått längre bort. Jag kan inte höra vad de säger. Men så ivrigt de talar bägge två, tant Märta isynnerhet. Hon är bestämt ond. Är hon i alla fall en sådan, som kan vilja skiljas och gå ifrån sin man och sina små barn för att gifta sig med en annan? Och är hon ond på pappa för att han inte vill gifta sig med henne? Kan hon verkligen vara en så förfärlig människa? Hon skrämmer mig. Jag törs aldrig tala till henne mer. Tänk, om hon ändå skulle göra pappa något ont?

Nu tystnade de. Han kommer hitåt. Kommer in. Huka mig ner tätt, tätt intill väggen.

Gardinringarna smällde ihop. Han är härinne. Törs inte titta upp. Ser han mig?

Det prasslar i gardinen igen. Går han ut med detsamma? Nej, någon till, som kom. Är det hon?

– Hur vågar du, Märta? Här finns ju folk omkring oss, och vem vet om de inte känner oss.

– Vad frågar jag efter dem. Det är bara dig jag bryr mig om.

Kan inte ligga här och höra på vad de säger. Det vore inte vackert av mig. Å, om jag kunde komma härifrån utan att de upptäcker mig! Men det går inte. Jag måste resa mig upp, så att de ser mig.

– Vad nu!

– Magda!

Hon blev visst rädd. Styvnar till i hela kroppen.

– Jaså, du har sällskap, Evert. Det kunde du ha sagt mig förut.

Och pappa, så han stirrar! Undrar väl om det verkligen kan vara jag.

– Magda! – Vad vill detta säga? Hur har du understått dig?

Så han kramar mina axlar! Hans blick stinger mig. Aldrig, aldrig förlåter han mig.

– Svara, varför är du här?

– Därför ... därför, att ...

Han vill tvinga mig att svara, men jag kan inte. Försöker ju, men det går inte. Om jag så skulle dö, kan jag inte. Mina läppar bara darrar.

Tant Märta går sin väg. – Gudskelov att hon är borta! Kunde inte stanna. Såg nog i mina ögon att jag vet om allt ont hon gjort.

– Å, pappa, lilla pappa ...!

Nu kan jag tala igen. Nej, slut med detsamma. Kan inte för snyftningarna.

Ta honom om halsen. Borra in huvudet vid hans bröst. Han skjuter mig inte ifrån sig. Vad han är god, min älskade pappa, inte ond och sträng som nyss. Hur är det möjligt att han kan ta mig i sitt knä och hålla sin arm omkring mig, låta mig snyfta så mycket jag vill?

Å, vad det känns skönt när han torkar mina ögon med sin svala näsduk!

– *Seså, lugna dig, min lilla flicka, lugna dig.*

Ja, jag är lugnare nu. Är det för att jag får sitta i pappas knä, som allting blir så ljust och glatt? Nej, det är inte bara det. Det är någonting jag vet, som är så skönt och härligt. Det är någonting rysligt också, men jag kan inte låta bli att tänka på det härliga.

– Pappa, jag är så glad!

– *Så-å!*

Nu blev han förvånad. Förstår det inte, eftersom jag nyss var så ledsen. Om jag ändå kunde förklara det för honom, men det är så svårt.

– Om du också aldrig någonsin förlåter mig, så är jag glad ändå.

Kan inte hjälpa det. Måste kyssa honom, luta min kind mot hans, kyssa honom igen.

Han är så förvånad att han glömmer bort att hålla förhör. Så stilla han sitter och ser på mig och sluter mig intill sig, som om han tyckte riktigt om mig. Och ändå borde han väl vara förfärligt ond på mig.

– *Varför är du då så glad, Magda?*

– För nu vet jag att jag varit så elak och haft så fula, stygga tankar.

– *Glad för det?*

– Ja, för nu vet jag också, att du är så god och aldrig, aldrig kan göra något, som är styggt och orätt.

Jag måste väl i alla fall ha kunnat förklara det, eftersom han ingenting frågar utan sitter så tyst. Men varför jag kommit hit kan han väl ändå inte fatta. Jag blir nog tvungen att tala om alltsammans för honom, och då måste jag väl också tala om för honom allt det fula och rysliga jag har tänkt.

Nej, jag kan inte. Det är omöjligt!

Men han ser på mig, som om han väntade att jag skulle öppna mitt hjärta för honom. Han vill att jag inte ska ha några hemligheter för honom. Och det är orätt att ha sådana. Inga barn får ha hemligheter för sina

föräldrar, och när mamma sa att jag inte fick berätta det hon talat om för mig, menade hon nog inte att jag inte fick säga det åt pappa.

– Ser du pappa, jag måste komma hit för att få träffa dig. Jag ville rädda dig.

– Rädda mig? – Så-å, du ville rädda mig.

Han säger det så lugnt som om han mycket väl förstod det också. Hur kommer det sig att han blivit så stilla och tyst? Och ingenting frågar han. Det skulle gå bättre att tala om allting, ifall han frågade.

– Det var så, ser du, att mamma sa en gång till mig – en dag då hon ännu inte var så mycket sjuk – att någon hade tagit dig ifrån henne, och ...

– Sa hon åt dig!?

Tror han att jag narras, eftersom han stirrar på mig så? Får jag inte längre sitta i hans knä, eftersom han håller mig ifrån sig?

– Ja, pappa, det är sanning. Och hon sa också jag skulle akta mig, så att den som tagit dig ifrån henne inte tog dig ifrån mig med.

– Sa hon inte vem den där någon var?

– Nej, inte då. Men när hon sedan blev mycket sjuk och yrade, rusade hon en gång upp mot moster Elin och sa att det var hon som tagit dig ifrån henne. Och då trodde jag det. Inte alltid, men ibland. Och jag tänkte, att då hon gjort mamma så olycklig, skulle hon göra dig olycklig med. Och när Alma varit hit med ulstern och kom hem, hörde jag henne tala så underligt med någon i farstun om en kappsäck, som hon känt igen, och om någon, som skulle resa med dig till Ryssland. Och då trodde jag det var moster Elin, som ville narra dig och göra dig olycklig. Och då måste jag ju hit för att tala om för dig vad mamma sagt, för om du visste det skulle du nog inte låta narra dig, tänkte jag.

Han släpper mig. Jag får inte sitta hos honom. Måste krypa in i hörnet igen så långt som möjligt.

Har han glömt bort mig? Sitter där framåtböjd och ser ner i golvet. Eller undrar han kanske över mig, hur jag kunnat gå med sådana förskräckliga tankar? Kan han aldrig mera hålla av mig?

– O, pappa, förlåt mig!

– För vad?

– För att jag tänkt så illa om dig och trott att du skulle kunna låta narra dig. Men det kan du inte. Det såg jag nyss när hon var härinne. Söta, älskade pappa, förlåt mig!

Varför stiger han upp och börjar ordna med sakerna? Vill han inte höra på mig längre, inte svara mig, inte se åt mig? – Ja, han kan nog inte förlåta mig.

– Sitt kvar här, Magda. Jag måste gå upp och tala med kapten.

Om jag skulle be honom att få följa med ditupp?

Nej, jag vågar inte. – Och nu är det för sent. Han är redan i trappan, och jag hinner inte upp honom. Måste sitta här och vänta.

Tänk om hon kommer in medan han är borta. Då springer jag ut, upp på däck, vart som helst. Men om hon

håller mig fast? Hon är starkare än jag. Om hon gör mig något ont?

Jag är dum, hur skulle hon kunna det? Det törs hon inte. Men ändå ... Här är så hemskt. Vad det dunkar i den stora båten! Vad den skälver och darrar som om den ville brista! Är det bara den, som darrar, eller jag också?

Vad vill pappa kaptenen? Tänker han be honom fira ner en båt och sätta mig i land någonstans? Ja, det är nog så. Hur skulle pappa kunna ta mig med till Ryssland? Och sedan får jag gå hela vägen hem ensam på landsvägen eller i mörka skogen, där man kan gå vilse eller råka ut för elaka människor. Kanske hittar jag aldrig hem utan får svälta ihjäl i den stora skogen, eller också kommer några zigenare och tar mig. – Men jag måste ju ha något straff för att jag kunnat tro pappa om så ont, som jag gjort. – – –

Det knarrar i trappan. Är det pappa som kommer? – Nej, det låter som om det vore flera. Ja, de pratar. Nu är de härnere. Men de går förbi dörren. Pappa är inte med. Varför dröjer han så länge? Är han så ond att han inte vill vara här hos mig? – – –

Gardinringarna! Nu är det han!

Nej. De skramlade till, men det är ingen som stiger in. Och ändå måste det ha varit någon, som tänkte gå in. Ja, det är någon, som fortfarande håller i gardinen. Är det pappa?

De talar därute men så lågt att jag inte kan urskilja ... Jo, nu hör jag, det är pappa och tant Märta. Så kort och bestämd hans ton är! Det är egentligen hon, som pratar, vill visst övertala honom till någonting. Är det att gifta sig med henne. Hon är nog en sådan, som jag förut inte ville tro henne vara, en sådan, som kan överge sina små barn och sin man för att gifta sig med en annan.

O, nu minns jag den gången jag var uppe hos dem för att be moster Elin bo hos oss. Nu vet jag varför tant Märta frågade mig vilken dag pappa skulle resa! Det var då hon hittade på att låtsas resa själv till Skåne och så i stället fara med till Ryssland utan att någon visste av det. Pappa är ond på henne för att hon är med.

Pappa, lilla pappa, vad jag har gjort dig orätt!

Ringarna ihop! Det är han!

Men inte heller nu ser han på mig. Går bara och plockar med sina saker, och jag törs inte fråga honom om någonting.

– Jag har talat med kapten, och han har signalerat efter en båt. Den har redan rott ut och lägger bi om en liten stund.

Det var som jag trodde. De tänker sätta mig i land. Jag kan ju inte få följa med till Ryssland. Å, att gå ensam hem! Å, skogen och de elaka människorna! – – –

Men varför flyttar pappa ner sin handväska och filten från nätet och lägger dem bredvid kappsäcken? Vill han inte längre bo i den här hytten? Vill han inte vara så nära tant Märta? – Ja, så är det nog. Det finns visst en annan salong bortåt fören, där man också kan få hytter att bo i.

– Kom nu Magda. Kan du ta väskan?

Är hon härutanför, tant Märta?

Ja, därborta vid bordet sitter hon och läser en tidning. Nu ser hon oss.

En sådan blick, så brännande och vass! Hon förstår nog att pappa flyttar till en annan hytt, eftersom han har sakerna med sig, och att det är för hennes skull. Hon hatar oss bägge två.

Äntligen i trappan. Det känns gott att slippa undan hennes ögon. – Vart ska vi gå?

Jaså, ut på mellandäck.

Vad här blåser! Så stormilarna kastar sig över en! Och saltvattenstänk har de med sig. Som stötar, som slag mitt i ansiktet kommer de. Nej, jag kan inte stå stilla. De tvingar mig baklänges.

– Ställ dig i hörnet invid skorstenen, Magda, så är du i lä.

– Nej, pappa, jag fryser inte.

– Seså, stå nu där.

Varför ska jag behöva stå här? Kan han då inte förstå att jag mycket hellre står hos honom mitt i blåsten under de sista minuterna tills vi skiljs åt? Varför kan jag inte få stå bakom honom och hålla i hans rock?

Besättningskarlen, som kliver över räcket? Vad ska han göra? – Å, jag vet, fälla ner trappan. Och där är båten med karlen, som ska ro mig i land. Så nära! Om ett par minuter är han här.

Ska inte pappa säga mig ett enda vänligt ord innan han låter mig gå ned till den främmande karlen i båten? Inte kyssa mig? Inte förlåta mig? Jag kan inte gå, jag kan inte! Jag skriker när jag kommer på trappan. Ack, om han bara ville kyssa mig. Då tror jag att jag kunde gå ner.

Nu stoppade maskinen. Ångbåten saktar för att roddbåten ska kunna lägga bi. Där är den vid trappan!

Och pappa säger ingenting till mig. Lutar sig bara ner och ropar åt karlen i båten.

Mig bryr han sig inte om. – Jo, nu ser han hit.

– Kom Magda!

Hur ska jag kunna klättra nedför trappan i den rysliga blåsten? – Ska han inte kyssa mig innan jag stiger ner? Inte ens säga adjö?

Nej. Tar mig bara i hand och går före mig baklänges utför trappan. Vill hjälpa mig ner i båten.

– Stig på toften, Magda. Så ja!

Det gick lyckligt. Roddaren hjälper mig. – Å, stiger pappa också i? Hur vågar han? Tänk, om ångbåten går ifrån honom? Han vill väl se efter att jag sitter bra och får ulstern ordentligt omkring mig. Så noga han sveper den om mig.

Men besättningskarlen, vad tar han sig till med kappsäcken och väskan? Han langar ju ner dem i båten!

– Pappa, pappa, sakerna! De langar ner sakerna, som du ska ha med dig till Ryssland!

Ingen hör på mig. Bråkar med årorna och båtshaken. Att pappa inte är orolig för att ångbåten ska gå ifrån honom? Och sakerna! Ser han då inte ...?

Å, vi är loss! Och pappa här i båten!

– O, pappa, ångbåten går ju ifrån dig!

Hur kan det komma sig att det inte gör honom någonting? Sätter sig helt lugnt bredvid mig. Drar ihop ulstern om mitt bröst.

– Ångbåten får fara, Magda, jag följer med dig. Trodde du att jag skulle resa ifrån min lilla flicka och lämna henne här på sjön ensam med en främmande?

– Pappa ...!

Han tror att jag har någonting att säga honom. Lutar sig över mig för att höra bättre. Men allting är så märkvärdigt och underbart. Kan inte finna ord för det. Har ingenting att säga. Bara krypa närmare intill honom, in under hans rock.

Härligt! Härligt! – Hur kan man få bli så lycklig som jag, när man så väl förtjänade att vara olycklig. Jag har gjort honom sådan orätt. Jag har förstört hans planer och hindrat hans viktiga resa. Och ändå ... Ändå ...!

– Å, pappa, hur kan du vara så snäll emot mig?

Så hastigt han vänder bort ansiktet och ser utåt sjön. Tycker han inte om det jag sa? Tycker han inte om att jag sitter och ser på honom? Men jag kan inte låta bli. Jag kan inte annat än se på honom och älska honom och tänka på hur god han är.

Var gång han vänder sina ögon emot mig ska han se att jag tänker det.

Älskade lilla pappa!

XVI.

– Det är en liten flicka, som sitter och väntar inne i frökens rum.

En liten flicka, som väntar på mig?

Vem skulle det kunna vara om inte Magda? Men det är ju otroligt. Magda, som önskar mig så långt bort som möjligt. Hon skulle vilja närma sig mig igen? Det skulle då vara för att Evert är borta. Men i alla fall, så snart? Han for i går, och i dag kommer hon. Besynnerligt!

Nå, det är bara att öppna dörren, så får jag veta ...

– Magda!

Där sitter hon ju vid bordet. Men det är något förändrat i hennes sätt, nu när hon reser sig. En stillsamhet, en skygghet ...

Och ändå lyser hennes blick så varm och lycklig.

– Å, moster Elin ...!

De smala, mjuka armarna om min hals! Det kära ansiktet, som gömmer sig vid mitt bröst!

– Å, moster Elin, jag har varit så stygg emot dig!

Kan inte få henne att lyfta huvudet. Måste sätta mig i soffan och ta henne i mitt knä. Kan inte få upp det lilla ansiktet ändå. Gråter hon?

– Du vet inte, moster Elin ... Men jag ska säga dig allting nu.

Vad är det för historia hon berättar? Snyftningarna kväver ju orden. Får försöka gissa mig till sammanhanget. En resväska, som Alma sett på ångbåten och Magda trodde var min. Därför måste hon gå dit ned. Skulle rädda sin far ifrån mig. Hennes mor hade sagt ...

Min förmodan besannar sig. Amelie kunde inte behärska sig. Redan innan hon började yra har hon således yppat sina misstankar för det stackars barnet men utan att säga vem hon misstänkte. Den arma lilla stackaren, gå och bära på något sådant hela denna långa tid! Det är onaturligt, ohyggligt! Det är för mycket för ett elvaårigt barn.

Så hon klamrar sig intill mig. Så den mjuka lilla kroppen skälver i min famn.

– Min lilla älskling, gråt inte så!

Måste smeka hennes hår, luta mig ner och kyssa det.

– Moster Elin, kan du förlåta mig att jag gått och tänkt så förfärliga saker om dig?

– Jag såg att du inte ville göra det, Magda. Men hur skulle du kunna hjälpa det?

– Jo, jag har varit ryslig mot dig. Och mot pappa också, för jag trodde att han kunde låta narra sig. Men det kan han inte. Han är inte sådan. Det var bara mamma, som var så sjuk att hon inbillade sig det. Det var inte så att någon tagit honom ifrån henne. Det var bara en, som ville göra det. Det vet jag nu.

Så hastigt hon fick upp ansiktet. En sådan min av glad och orubblig övertygelse. Har hon stritt med några tvivel, så står i alla fall hennes älskade far nu för henne i ett vackrare och klarare ljus än någonsin. Men vad har då hänt?

– Det var inte din resväska, som Alma hade sett, moster Elin. Det var tant Märtas.

– Nej, Magda ...!

Det är omöjligt! Jag kan inte tro det, fastän hon säger det om igen. En sådan djärvhet, fräckhet, förslagenhet! Jag ryser vid att tänka på ... Om jag inte visste att Magda aldrig narras ... Jag kan knappt följa med vad hon berättar. Det låter så overkligt, otroligt alltsammans. Båten, som lägger ut och hon kvar. – Inne i hytten och hör dem därutanför. – Och så därinne. Har dem bägge framför sig. Denna kvinna! Denna förfärliga kvinna! Och barnet som ser ... Men gudskelov hon ser, och ser ändå inte.

– Och vet du, moster Elin, han brydde sig inte alls om henne. Han var ond för att hon kommit med. Och så gick han upp till kapten och bad honom signalera efter en roddbåt. Och så for vi ifrån henne och lät henne fara ensam till Ryssland.

Hemma igen! – Ja, det var det enda han kunde göra.

– Och fastän jag gått och tänkt så illa om honom och förstört hela hans resa, så kan du inte tro vad han är snäll emot mig. Han har aldrig varit så vänlig förr. Det finns ingen i hela världen som är så snäll som han. Och jag skulle så gärna vilja göra honom en glädje. Du vet, jag var uppe och bad dig flytta hem till oss. Det var han, som ville det, inte jag.

Kan inte låta bli att småle.

– Ja, jag vet det, Magda.

– Men nu vill jag det också, moster Elin. Söta moster Elin, kom hem till oss och gör honom en glädje, för

själv kan jag inte hitta på någon.

Gå dit!? – Nej. Han skulle tro att jag strukit ett streck över allt vad jag sagt de sista gångerna vi träffades.

– Jag kan inte, Magda. Inte i dag.

– Du behöver inte flytta till oss i dag. Bara komma med mig hem till middagen.

– Nej, Magda, det är nog bäst att vänta litet.

Så länge hon står där tyst och ser ner. Är hennes ögon tårfyllda igen, eftersom hon inte vill visa mig dem?

– Då är du ändå ledsen på mig, moster Elin.

– Ledsen på dig ...!

Det hjälps inte. Jag måste nog följa med henne hem.

– –

– Nu kommer han!

Som en pil ut i tamburen. Magda måtte ha hört honom sätta nyckeln i patentlåset. Nå, jag går väl efter och ställer mig i salongsdörren.

Han ser mig inte. Tänker bara på Magda, som pladdrar och hoppar omkring honom. Talar hon om för honom att jag är här? – Tror inte det. Det är visst bara om en överraskning hon pratar, någonting roligt, som hon har i beredskap åt honom.

Så där, nu är han färdig. På tröskeln.

– Elin!

– Det var överraskningen, pappa! Jag har varit och hämtat henne för att du skulle bli glad. Hon ville inte komma, men jag tog henne med mig ändå. Det var riktigt svårt, må du tro.

Hans glädje lyser emot mig, tacksamhetens och överraskningens glädje. Att jag skulle komma hit var mer än han kunnat vänta sig.

– Jag förstår, Elin, att jag inte får ta mycket åt mig av din vänlighet. Den får skrivas på Magdas konto, men tack i alla fall för att du lät övertala dig.

Vad är det jag saknar hos honom? – Han är glad över att jag kom, men jag känner att hans glädje inte är den glädje, som han skulle ha visat om jag kommit i går eller i förrgår. Den är inte översvallande och tändande hjärtlig, som den då skulle ha varit. Den fyller inte hela hans hjärta.

Det är något dämpat över hans sätt, fastän han skämtar över den misslyckade ångbåtsresan och försöker reducera den till ett litet lustigt äventyr. Är det den saken, som ändå ligger över honom? Eller är det Magdas närvaro, som lägger band på honom?

Men han tycks inte önska att hon ska lämna oss i fred. Han vill ha henne bredvid sig i den stora karmstolen, lägger själv hennes arm om sin hals.

Den lilla ungen, vad hon ser lycklig ut!

Och ändå talar han inte mycket till henne. Det förefaller som om han på en gång undvek henne och ville ha henne nära. Ser inte ens på henne, när han svarar på hennes prat. – Jo nu, när hon springer till tant Laura, som ropar henne. Nu ser han efter henne hela tiden, och det gjorde han ju nyss också, när hon gick och plockade upp visitkorten, som hon tappat på mattan. Det tycks som om han inte kunde möta hennes blick men ständigt hade henne i sina tankar.

Där är hon i dörren igen, leende och nigande, som en liten kokett.

– Middagen är serverad.

– – – – – – – – – – – –

Lampan med den gula skärmen på mahognybordet och under den brickan med frukten och de skimrande glasen. Evert tillbakalutad i soffhörnet med cigarretten mellan läpparna. Magda uppkrupen bredvid honom sysslande med dockteatersfigurerna, som hon klipper ut ur arket. Tant Laura mitt emot dem med sin eviga stickning och det vänliga leendet över sitt gamla ansikte.

Det förekommer mig som om de sista veckorna strukits bort ur mitt liv och det återknutits till den tiden, då jag gick här och läste läxorna med Magda. Har jag verkligen inte drömt allt det mellanliggande? Har vi verkligen inte nyss slutat med läxorna, Magda och jag, och sitter här för att efter välförrättat värv göra oss en angenäm kvällsstund tillsammans med de andra?

– Nå, Magda, hur går det med läxorna i dag?

Evert minns bättre än jag att läxorna inte blivit lästa. Och även bättre än Magda. Stackars liten, så bestört hon ser ut.

– Jag får visst läsa på dem litet till.

Det är inte roligt att bryta upp. Det går långsamt att samla ihop teaterdockorna och komma ner från soffan, där hon satt så bra. Men nog är det hög tid, ty det är ju redan så sent att tant Laura lägger ifrån sig stickningen för att gå ut och styra med kvällsvarden.

Nu sitter vi här ensamma, Evert och jag. Var det inte för att få det arrangemanget till stånd, som han påminde Magda om läxorna? Att tant Laura snart skulle gå sin väg, det visste han. Men varför sitter han då så tyst och ser alltjämt upp genom rökskyarna? Vad är det, som upptar honom så fullständigt? Inte längre jag åtminstone.

– Om måndag reser jag igen.

– Ja, jag kunde förstå att du skulle ta nästa lägenhet.

– Men i går reste jag för att stanna borta en månad. Om måndag reser jag för att stanna borta ett år eller par.

– Ett år eller par!

Mitt tonfall! Jag kunde inte behärska det. Han märkte min förskräckelse.

Och nu ...? Ja, nu glöder hans blick som förut. Så nära han böjer sig fram. Ska han dra mig intill sig? Han vet ju i alla fall min hemlighet, att jag älskar honom trots allt, fastän jag inte bör, inte får, inte vill ... Jag är rädd ...

Nej, där sitter han tillbakalutad i sitt hörn igen. Och sitt huvud vänder han bort.

– Du minns att de helst ville att jag skulle sätta upp fabriken själv och personligen leda starten tills det hela var ordentligt i gång. Men jag hade inte lust att foga mig i en så lång landsflykt. Nu gör jag det emellertid. Jag kan inte annat.

– Men Evert, vad har då inträffat? Detta uttryck i hans ansikte! Så vemodigt, plågat och inåtvänt.

– Jag kan inte gå härhemma och se Magda!

– Magda!?

Inte vilja se Magda, hans älskade lilla flicka, som nyss satt här i hans knä, som han var så öm emot som aldrig någonsin förr?

– Det är hennes ögon, som jag inte kan se. De följer mig och säger mig i var sekund, att jag är den bästa människan på hela Guds gröna jord. De ber mig alltid om förlåtelse för någon slags synd som hon begått emot mig, upphöjda varelse, och det är det jag inte kan stå ut med. – Löjligt förstås! Men det är som sagt en fysisk omöjlighet.

Han skäms för det. Kan inte se mig i ansiktet. Måste upp på golvet och gå av och an.

– Om man kunde tala med henne, måla ut sig sådan man är? Men det går ju inte. Det är bara att ta emot all denna tillbedjan. Och vid Gud, Elin, det blir för svårt!

Underligt att se honom, där han stannat framför mig. Inte ett spår av den överlägsne mannen, som annars alltid är så säker på sig själv, alltid den främste på den plats, där han befinner sig. Där står han framför mig, som en människa lik alla andra, en människa, som är rädd att bli funnen löjlig, att finna sig själv löjlig, en människa, som skäms för de naturligaste känslor, som oemotståndligt tränger sig fram inom henne.

– Jag kommer att längta efter henne var stund, det känner jag, och ändå kan jag inte se henne. Jag vet inte, om det är ett straff, denna landsflykt, som jag ådömer mig själv? Är kanske så sentimental? Vet inte riktigt. Men hur det än är, kan jag inte gå härhemma. Inte ens för din skull, Elin.

Hon fyller hans hjärta. Hon har utträngt mig. Och ändå denna ljuva frid och lättnad, som sänker sig över mig. Var kommer den ifrån? Varför faller och försvinner alla stängsel mellan honom och mig? – O, min Gud, nu vet jag det! Nu vet jag varför denna lättnad och frid, denna brusande lycka sänker sig över mig. Jag har fått lov att älska honom!

Vad gör det att en annan tar så stor plats i hans hjärta? Det är ju just därför jag får älska honom.

Min hand längtar till hans.

– Stanna därborta så länge du känner att du måste, Evert. Och kom sedan hem.

Så hastigt, så högt den lyftes, min hand! Till hans ögon, till hans läppar. Länge vid hans läppar. Men min mun kysser han inte. Inte nu. Inte än.

Och gudskelov för det! Gudskelov för att hans hjärta och tankar äro fyllda av annat än blott av mig! Hur skulle jag annars kunna få älska honom?

* * *